Vat. Stamp. Palat. IV 958

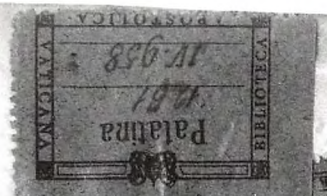

1109

quolimarine compre[illegible] dolore
etiam instigante adsem[illegible]nfessorem
maestus accessit trahens post se ramu
quem manu constrinxerat narrauit
que omnia sicut gesta erant tunc ille
oleo benedictione sc̃ificato manũ manu
per unguens abstracto ramo restituit
sed & de incepsi multos a serpentium
morsu & a pusillae malignae uirus sig
o crucis loco desuper reddidit sos
tate. Nonnullos autem obsessos
demonis seu liuore ut manus impo
uit extimplo fugatis daemonibus
lente mergi turbatam a integri
tem intellegentiae reparauit; omnes
im quos cumq per eum aduersis
firmitatibus dextera diuina sa[illegible]
[illegible]uit. Si nonper fuissent ipse cibum

tudo illa redemptorum quos supra
dximus abeo uel a uigo seruitutis
uel a diuersis debitis absolutos quos
uel a lebat cibo uel uestitu tegebat.
plangebant enim dicentes: cui nos
patres cẽ relinquẽs. post haec sepul
turae locatus saepius se manifestis
uirtutibus declarauit. nam trigesi
mo a beatus obitu die cum a deus tu
mulum missa celebraretur. hu dul
fus quidam contractus dum stupen
postulat a deus sepulturã accedit.
quidum pallam suppositam osculis
uenerantur. dissolutis membrorum
ligaturis directus est; sed & multa
alia ibi gesta comperi. de quibus haec
tamum memoriae habenda mandau

STAMP. PALAT. IV
958

ut epī cuntatiſ qui hoſtiā cōſecrat pal
lium uteret· hic ord epōſ· xxvii· prbōſ
·xxv· diac·vi·

xxxvi. Iuliuſ natē romanꝰ expatre ruſtico ·ſedit
annō·xv·menſ·ii·dieſ·vi·hic cſtatuit
ut nulluſ clericuſ cauſā inpublico agerē
niſi in ecclā·hic ord epōſ·ix·prbōſ·xxvii·
diaconoſ·iiii·

xxxvii Liberiuſ natē romanꝰ ex patre auguſtino
ſed annō·vi·menſ·ii·dieſ·iiii·hic ordinā
epōſ·xix·prbōſ·xviii·diacē·v·

xxxviii Felix natione romanꝰ expatre anaſtaſio·
ſed annō·i·mīſ·iii·dieſ·ii·hic ordinā epōſ
·xix·prbōſ·xxi·diacē·v·

xxxix Damaſuſ natē ſpanuſ expatre antonio ſed
annō·xviii·mīſ·ii·dieſ·xi·hic accuſatuſ
inuidioſe de adulterio purgatꝰ ē a·xliii·
epīſ·hic conſtituit ut pſalmi die noctuq
in ecclā canerentē·hic ord epōſ·lxii·pbroſ
·xxxi·diaconoſ·xi·

xl Siricuſ natē romanꝰ expatre tiburtio·ſed
annō·xv·hic ord epōſ·xxx·ii·pr·xxxi·
diacē·xvi·hic p̄cepit pēnitentib; inultamū
uitaticū non negare·

xli Anaſtaſiuſ natē romanꝰ expatre maximo
ſed annō·iii·dieſ·x·hic cſtituit ut q̄ndo

Vat. Pal. lat. 39, f. 11r

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio elettronico
Pal. Lat. 39
RIPRODUZIONE
SENZA AUTORIZZAZIONE

Quodinge qd xccte rebꝰ opera nrā augmtauī est. ut ua
tar oratory qd beato priuato cstruim luxta altare. S. martī
ecte. Beato Gregorio magno martyri q̄ receꝰ adducī ē fiat
corpꝰ euꝰ recdāt monasterio fundando. c. lib legent. Cupa
nris ad s. pcrū. Lib. xx. Cortinā. Mensalia. ii. Scamnalia
reonis altare. urcei magni. pallia. ii. tapete exmaioribꝫ. frī
ey. mīsale. Scamnalia. ii. Ad altare. s. Seuerini cūmandꝰ. iiil
lib viij. Uasa ij. Mensale. Scamnalia ij. tapete. j. Scō andreę
a iiil. totide uasa. candelab. ij. frīb, lib ij. Scō chumbro Scu
ldis. ii. pallia. iil. frīb, uasa. ii. Lib viil. Mensale. Scamnalia. i
o elisio mar. s. q̄ martino cfessori tamunde. pdiū ptera Solagon
ecte adquisitū. Ad. S. marię altare uasa. il. exmelioribꝫ. mona
pficiendo lib c. cortinā. Scamnalia. il. Mappe totide. Ad altar
lib. iil. Cortinā. Candelab il. uasa. il. tapete. i. Scamnalia. il.

onast lib. l. collegio ipsius monasteryj. Lib x. mīsale. Ad scās uir
. candelab. ii. pallia. ii. Cortinā. tapete. i. Scamnalia ii. Scis m
. Mīsale. Altari scoꝝ mar. c. & s. auri lib ii. Baccina que
Cupe. ii. pallia totide. frīb, lib. x. Scō uictori & collegio eiꝰ
Monasterio & claustro Sosacio fundando lib. c. Altari Sexi
a totide. Tapete. i. exmaioribꝫ. Scamnalia. il. Cappa & casul
ptera qd uuodilo clero nro dedit. Illud etiam qd domni p
il dinc huson. & aruite nob sancti nauit adquisiuit.

Vat. Pal. lat. 57, f. 8v

PAL. LAT. 57
8v

Vat. Pal. lat. 169, f. 151r

℣. Cum autē conplacuit eiquime segregauit a uentre matris mee & uocauit per gratiam suam ut

Nomina Laureshanensis cenobii fratru.

# Gerbodo abb & pr	trē. anshelm	
Otbtus pr	Erlowvs	diacon
Salemann pr	xpianus	subdiac
Gundramm pr	Berchtart	subdiac
Uuodilbald diacon	franco	subdiac
Lantgaudus diacon	Altduom	subdiac
trē Salemann pr	Herman	subdiac
Frumobt pr	Deodat	
trē Salemann diacon	Gerbodo	subdiac
Uualtfrid pr	Heinrih	
Billungus diacon	Adelhart	subdiac
Gerhard pr	Rihgoh	subdiac
Cberhart pr	Crcanbraht	
Luutherus diacon	Reginboh	
Duodo pr	Vuidego	
Germund diacon	Rimei	
Iancrat diacon	Gerotus	
Hetta diacon	Luutbraht	
Meginobt pr	Amalung	subdiac
Arnobt diacon	Herbotus	
Luutbold diacon	Berenhart	
Ruodhoh pr	Luther	
Heribt pr	Erembt	
Anshelm diacon	Thiederih	
	Geruic	

Iste Abbas uiuebat anno Domini 948. ut constat ex Chronico Cenobij Laureshamensis, quod impressum est in tomo primo rerum Germanicarum. francofurti an. 1600. apud Heredes Andreae Wecheli. Vnde apparet antiquitas huius Codicis, cuius scriptura est et antiquior hoc Indiculo Monachorum, et recte scribitur in principio libri, qui Codex ff. Nazarij, qui est titularis eiusdē Monē ut apparet ex eodē Chronico

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio Fotografico
PAL. LAT. 169
151R
RIPRODUZIONE VIETATA
SENZA AUTORIZZAZIONE
Città del Vaticano

Vat. Pal. lat. 249, f. 144v

Dum qui escentē insua beatitudine dñō. scōrū uir tus
in ęcclęsia magnā nobis gratiam suauitatis admi
nistrat. quia ergo &condītum luce innocentiæ
claruit. &redemptum genus humanum. exerci
tio bonorum odorum suauitatis adsparsit;
&prima filiæ rectę dies; &secunda non incon
gru ę cassia nominatur; Bene autem cassia
dicitur; quæ in tantum sublimis odore dilatatur;
in ipsa quippe sua origine in qua iustus homo con
ditus fuerat. tantis quantis nunc opus uir tutib;
non indigebat; quia sistare sicut est conditur
uell&c. hostemque extra positum uincere sine
difficultate potuit&c.; post quam uero per
adsensum hominis semel aduersarius ad intima
inrupit. laboriosius iam uictor a ctur.
quia adhuc impugnans sine labore pellerētur; cul
tanam q; nunc exhibenda sunt. quæ in paradiso
necessaria non fuerunt; nunc quippe opus est
uir tutę patientiæ. laboriosa eruditione doc
trinæ. castigatione corporis. assiduitate precis.
confessione delictorum. inundatione lacri
marum. quorum profecto omnium conditur
homo non eguit. quia salutis bonum ex ipsa sua
conditione percepit; Aegro quippe amarum
poculum porrigitur. ut ad salutis statū morbo

PAL. LAT 249
1414V

Dum quiescente in sua beatitudine dño. scorũ uirtus
in ecclesia magnã nobis gratiam suauitatis admi
nistrat. qui a ergo & conditum luce innocentiæ
claruit. & redemptum genus humanum. exerci
tia bonorum odorum suauitatis adsparsit;
& prima filia recte dies; & secunda non incon
gru e cassia nominatur; Bene autem cassia
dicitur; quæ in tantum sublimis odore dilatatur;
in ipsa quippe sua origine in qua iustus homo con
ditus fuerat: tantus quantus nunc opus uirtutib;
non indigebat; qui a sistare sicut est conditus
uell &c. hostemque extra positum uincere sine
difficultate potuit &c; post quam uero per
adsensum hominis semel aduersarius ad intima
inrupit. laboriosius iam uictor agitur.
Qui a adhuc impugnans sine labore pellebatur; nul
tanam q; nunc exhibenda sunt. quæ in paradiso
necessaria non fuerunt; nunc quippe opus est
uirtutis patientiæ. laboriosa eruditione doc
trinæ. castigatione corporis. assiduitate precis.
confessione delictorum. inundatione lacri
marum. quorum profecto omnium conditus
homo non egerit. qui a salutis bonum ex ipsa sua
conditione percepit; ægro quippe amarum
poculum porrigitur. ut ad salutis statum morbo

Vat. Pal. lat. 279, f. 144v

Dum qui escentē In sua beatitudine dñō, scōrū uirtus
In ęcclęsia magnā nobis gratiam suauitatis admi
nistrat. quia ergo & condtum luce innocentiæ
claruit. & redemptum genus humanum. exerci
tia bonorum odorum suauitatis adsparsit;
& prima filia recte dies; & secunda non incon
gru e cassia nominatur; Bene autem cassia
dicitur; quę in tantum sublimis odore dilatatur;
In ipsa quippe sua origine In qua iustus homo con
ditus fuerat: tantus quantus nunc opus uirtutib;
non indigebat; quia sistare sicut est conditus
uell&. hostemque extra positum uincere sine
difficultate potuit &c.; post quam uero per
adsensum hominis semel aduersarius ad intima
irrupit. laboriosius iam uictor a citur.
Quia adhuc impugnans sine labore pellet&ur; nul
tanam q; nunc exhibenda sunt. quæ in paradiso
necessaria non fuerunt; Nunc quippe opus est
uirtute patientiæ. laboriosa erudtione doc
trinæ. castigatione corporis. assiduitate precis.
confessione delictorum. inundatione lacri
marum. quorum profecto omnium conditus
homo non eguit. quia salutis bonum ex ipsa sua
conditione percepit; Aegro quippe amarum
poculum porrigitur. ut ad salutis statū morbo

Vat. Pal. lat. 249, f. 144v

Vat. Pal. lat. 253, f. 4v

QUIBUS TERMOV
Sen dns dicat; Nolite ascen
dere. neque pugnetis. non
enim sum uobiscum. ne
cadatis coram inimicis uris; Qua
re pensandum est. si cum ipsis
non erat. cur eos ne caderent ascendere p
hibebat. Si autē cum ipsis erat. quid ē
quod ait. non enim sum uobiscum. Sed
mira dispensatione disciplinę ac mi
sericordiae. & cum ipsis erat. & cū
ipsis non erat; Cum ipsis non erat
ut uincerent. sed tamen cum ipsis
erat. ne ab hostibus perirent; o in ef
fabilia pietatis uiscera; culpas inse
quitur. & tamen peccantes pregit;
Iratum se indicat. & tamen ab hosti
bus defendit; Sic plerumq; paruulo
filio delinquenti irascitur mater.
reprehendit. increpat. uerberat. Sed
si hunc in precipitii re conspexerit.
ut in mortis periculum ruat. manū
tendit & retinet. Et quem sic ira
ta uerberauerat. desinon diliget. &
sic diligendo retinet. desiirata non
uerberasset; Haec in sola pfatione
conloquentes nauigium nri. quasi in
tra portum exercitum fecimus.
ut ad indagandum pphetę mysteria. uelut immensitatem pelagi
omnipotens uerbum. quod pro nobis
incarnatum uidit. et regnat cum
patre in unitate spūs sci ds per om
nia secula seculorum AMEN;

EXPLICIT OMILIA PRIMA.
INCIPIT SECUNDA;

SUS PROPHETICE
locutionis ē. ut pri
us psonam. tempus
locumq; describat.
& post modum dice
re mysteria pphe
tiae incipiat. qua
tenus ad ueritatem
solidius ostendendam ante historiae radicem figat. & post fructus
spūs per signa & allegorias proferat;
EZechiel itaq; etatis suę tempus
indicat dicens; Factum est in tri
cesimo anno. in quarto mense. in quin
ta mensis; locum quoq; denuntians
adiungit; Cum essem in medio capti
uorum. iuxta fluuium chobar. aperti
sunt celi & uidi uisiones dei; Tempus
etiam captiuitatis insinuans subdidit;
In quinta mensis. ipse ē annus quintus
transmigrationis regis ioachim; Qui
ut bene psonam indicet. etiam genus
narrat cum subditur; Et factum est

PAL LAT. 253
4v

Vat. Pal. lat. 253, f. 63r

INCIPIT PROLOGUS

QUIA MULTIS CUM ris praemonuit ihezechiel pphetae librum coram caritate uestra totum p ordinem pscrutari non licuit. bonus uestris desideriis placuit petere. ut saltim extrema eius uisio. quae ea facta est de aedificio in monte constituto. quae et cunctis est uisionibus eius obscurior. exponi debuisset; Et quidem uoluntati urae me parere necesse est. Sed duo sunt quae hac uire pturbant animum meum. Unum quod haec eadem uisio tantae obscuritatis nebulis tegitur. ut uix mea aliquid intellectu interlucente uideatur. Aliud quod iam a gulfum langobardorum regem. ad obsidionem nram summopere festinantem padum transire cognouimus; Unde pensate frs kmi. incaligosis acmis uuis qui unmultas ruis diuiditur. Alio alueo siccatur; Sed tamen adhaec inter haec ad est supernae grae. desimentem meam cogitationum mearum pondera deprimunt. uerorum hanc pennae desideriorum leuant; Obscurum quidem ualde est opus quod adgredimur. sed ponamus in animo quia nocturnum uer agimus. Restat ergo uthoc palpando carpamus;

EXPLICIT PROLOGUS

INUIGESIMO quinto EIUS ANNO TRANSMIGRATIONIS NOSTRAE. INEXORDIO ANNI. DECIMI MENSIS. XIIII ANNO POSTQUAM FOSSA EST CIUI

PAL. LAT. 253
637

Vat. Pal. lat. 253

sps pphe tie ex psenti tangit animum pphe
tantis. & ex futuro nequaquam tangit;
Aliquando uero & ex psenti & futuro tangit.
Aliquando autem ex preterito & ex psenti atq;
ex futuro pariter animus tangitur pphetan
tis. Aliquando tangit ex preterito pphetiae
sps nec tangit ex futuro. Aliquando tangit
ex futuro nec tangit ex preterito. Aliquando
uero in psenti ex parte tangit. ex parte non
tangit. Aliquando ex futuro ex parte tan
git. & ex parte non tangit. Sed haec ipsa
si possumus. eo ordine quo pmissa sunt
sacre scripture testimoniis ostendamus.
Ex psenti enim pphetie sps pphetantis animu
tangit. Atq; ex futuro non tangit. sicut
iohannes baptista ueniente dnm uidens
ait; Ecce agnus dei ecce qui tollit pecca
ta mundi; Sed cum moriturus esset missis
discipulis requirebat dicens; Tu es qui uenturu
es. An alium expectamus. in quib uerbis
ostenditur quia uenturi quide uenisse
nouerat redemptore. sed an psente ipsum
ad aperienda inferni claustra descende
re dubitabat. Ex psenti enim pphetie
spu tactus fuerat. qui humanitate media
toris uidens. & diuinitate eius intellegens.
confitebatur agnum qui peccata mundi
tolleret. Sed tactus ex futuro non fuerat. q
aduentu illius in infernum nesciebat. Aligh

ro pphetantis animum tetigit. atq; ex
presenti non tetigit. quando caligan
tib; oculis pater & uentura predicebat.
& psentem filium nesciebat. Aliquan
do uero pphetantis animum ex psenti
pariter & futuro tangit. Quod exco
dem libro geneseos liquido docemur;
nullo quippe scriptum e. quia cum iu
te iam terminum ppinquare iacob
ei duos filios suos ioseph fecit assis te
re. ut ex benedictione illius post futura longe possent
pmereri. cum maiore addextra. mi
norem uero posuit ad sinistra. Cumq;
ille oculis senectute caligantib. ne
posset suos quis prior. quis uero esset
minor humano usu discernere ne
quaquam posset. ductis inobliqu um
brachiis. dexterum manum minori
sinistram maiori posuit. Quod dum
corrigere filius uellet. ait. Non ita
conuenit pater. quia hic e primo
genitus. Audiuit; scio fili mi scio. et
iste quidem erit in populos & multi
plicabitur. sed frater eius iunior ma
ior illo erit. Prophetice ergo sps ex psen
ti pariter & ex futuro pphetantis ani
mum tenuit. dum iacob & uentura
nuntiabat. & eos quos corpore ei s oculis
uidere non poterat. ante se positos

PAL. LAT. 253
2R

lis est, unde & iam saluatorem expectamus
dñm nrm ihm xpm. qui reformauit cor
pus humilitatis nrae configuratu corpori
claritatis suę; Erunt ergo tunc electorum
corpora. claritate dominici corporis con
figurata. quę & si aequalitatē gloriae eius
non habent p naturam. similitudinē tam
configurationis eius habebunt p gratiā;
Qua itaq similitudo utq eius nunc inmo
ribus trahitur electorum. & in resurrec
tione similitudo aeternitatis immente. qm
uidebimus eum sicuti est, Et quia simili
tudinē quoq illius & iam corpora nra
p capient inconfiguratione. Dicatur recte
de scis animalibus. Dicatur. similitudo homi
nis in eis, Hęc nos in expositionis exordio
prelibasse sufficiat. ut loquendi uirtus
silentio refota. ad indaganda misteria
quę sequuntur robustior exsurgat;
Certi sumus. quia ipsum de quo loquimur
habemus aduitorem. qui uiuit & regnat
cum patre inunitate spūs scī dś. per omnia
secta sęculorum ámen

EXPLICIT OMELIA II.

INCIPIT TERTIA;

CAQUATTUOR ANI
MALIA QUAE PRO
phetiae spū fictura preu
denter. subtili narratio
ne describunt. cū dicit

sum pastor. & cognosco meas. et cognos
cunt me. ee; Quirursus aut; Ego
scio quos elegerim; Per contemplatio
nem. quae super nos metipsos tollimur.
quasi in aere leuamur;

CAPT XVI.

QUATTUOR ENI FACI
ES UNI SUNT. QUIA
si quaeras quid matthęus de
incarnatione dnī sentiat. hoc numi
rum sentit. quod marcus. Lucas. & iohan
nes; Si quaeras quid Iohannes sentiat. hoc
pcul dubio. quod Lucas. cō marcus. & mathe
us. Si quaeras quid marcus. hoc. quod Ma
theus. & iohannes & Lucas Si quaeras quid
Lucas. hoc quod iohannes. matheus. & mar
cus sentit; Quattuor ergo facies uni sunt.
quia notitia fidei. qua cognoscuntur adō.
ipsa est in uno. quę est simul in quattuor;
Quicquid enī in uno inuenerīs. hoc in omnib.
simul quattuor recognosces, Et quattuor
pennę uni. quia omnipotentis filium dnm
ihm xpm simul omnes concorditer predicant.
& ad diuinitatē eius mentis oculos leuantes.
pennas contemplationis leuant, Euangelis
tarum ergo facies ad humanitatē dnī pti
net. penna ad diuinitatem. quia in eum
quę corporeum aspicunt. quasi faciem
intendunt; Sed hunc dum esse in carnem
scriptum. atq incorporeum ex diuinita

Vat. Pal. Lat. 253, f. 9r

PAL. LAT. 253
9R

gunt · qua timor & penitentia ab omnipo
tentis dī oculis eorum mala preterita ab
scondunt; Duę itaq; ut dicitur penne iun
guntur sursum · quando amor & spes electo
rum corda ad superiora eleuant · ad celestia
suspendunt; Duę autē penne tegunt cor
pora · quando eorū mala preterita a con
spectu eterni iudicis timor & penitentia
abscondunt · In eo enī quo se peccasse memi
nerunt · qua p timescunt & deflent · quid
aliud quam corpus cooperiunt · qui facta
carnalia per sup ducta bona opera a districto
examine abscondunt; CAP. XXXIIII.

Scriptum quippe est · Beati
quorum remisse sunt iniquitates · & quo
rum tecta sunt peccata · Peccata enī tegi
mus · cū bona facta malis actibus sup po
nimus · Omne enī quod operitur · inferius
ponitur · & hoc unde operitur · de sup duci
tur; Quando ergo abdicamus mala quę fe
cimus · & eligimus bona quę faciamus · qua
si tegmen ei rei sup ducimus · quā erubesci
mus uideri; Quamlibet scī uiri in hac adhuc
uita sint · habent tamen quod ante dī ocu
los operire debeant · qua omnino est impos
sibile · ut aut opere · aut in locutione · aut in
cogitatione · numquā delinquant ·

Vnde & beatus Iob · & perfecta
quidem hominibus dixerat · dī tamen iu
dit; Videamus igitur quantus hunc amor
ad celestia eleuat · Mihi uiuere xp̄s est · &
mori lucrum; Cognoscamus quanta spe
ad superiora tollatur · Ira conuersatio
incelis est; unde & iam saluatorē expec
tamus dn̄m nr̄m ih̄m xp̄m; Videamus
si & intantis iurtutibus positus · adhuc tuna ·
Castigo corpus meum & seruituti subicio ·
ne forte cū aliis predicauerim ipse reprobus efficiar; Cognoscamus si hunc mala
fecisse penitet · Ego sum minimus apostolorum · qui non sum dignus uocari apostolus · qua persecutus sum ecclesiam dī;
Incuus uerbis · quid aliud · quam duritia
nr̄ae mentis accusatur · qua ipse plan
git · quod ante baptisma commiserat ·
Nos uero & post baptisma multa commisimus · & tamen flere recusamus; Quattuor itaq; pennis scā animalia uiuntur ·
qua & p amorē · & spem ad celestia euo
lant · & per timorē & penitentiam facta
inse inlicita deplorant; Sed qua dictū
est · duę penne singulorū iungebantur ·
hoc fortasse intellegitur · quod non pen
nas proprias eleuantes iungant · sed unus
ad alterum penna conuincta sit · ut pen
ne uidelicet eleuate · uicissim sibi in con
iunctione concordent; Qua in re questio
oritur · qua si duę pennae quę leuantur ·

Vat. Pal. lat. 253

PAL. LAT. 253

ficet. recedit. ut semetipsos subtracta eis
ueritate cognoscant; Ad est. ut ostendat
quid per ipsum sint. recedit. ut patefiat.
qui uel quales remaneant sine ipso; In
his itaq; ueritatibus sine quib; aduitā
minime quimur. scs spūs in electorū
suorū cordib; manet. in his uero per quos
sēitatis ueritas ostendit. aliquando mi
sericorditer p̄sto est. & aliquando mi
sericorditer recedit; Discurrens er-
go & mobilis spūs dicitur. quia insig
nis atq; ueritatib; iuxta unius cuiusq
uotū continue non habet; Bene au
tē int̄ scā animalia discurrere p̄hibe
tur; Discursus quippe ad celeritatē
p̄tinet; Int̄ p̄fectos aut̄ discurrit spūs.
qua & si abeorū corde admonentū
recesserit. ctinus redit; CAP XLIII.

Sequitur; Et animalia ibant & re-
uertebant. in similitudine ful
guris choruscantis; Cū superius dictū
sit. non reuertebantur cū ambularent.
qua ratione nc dicit. animalia ibant
& reuertebant. Valde sibi hec ui
dent̄ ee contraria. quia ibant & n
reuertebant. & ibant et reuertebant;
Sed qualiter intellegendū sit. ctinus agnos
cimus. si duas uitas. actiuā & contēpla
tiuā sollicite discernamus; In una enī
fixi p̄manere possumus. in altera aut̄
diu mens stare in contēplatione nonua
let. sed omne q̄d de aeternitate p̄specu
lū & in enigmate conspicit. quasi fur
tim hoc & p̄ transitū uidet. ipsa sua
infirmitate. ab immensitate tanq; cel
situdinis animus impulsus in semetip
so relabit. necesse ē ut ad actiuā rede
at. seq; ipsū continue in usu bonę ope
rationis exerceat. ut cū mens surgere
ad contēplanda celestia nonualet. quęq;
potest agere non recuset; Sicq; fit. ut
ipsis suis bonis actib; aduita. rursum
in contēplationē surgat. & amoris
pastū de pabulo contē plat̄ ueritatis
accipiat. In qua qua diu se tenere ip
sa corruptionis infirmitas non potest. ad
bona rursū opera rediens. suauitatis dī
memoria pascit. & foris pijs actib; in
tus ūscis desiderijs nutrit̄; CAP XLIIII.

Hinc et enī de p̄fectis uiris. post
contēplationē suā redeuntib;
dicit̄; Memoriā suauitatis tuę
eructabunt. Dulcedinē quippe suā
ueritatis intime. quia ut cumq; possunt
uelut ex quoda chorusco p̄gustando
tangere. eius memoriā studem reco
lendo semp̄ et loquendo ructuare; Un
de et apte psalmista nos admonet dicens;
Lux orta ē iusto. et rectis corde lętitia;
Lętamini iusti in dno. & confitemini me

Vat. Pal. Lat. 253

PAL. LAT. 253
172

uit & regnat cū patre inunitate
spſ scī· per omnia secula seculoꝝ AM̄;

EXPLICIT OMILIA VIII·
INCIPIT NONA;

NITIUM LIBRI INFRECHI
EL pphetā magnis obscuritatib;
clausū· & quibusdā mysteriorū
nodis ligatum· inomeliis octo dō
dño nro ihū xpo largiente discus
simus; Iā nunc planiora sunt· &
minus difficilia quae secuntur;
caritati itaq; uræ conloquimur·

Eidem omnipotenti dō grās referen
tes· quia post tot opaca siluarū· tan
dem leri adcā pos exiuimus· inqui
bus liberis gressibus locutionis nrę
intrepidum pedē ponamus; Ecce enī
post quā pphēta similitudinē glorię
dñi · contēplatus in faciem
suā cecidit· adiungit; Et audiui
uocē loquentis· & dixit adme; Fili
hominis· sta sup pedes tuos· & loquar
tecū; Ubi adhuc subditur; Et ingres
sus est inme spſ· post quā locutus est
mihi· & statuit me super pedes meos;
Ecce diuina uox iacenti pphēæ iussit
ut surgeret· sed surgere omnino non
posset· nisi inhunc omnis dī spſ in
trasset· Quia exomnis dī grā· adbona
opera conari quidē possumus· sedhęc
his considerandū est· quia si bona nra
omnis dī donasunt· ut ne sit aliquid
nrm nonsit· cur nos quasi promeritis
aeternā retributionē quaerimus· si
aut ta nra sunt· ut dona dī omnis non
sint· cur exeis omni dō grās agimus·
Sed sciendū est· quia mala nra solūmo
do nra sunt· bona aut nra· & omnis
dī sunt & nra· Quia ipse aspirando
nos pūenit· ut uelimus· qui adiuuan
do subsequitur· Ne inanter ue
limus· sed possimus implere quae
uolumus; Preueniente ergo grā·
& bona uoluntate subsequente· hoc
quod omnis dī donū est· fit meritum
nrm; CAPT XC LXXXX·

Quod bene paulus breui sententia
explicat dicens· Plus illis omnib;
laboraui; Qui ne uideretur suae ut
tribuisse quod fecerat· adiunxit;
Non aut ego· sed grā dī mecū; quia eni
caelesti dono pūenit se· quasi alienū
se abono suo opere agnouit dicens;
Non aut ego; sed quia pūeniens grā
liberū in eo arbitriū fecerat inbonū·
quo libero arbitrio eandem grām est
subsecutus inopere· Adiunxit, Sed grā
dī mecum, Acsi diceret, Inbono ope
re laboraui· non ego· sed & ego, In eo e
ni quod solo dñi dono pūenitissum non

Vat. Pal. lat. 253, f. 39v

PAL. LAT. 253
34v

scriptum ē; Montes excelsi cerui petra refugium ermatis; Habet enim montes intelligentie. qui iam contē plationis saltus dare nouerunt. Sed petra refugium est ermatis. quia nos paruuli & peccatores nr̄i spūs coopti. & intelligere alta non possumus impetre nr̄ē refugio. i. xp̄i fide saluemur; C̄ p̄ l ·c.v.

Vnde & quibusdā dr Nihil me iudicauisse inter uos nisi xp̄m ih̄m. & hunc crucifixum. de si dicere & Quia uos capere diuinitatis eius mysteria non posse pensauit. sola uobis humanitatis eius infirma locutus sum, Sequitur. C̄ scripta erant in eo lamentationes. carmen & vē; Carmen aliquando in bono. Aliquando uero in malo dici dubium non est. Quia & lacrum carmen. & lugubre carmen dicere possumus; Sed nos scripture sacre usum sequentes. que pene semper carmen ponere in spēris solē. Hoc in loco p bona parte dictum carmen accipimus; Nam cum omnipotens ds populum suum de mari rubro liberasset. scriptum ē; Tunc moyses & filii israhel cecinit carmen dn̄o; C̄ cum dauid de hostib⁹ uictoriam fecisset. scriptum ē. Loquutus ē dauid dn̄o uerba carminis huius. C̄ p̄ t ·c.vi·

C̄ Carmen quippe in nocte. ē letitia in tribulatione;

qui dat carmina in nocte; C̄ Carmen in nocte accepimus quando in pressuris p̄sentibus. de futuris quibus consolamur; Carmen nob in nocte offendebat. ap̄ls. cum dicebat, Spe gaudentes. in tribulatione patientes; Carmen in nocte. se dauid habere indicabat dicens; Tumbi es refugium in pressura que circūdedisti me. exultatio mea. redime me de circundantib⁹ me, Qui enim circundari se pressuris narrat & tamen dn̄m sibi ē exultationē nominat p cui dubio carmen in nocte canat; Quia igitur pene semp in bono carmen ponere scriptura sacra consueuit. ita & nob & hoc in hoc loco debē intelligi, Unde scriptum est; Ue impio in malo. retribuetur enim manuum eius fiet ei; C̄ beatus iob loquitur dicens, Si impius fuero. ue mihi est, Si autem iustus non leuabo caput meum saturatus de afflictione & miseria. Iustorum enim afflictio. tempora lis est; Ue ergo qd dixit de temporali afflictione distinx. Qui & iustum afflictione. & impium ue habere ph̄ibuit. Ipse & ipse quoq; uerba dicit. Ue mundo a scandalis; C̄ ue uob qui ridetis. qm flebitis & ue pregnantib⁹ & nutrientibus in illis diebus; Tenendum nob ē. quomodo haec tria in sacro uoluimine scripta sunt. La

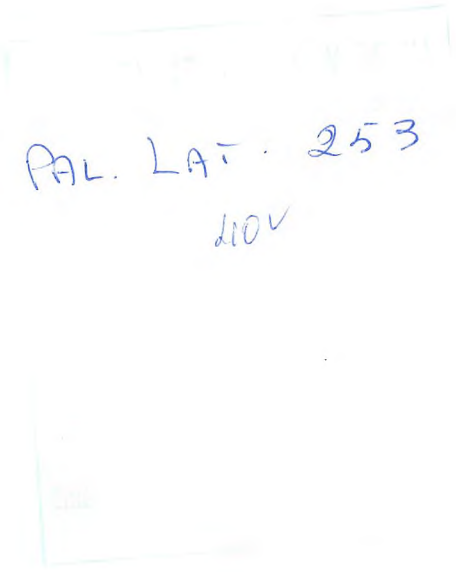
PAL. LAT. 253
210v

tione p̄cussae: nullo modo malum
cognoscerent quod egissent; Nam sepe
hi qui imprudentes sunt. tantū se pec
casse sentiunt. quantum de peccatis
que fecerint increpant? Ut minores
culpas suas estiment. quas minor in
uectio castiget. et quas uehementer
obiurgari uiderint. maiores esse de
p̄hendant; Unde necesse est ut semp
sermo p̄dicantis: cum auditoris debe
at qualitate formari. ne aut uerecun
dis. aspera aut impudentibus lena
loquatur; Quid autē mirum. si hoc
uerbi dī erogator faciat cum et agri
cola quisemen intram mittit. prius
terrae qualitatē p̄uidet. quib; semi
nibus apta uideantur: et postquā
terrae qualitatem p̄uiderit. tunc
semina spargit; Sed quia de quali
tate doctrinae locucionem longiū
traximus: oportet ut ad eum quē
coepimus exponendi ordinē rede
amus; Sed et si conuersus iustus aui
tia sua fecerit iniquitatē. ponā
offendiculū coram eo; ipse morietur
quia non adnunciasti ei; in peccato
suo morietur: et non erunt in memori
a iustitiae eius quas fecit: sangui
nē uo eius de manu tua requiram;
one malorum nulla debet esse fidu
cia p̄teritorum bonorum; Sed que
ri potest. utrum iusto postquā ce
ciderit. p̄dicandū sit. an ne prius qū
cadat. inuigilare p̄dicator debet.
ne ad casum ueniat; p̄cul dubio et prius
quā cadat; Nam sequit; Si autē adnun
ciaueris iusto ut non peccet. et ille non
peccauerit: uiuens uiuet; quia aut ad
nunciasti ei. tu aut animam tuā libe
rasti; Si ergo p̄dicator ideo suā animā
liberauit. quia iusto ne peccasset de
nunciauit. cum iustus ad peccatum
p̄dicatore tacente cecidit. p̄dicator
quia tacuit reus tenetur; Sed quis
nr̄m rogo ad haec sufficiat. ut non so
lum peccatorē studiose corripiat.
sed etiā iustis inuigilet ne cadant; nos
enim infirmitatis nrae consci. cūius
tos conspicimus. ammonere eos non p
sumimus ut iustitiae uiam teneant.
quam quia tenent uidemus; et tamen
p̄dicatoris est debitū etiā iustos ammo
nere; Unde p̄dicator egregius dicebat;
Sapientibus et insipientib; debitor sum;
inhis uero omnib; que de iusto ad imq
tatem conuerso dicta sunt. hoc ē labori
osum adloquendū. hoc ualde p̄mes
cendum. quod dns dicit; Si ona offen

Vat. Pal. lat. 253, f. 52v

PAL. LAT. 253
32v

Vat. Pal. lat. 253, f. 63v

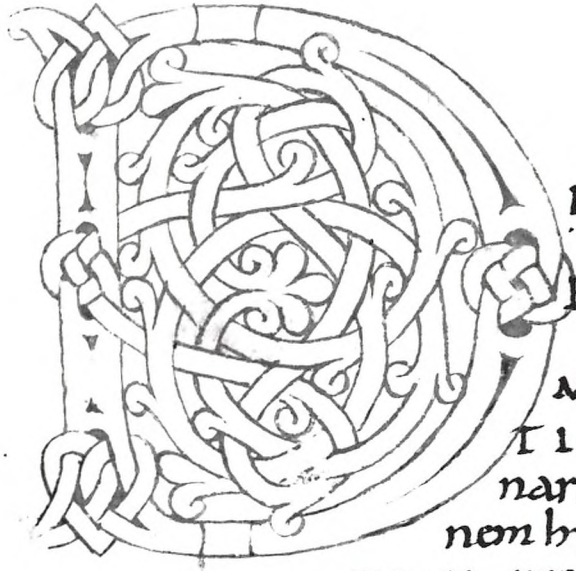

ICTV
RVS
MYS
TICA.
narratio
nem hysto
ricam premit
ut. ut figat ex tempo
re. qd creditur inreuela
one; Notandum uero quod
in exordio libri huius. quo anno
pphetare cepit indica uit
infine uero inseruit quo extre
mam uisionem uidit. ita ut cog
nosci ualeat. in quot annis prophe
tiae suae librum dixerit. Tempus
namque quo prophetare coepit
in locutionis suae initium posu
it dicens; Aperti sunt cęli. & uu
di uisiones dñi. in quinta men
sis. Ipse est annus quintus trans
migrationis regis ioachim. Nunc
uero loquitur dicens. In undecimo
et quinto anno transmigratio
ductus est in hierosolimorũ urbe
regnauerat. Post captiuitatẽ uero
eiusdem sedeciae. quę iam secunda
erat urbis captiuitas. quarto decimo
anno prophetiae uisionem ultimã
uidebat; Undecim ta q; & quattuor
decim simul uncti faciunt. xx &
v. Si igitur uisionem primã quin
to captiuitatis prioris anno locu
tus est. atque hanc ultimã undecimo
& quinto anno factam fuisse de
scribit. Profecto patet. quod inui
ginti annis locutionis suae moras
usque ad ultimam eius uisionis
uerba tetenderit; Nec mouere
quempiam debet. quod in medio
prophetię suę uolumine cum de
babylonico rege loqueretur. uice
simi ac septimi anni memoriã facit;
Quo in loco cum nihil de tempore
suę captiuitatis interserit. Aperte
demonstrat. quia eius regis tempo
ra describat. de quo ut pphęta cepe
rat; qd uero ait in exordio anni de
cimi mensis. tempus simpliciter ex
primit. ut ex ipso quoq; tempore
in corda audientium iuxta lit
terã uerbi radice figat. ex qua
spiritualis fructus post modum

PAL. LAT. 253
63v

tione p̄cussae: nullo modo malum
cognoscerent quod egissent; Nam sepe
hi qui imprudentes sunt. tantū se pec
casse sentiunt. quantum de peccatis
que fecerint increpant? Ut minores
culpas suas estiment. quas minor in
uectio castiget. et quas uehementer
obiurgari uiderint. maiores esse de
p̄hendant; Unde necesse est ut semp
sermo p̄dicantis: cum auditoris debe
at qualitate formari. ne aut uerecun
dis. aspera aut impudentibus lena
loquatur; Quid autē mirum. si hoc
uerbi dī erogator faciat cum et agri
cola quisemen intram mittit. prius
terrae qualitatē p̄uidet. quib; semi
nibus apta uideantur: et postquā
terrae qualitatem p̄uiderit. tunc
semina spargit; Sed quia de quali
tate doctrinae locucionem longiū
traximus: oportet ut ad eum quē
coepimus exponendi ordinē rede
amus; Sed et si conuersus iustus aui
tia sua fecerit iniquitatē. ponā
offendiculū coram eo; ipse morietur
quia non adnunciasti ei; in peccato
suo morietur: et non erunt in memori
a iustitiae eius quas fecit: sangui
nē uo eius de manu tua requiram;
one malorum nulla debet esse fidu
cia p̄teritorum bonorum; Sed que
ri potest. utrum iusto postquā ce
ciderit. p̄dicandū sit. an ne prius qū
cadat. inuigilare p̄dicator debet.
ne ad casum ueniat; p̄cul dubio et prius
quā cadat; Nam sequit; Si autē adnun
ciaueris iusto ut non peccet. et ille non
peccauerit: uiuens uiuet; quia aut ad
nunciasti ei. tu aut animam tuā libe
rasti; Si ergo p̄dicator ideo suā animā
liberauit. quia iusto ne peccasset de
nunciauit. cum iustus ad peccatum
p̄dicatore tacente cecidit. p̄dicator
quia tacuit reus tenetur; Sed quis
nr̄m rogo ad haec sufficiat. ut non so
lum peccatorē studiose corripiat.
sed etiā iustis inuigilet ne cadant; nos
enim infirmitatis nrae consci. cūius
tos conspicimus. ammonere eos non p
sumimus ut iustitiae uiam teneant.
quam quia tenent uidemus; et tamen
p̄dicatoris est debitū etiā iustos ammo
nere; Unde p̄dicator egregius dicebat;
Sapientibus et insipientib; debitor sum;
inhis uero omnib; que de iusto ad imq
tatem conuerso dicta sunt. hoc ē labori
osum adloquendū. hoc ualde p̄mes
cendum. quod dns dicit; Si ona offen

Vat. Pal. lat. 253, f. 52v

PAL. LAT. 253
32v

Vat. Pal. lat. 253, f. 63v

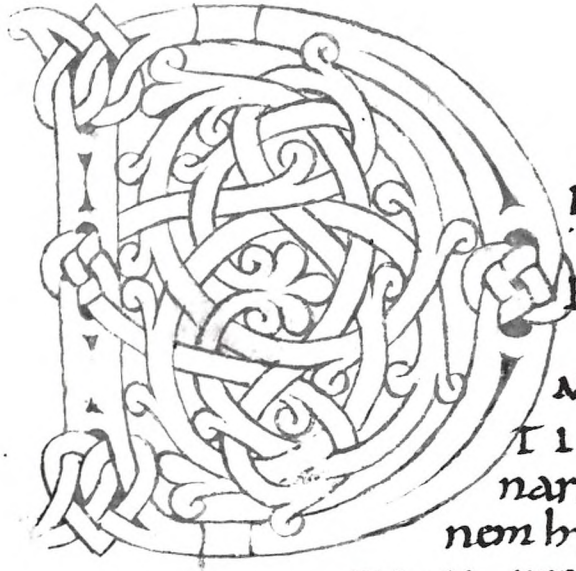

ICTV
RVS
MYS
TICA.
narratio
nem hysto
ricam premit
ut. ut figat ex tempo
re. qd creditur inreuela
one; Notandum uero quod
in exordio libri huius. quo anno
pphetare cepit indica uit
infine uero inseruit quo extre
mam uisionem uidit. ita ut cog
nosci ualeat. in quot annis prophe
tiae suae librum dixerit. Tempus
namque quo prophetare coepit
in locutionis suae initium posu
it dicens; Aperti sunt cęli. & uu
di uisiones dñi. in quinta men
sis. Ipse est annus quintus trans
migrationis regis ioachim. Nunc
uero loquitur dicens. In undecimo
et quinto anno transmigratio
ductus est in hierosolimorũ urbe
regnauerat. Post captiuitatẽ uero
eiusdem sedeciae. quę iam secunda
erat urbis captiuitas. quarto decimo
anno prophetiae uisionem ultimã
uidebat; Undecim ta q; & quattuor
decim simul uncti faciunt. xx &
v. Si igitur uisionem primã quin
to captiuitatis prioris anno locu
tus est. atque hanc ultimã undecimo
& quinto anno factam fuisse de
scribit. Profecto patet. quod inui
ginti annis locutionis suae moras
usque ad ultimam eius uisionis
uerba tetenderit; Nec mouere
quempiam debet. quod in medio
prophetię suę uolumine cum de
babylonico rege loqueretur. uice
simi ac septimi anni memoriã facit;
Quo in loco cum nihil de tempore
suę captiuitatis interserit. Aperte
demonstrat. quia eius regis tempo
ra describat. de quo ut pphęta cepe
rat; qd uero ait in exordio anni de
cimi mensis. tempus simpliciter ex
primit. ut ex ipso quoq; tempore
in corda audientium iuxta lit
terã uerbi radice figat. ex qua
spiritualis fructus post modum

PAL. LAT. 253
63v

uia australi · et mensus est a porta usq;
adportā in uia australi centū cubi
tos; et introduxit me in atriū inte
riusad portā australē · et mensus est
portā iuxta mensuras superiores ·
thalamū eius et frontē eius · et uesti
bulū eius iisdē mensuris · et fenestras
eius et uestibulū eius in circuitu
quinquaginta cubitos longitudinis ·
et latitudinis uiginti quinq; cubitō ·
et uestibulū p gyrū; Cuncta hęc
superius dicta itaq; exposita ēt me
ministus; Nec dū uero ē dictū qđ de
eodē uestibulo subditur; Longitu
dinē uiginti quinq; cubitorū · et
latitudinē quinq; cubitō et uesti
bulū eius ad atriū exteriūs; Atq;
iterū hoc qđ iā superius dictū fuerat
replicatur · cū dicitur; Et palmas
eius in fronte; Et stati qđ adhuc dic
tū non fuerat · subditur; Et octo
gradus erant quib; ascendebatur p
eam; Hoc quoq; qđ de australi porta
scriptū est · de orientali quoq; porta
ineodē ordine narratur; Nāptm
sub infertur; Et introduxit me in
atriū interius p portā orientalē ·
et mensus est portā secundū mensu
ras priores · thalamū ei · et frontē ei

Nam subditur; Et introduxit me ad
portā quę respiciebat ad aquilonē ·
et mensus est secundū mensuras supe
riores · thalamū ei et frontē eius et
uestibulū eius et fenestras ei p circu
itū · longitudinē quinquaginta cubi
torum · & latitudinē uiginti quinq ·
cubitorum · & uestibulum ei respi
ciebat in atrium exterius · et caela
tura palmarū in fronte illius hinc
& inde octo gradib; ascensus ei;
Quid itaq; interiori atrio quid tha
lamo quid frontibus quid uesti
bulo quid fenestris quid longi
tudine & latitudine quid pal
marū caelatura signatur · late
iā superius diximus · Nec oportet
ut in ei sdē iterū · sed in his nonsolum
modo quę nec dū dicta sunt occupem;
Nunc ergo quęrendū nobis ē · quę iste
tres porte interiores sint · uel quid est
qđ in earundē portarū uestibula · ui
ginti quinq; cubitus longitudinem
et latitudinē metiuntur; Et iungitur;
Uel quur ad eas non septē sicut portus
exteriorib; dictū fuerat · sed octo gra
dib; ascenditur; Porta enī atrii interi
oris quę superius dicta ē · de his trib;
portis interiorib; non est · Quia illa

Vat. Pal. lat. 253

BIBLIOTECA
Archivio
PAL. LAT. 253
10/11

abrahę pmissam fidelit expectare ·
subendo · nem ad uuando · Nequa
qui apcatis iustificant · sp peccatores
cui puaricatores fecit · Hereditatē
multitudinis iacob · ut ueniente xpō sup
habundaret gra · pqui multitudo illa
iacob de qua scriptū ē multitudinis cre
dentiū erat cor unū ⁊ anima una · in
semine abrahę qđ ē xpō here
ditatē regni celestis acciperę;
Ert apud rectissimū rex · Aput cui cu p
sciam loquit ds · audi iacob seruc meus ·
⁊ rectissime quē elegi · Rex xpc q in psalmo
loquit · ego aut constitut sum rex a deo sup
montē sion finiens ee pmittit · congregans
in unitatē fidei principib pplī · id aplis
de qb scriptū ē · constitues eos principes
super omnē terrā · cū tribub isrl · ex qb in
numera credidit multitudo · Viuat ru
ben ⁊ nō moriat · Precedenti sermone sa
lutē pmittit ecclię que ex iudeis electa
ē · specialit pphetauerat · nunc singu
lis tribub ppria benedictiones tribu
ens · ueros israhelitas ex utroq pplo de
signat · ⁊ nē de xpo · nē de aplis · nunc
de pmissa ecclia de iudeis · nunc ge
neralit de cuncta simul ecclesia ua
ticinat · Ruben interpretat filius
uisionis · significat electū pplm ex iu
deis · q quantū ad cōparationē infi
delium gentis suę paruus existit nu
mero · fide aut maxim ⁊ gloriosus
fuit · Hęc ē itaq benedictio · Audi

Vat. Pal. lat. 383, f. 7r

VATICANA

PAL. LAT.
383
7a

azarias. Lignum porrexit sarra. Adtulit isaac.
Concidit ioseph. Puteū aperuit iacob. Ysopū
porrexit sephora. Adlacū stabat daniel. Aq̄m
adtulerunt ministri. hydriā portabat rebec
ca. Vinū ptulit noe. Virgā portabat agar.
Adtulit argentū iudas. Vitulū adduxit abra
hā. Adligauit raab. Resticulam porrexit the.
Pcdescopulauit helias. ferrum tradidit pe
trus. Fluxit daniel. Occidit cain. Subportauit
abbacuc. Suspendit absalon. pellē detraxit heli
as. Ventrem aperuit hermocrates. Mediana
suspendit tobias. Sanguinē effundit herodes.
Stercus spicit sem. Aq̄m adiecit iaseth.
Lauit heliseus. Parres fecit salech. Nume
rauit auauxes. Sal misit malassadō. Oleum
adiecit iob. Infocū inposuit antiochus. Cor
rebecca. Prior gustauit eua. Explicitis q
omib⁹. omis locis suis resedert. Fr intulit pa
nes saul. Fregit thc. Tradidit omib⁹ petrus.
Intulit lentē iacob. Solus manducabat esav.
Intulit untritū abbacuc. Totū comedit dani
el. fabā intulit amelsad. Prior gustauit mi
sahel. Sq̄ quō hedū coctū comederat isaac.
& piscē assum tobias. cepit tumultuare
eglon. valde esuriebat daniel. Panē petebat
hermocrates. Non manducauit iohannes.
Hon gustauerat moyses. Ieiunus fuit thc.
Olcas colligebat la'harus. Ceteri hā partes
suas tenebant qs exuarius uenationib⁹ acce
perant. Abrahā uitulinā. Esau ceruinā.
Abel agninā. Noe arietinā. Samson leoni
nā. heliseus ursinam. Maiorē partē tene
bat beniamin. P⁹ modū dedit panes pharao.

Vat. Pal. lat. 383, f. 2v

BIBLIOTECA
PAL. E.4 T.
383
2v

abrahę pmissam fidelit expectare ·
subendo · nem ad uuando · Nequa
qui apcatis iustificant · sp peccatores
cui puaricatores fecit · Hereditatē
multitudinis iacob · ut ueniente xpō sup
habundaret gra · pqui multitudo illa
iacob de qua scriptū ē multitudinis cre
dentiū erat cor unū ⁊ anima una · in
semine abrahę qđ ē xpō here
ditatē regni celestis acciperę;
Ert apud rectissimū rex · Aput cui cu p
sciam loquit ds · audi iacob seruc meus ·
⁊ rectissime quē elegi · Rex xpc q in psalmo
loquit · ego aut constitut sum rex a deo sup
montē sion finiens ee pmittit · congregans
in unitatē fidei principib pplī · id aplis
de qb scriptū ē · constitues eos principes
super omnē terrā · cū tribub isrl · ex qb in
numera credidit multitudo · Viuat ru
ben ⁊ nō moriat · Precedenti sermone sa
lutē pmittit ecclię que ex iudeis electa
ē · specialit pphetauerat · nunc singu
lis tribub ppria benedictiones tribu
ens · ueros israhelitas ex utroq pplo de
signat · ⁊ nē de xpo · nē de aplis · nunc
de pmissa ecclia de iudeis · nunc ge
neralit de cuncta simul ecclesia ua
ticinat · Ruben interpretat filius
uisionis · significat electū pplm ex iu
deis · q quantū ad cōparationē infi
delium gentis suę paruus existit nu
mero · fide aut maxim ⁊ gloriosus
fuit · Hęc ē itaq benedictio · Audi

Vat. Pal. lat. 383, f. 7r

VATICANA

PAL. LAT.
383
7a

azarias. Lignum porrexit sarra. Adtulit isaac.
Concidit ioseph. Puteū aperuit iacob. Ysopū
porrexit sephora. Adlacū stabat daniel. Aq̄m
adtulerunt ministri. hydriā portabat rebec
ca. Vinū ptulit noe. Virgā portabat agar.
Adtulit argentū iudas. Vitulū adduxit abra
hā. Adligauit raab. Resticulam porrexit the.
Pcdescopulauit helias. ferrum tradidit pe
trus. Fluxit daniel. Occidit cain. Subportauit
abbacuc. Suspendit absalon. pellē detraxit heli
as. Ventrem aperuit hermocrates. Mediana
suspendit tobias. Sanguinē effundit herodes.
Stercus spicit sem. Aq̄m adiecit iaseth.
Lauit heliseus. Parres fecit salech. Nume
rauit auauxes. Sal misit malassadō. Oleum
adiecit iob. Infocū inposuit antiochus. Cor
rebecca. Prior gustauit eua. Explicitis q
omib⁹. omis locis suis resedert. Fr intulit pa
nes saul. Fregit thc. Tradidit omib⁹ petrus.
Intulit lentē iacob. Solus manducabat esav.
Intulit untritū abbacuc. Totū comedit dani
el. fabā intulit amelsad. Prior gustauit mi
sahel. Sq̄ quō hedū coctū comederat isaac.
& piscē assum tobias. cepit tumultuare
eglon. valde esuriebat daniel. Panē petebat
hermocrates. Non manducauit iohannes.
Hon gustauerat moyses. Ieiunus fuit thc.
Olcas colligebat la'harus. Ceteri hā partes
suas tenebant qs exuarius uenationib⁹ acce
perant. Abrahā uitulinā. Esau ceruinā.
Abel agninā. Noe arietinā. Samson leoni
nā. heliseus ursinam. Maiorē partē tene
bat beniamin. P⁹ modū dedit panes pharao.

Vat. Pal. lat. 383, f. 2v

BIBLIOTECA
PAL. E.4 T.
383
2v

Vat. Pal. Lat. 428, f. 3r

LECT SCI IVG S MATHIE

IN illotempore. Cum adpropinquasset ihs hierosolymis & uenisset bethfage admontē oliueti. Et reliqua. OMILIA .B.

IOHANNIS EPI DEFADI LECT.

PVTO reipsa exigit. ut queramus. frequenter quidem ihs uenit inhierusalem sicut iohannes testatur. numquam tamen sibi adhibuit ministeria iumentorum. nec ramorum uirentia circa se ornamenta constituit. nec adterribilem laudem siue diuinitatis animos populi excitauit. nisi modo. quando ut pateretur ascendit. Ideo ergo cum tanta gloria est ingressus. ut ampliusillorum aduersus se excitaret & inuidiam. quia iam tempus passionis eius instabat. & non mors eum urgebat. sed ipse magis aduersum se compellebat morte. Quotiens enim demanu sacerdotum elapsus euasit. cum esset uisibilis factus.

PAL. CAT.
423

3 R

cũ dño dicentẽ · fiat tibi sicut uis · sanata
est filia tua ex illa hora; Mentio autẽ
hẽc mulier natura quidem gentilis · sed
corde constans & credula · congregatẽ
degentibus ecclesiẽ fidem deuotionẽq;
significat · quã expulsi deudea predica
tores sẽi · uerbo simul & mysteriis gratiẽ
celestis imbuerunt; DOMC. III.
LECTIO SCI EVG · S · LVCÃ.
IN illo tẽpe · Erat dns ihs eiciens demo
nium · & illud erat mutũ; Et cũ eiecisset
demoniũ · locutus est mutus · & admiratẽ
sunt turbẽ; & ret; OMEL VENE
RABILIS BEDẽ P. DEFADL.
Demoniacus iste apud matheũ non solũ
mutus · sed & cecus fuisse narrat · curatusq;
dicitur a dño · ita ut loqueret · & uideret;
Tria generalia signa · simul in uno homine
perpetrata sunt; Cecus und & · mutus loqui
tur · possessus demone liberat; Quod &

Vat. Pal. lat. 428, f. 89v

B BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio Fotografico
PAL. LAT.
425
89v
RIPRODUZIONE VIETATA
SENZA AUTORIZZAZIONE
Città del Vaticano

Vat. Pal. Lat. 428, f. 3r

LECT SCI IVG S MATHIE

IN illotempore. Cum adpropinquasset ihs hierosolymis & uenisset bethfage admontē oliueti. Et reliqua. OMILIA .B.

IOHANNIS EPI DEFADI LECT.

PVTO reipsa exigit. ut queramus. frequenter quidem ihs uenit inhierusalem sicut iohannes testatur. numquam tamen sibi adhibuit ministeria iumentorum. nec ramorum uirentia circa se ornamenta constituit. nec adterribilem laudem siue diuinitatis animos populi excitauit. nisi modo. quando ut pateretur ascendit. Ideo ergo cum tanta gloria est ingressus. ut ampliusillorum aduersus se excitaret & inuidiam. quia iam tempus passionis eius instabat. & non mors eum urgebat. sed ipse magis aduersum se compellebat morte. Quotiens enim demanu sacerdotum elapsus euasit. cum esset uisibilis factus.

PAL. CAT.
423

3 R

cũ dño dicentẽ · fiat tibi sicut uis · sanata
est filia tua ex illa hora; Mentio autẽ
hẽc mulier natura quidem gentilis · sed
corde constans & credula · congregatẽ
degentibus ecclesiẽ fidem deuotionẽq;
significat · quã expulsi deudea predica
tores sẽi · uerbo simul & mysteriis gratiẽ
celestis imbuerunt; DOMC. III.
LECTIO SCI EVG · S · LVCÃ.
IN illo tẽpe · Erat dns ihs eiciens demo
nium · & illud erat mutũ; Et cũ eiecisset
demoniũ · locutus est mutus · & admiratẽ
sunt turbẽ; & ret; OMEL VENE
RABILIS BEDẽ P. DEFADL.
Demoniacus iste apud matheũ non solũ
mutus · sed & cecus fuisse narrat · curatusq;
dicitur a dño · ita ut loqueret · & uideret;
Tria generalia signa · simul in uno homine
perpetrata sunt; Cecus und & · mutus loqui
tur · possessus demone liberat; Quod &

Vat. Pal. lat. 428, f. 89v

B BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio Fotografico
PAL. LAT.
425
89v
RIPRODUZIONE VIETATA
SENZA AUTORIZZAZIONE
Città del Vaticano

moriente in cruce factus est magnus. signi
ficat terrena prius corda & celesti spe deiecta.
p fidem passionis ac resurrectionis eius con
cutienda ad penitentiam. ac saluberrimo
pauore p mota. aduitam sublimando
perpetuam.

nullo tep. Defuncto herode. ecce angls dñi appar uit in somnis ioseph dicens. Surge
& accipe puerū & matrē ei & uade in tra isrl. & rt. Ob
. tuo defuncto herode redit ad tra isrl hic fine sci denuntiat. q̄ndo enoch & helias p̄di
caturi iudā sopita in die rne mundie flamma fine uer itatis accipient & rt bene cū iudea
deserta fugere & hoc in nocte dr. cū ū reuerti. nulla in solū fuge sine nocte sit mitio.
q̄ animā q̄s ob peccato tenebras olim p̄secutore s reliquit. ipsos oblucē fideī tande se
quere mes reuisit. Q̄ dānato licet herode. ioseph timore archelai filii ei in iudea ubi
me ropol habebat ire formidans. monente angło in nabar eth galilee se cedit. ultī
mas sem cclē tpora designat. q̄ndo pea que nicē in uniūsali gentis cecitate q̄ exprimos
in q̄ ū ua ē sequi ndefisti. acrior in quib; dā antichristi p̄secutio ē surgit. & quideo
plur ra ē hec uisione enoch & helie aphidua ē uersis. s. ceteris ad instinctū antichristi
nora ire ne ostra fide dimicantib. Par sigit iudee in q̄ regnabat archelaus p fido
antichristi se quaces offendit. sorte in nabarech galilee q̄ dis transfert. par te gentis eideo
que nic teporis fide ap̄e susceptura designat. Vnde bene galilee p̄ceata in sinu gra
tie. nabarech flos aut iur gultu ei intp̄tat. q̄ animā ū ecclā quo ardentiore de
fidelio ab his que uti risi nder. ad celestia p̄mia renda in sinu migrat. eo maior e spe
ratū abundat flore & germine uirtutū Oportet fr̄s dñi. ut q̄ humana redep
tori nr̄i natiuitate annua deuotione recolim & diuina p̄ ut & humana ei
n annuos. & tuo semp amplectam amore. diuina p̄ qua creati sum cū
mana p̄ recreati sum cū p
assūptione humanitatis
in infirmita

Vat. Pal. lat. 428, f. 111r

PAL. LAT.
428
1.11.2

moriente in cruce factus est magnus. signi
ficat terrena prius corda & celesti spe deiecta.
p fidem passionis ac resurrectionis eius con
cutienda ad penitentiam. ac saluberrimo
pauore p mota. aduitam sublimando
perpetuam.

nullo tep. Defuncto herode. ecce angls dñi appar uit in somnis ioseph dicens. Surge
& accipe puerū & matrē ei & uade in tra isrl. & rt. Ob
. tuo defuncto herode redit ad tra isrl hic fine sci denuntiat. q̄ndo enoch & helias p̄di
caturi iudā sopita in die rne mundie flamma fine uer itatis accipient & rt bene cū iudea
deserta fugere & hoc in nocte dr. cū ū reuerti. nulla in solū fuge sine nocte sit mitio.
q̄ animā q̄s ob peccato tenebras olim p̄secutore s reliquit. ipsos oblucē fideī tande se
quere mes reuisit. Q̄ dānato licet herode. ioseph timore archelai filii ei in iudea ubi
me ropol habebat ire formidans. monente angło in nabar eth galilee se cedit. ultī
mas sem cclē tpora designat. q̄ndo pea que nicē in uniūsali gentis cecitate q̄ exprimos
in q̄ ū ua ē sequi ndefisti. acrior in quib; dā antichristi p̄secutio ē surgit. & quideo
plur ra ē hec uisione enoch & helie aphidua ē uersis. s. ceteris ad instinctū antichristi
nora ire ne ostra fide dimicantib. Par sigit iudee in q̄ regnabat archelaus p fido
antichristi se quaces offendit. sorte in nabarech galilee q̄ dis transfert. par te gentis eideo
que nic teporis fide ap̄e susceptura designat. Vnde bene galilee p̄ceata in sinu gra
tie. nabarech flos aut iur gultu ei intp̄tat. q̄ animā ū ecclā quo ardentiore de
fidelio ab his que uti risi nder. ad celestia p̄mia renda in sinu migrat. eo maior e spe
ratū abundat flore & germine uirtutū Oportet fr̄s dñi. ut q̄ humana redep
tori nr̄i natiuitate annua deuotione recolim & diuina p̄ ut & humana ei
n annuos. & tuo semp amplectam amore. diuina p̄ qua creati sum cū
mana p̄ recreati sum cū p
assūptione humanitatis
in infirmita

Vat. Pal. lat. 428, f. 111r

PAL. LAT.
428
1.11.2

Vat. Pal. Lat. 429
f. 1v

IN NILL° TEMPORE ESPERE SABATI.
Q. LVCESCIT IN PRIMA SABBATI. VENIT MARIA MAGDA
lena & altera maria uidere sepulcrū. Et ecce terre motus factus est
magnus. angelus enī dnī descendit decelo. & accedens reuoluit lapidē
& sedebat supeū. Et reliqua.

VIGILIAS NOBIS HVIVS SACRATISSIMÆ NOCTIS.
Sic exlectione euangelica frēs kārī audiuimus. resurrectio dnī ac salua
toris nri dedicauit. Iuste & enī hanc, pel amore uigilis celebramus & hym
nis. qui, pro amore inea dormire morte. ac de morte uolunt excitari.
Nam sic apls ait. mortuus ē, ppter delicta nra. & resurrexit, ppter
iustificationē nrām. Quod ipso quoque statu temporis. quo uel mortuus
ē incruce. uel amortuis resurrex ostendit; circa horā quippe nonā. cū
inclinata iā esset ad uespera dies. & tepe factus ameridiano feruore rad
ius solis. mysterū uictoriosissime passionis ēsumauit. euidenter se insinuans
, ppt auferenda sedera. quib; adiuina luce & dilectione inbuus noctē pere
grinationis incidim. crucis subisse patibulū. Surrexit mane prima sab
bati que nunc dies dominica uocat. manifeste docens se nos amorte ani

PAL. LAT.
429
10

Vat. Pal. Lat. 4 29, f. 14v

bantur ei subici· quē communi secū mortalitate cognouerant in dutum· Contempnebant eius uirtutē imiraculis intellegere diuinā cui infirmitatē inpassionib; inesse cernebant humanā· Propt̄ qd benigne mediator ipse di & hominū & iam hominib; interra notū fieri uolens quia data sit ei omnis potestas incelo & interra· quatinus & ipsi cū angelis incelo unā possent habere perennē· Mi sit doctores qui cunctis porbē nationib; uerbū unc̄ pdicarent· Euntes inquid docete omēs gentes baptizantes eos innomine patris· & filii· & sps sci· docentes eos seruare oma· quecūq; mandaui uobis· Rectissimus autē ordo pdicandi· & moderatus quoq; pdicatorib; ecclesiē diligentissime sectandus· ut primo quidē doceat auditor· deinde fidei sacramus imbuat· deinde seruandis dni mandatis extempore liberius instruat· quia neq; indoctus quisq; & ignarus xpianē fidei potest causdē fidei sacramus ablui· neq; lauacro baptismi apeccatis emundare sufficit· sinonpotest baptisma studeat quisq; bonis operibus insistere· Prius ergo docere gentes id est scientia ueritatis instruere ac sic baptizare pcepit· quia sine & fide inpossibile ē placere do· & nisi quisrenatus fuerit exaqua & spū sco non potest introire in regnum di· Adextremū u sub iungit· docentes eos seruare oma· quecumq; mandaui uobis· Quia sicut corpus sine spū mortuū ē· ita & fides

PAL. LAT.
629
14 v

Vat. Pal. Lat. 429
f. 1v

IN NILL° TEMPORE ESPERE SABATI.
Q. LVCESCIT IN PRIMA SABBATI. VENIT MARIA MAGDA
lena & altera maria uidere sepulcrū. Et ecce terre motus factus est
magnus. angelus enī dnī descendit decelo. & accedens reuoluit lapidē
& sedebat supeū. Et reliqua.

VIGILIAS NOBIS HVIVS SACRATISSIMÆ NOCTIS.
Sic exlectione euangelica frēs kārī audiuimus. resurrectio dnī ac salua
toris nri dedicauit. Iuste & enī hanc, pel amore uigilis celebramus & hym
nis. qui, pro amore inea dormire morte. ac de morte uolunt excitari.
Nam sic apls ait. mortuus ē, ppter delicta nra. & resurrexit, ppter
iustificationē nrām. Quod ipso quoque statu temporis. quo uel mortuus
ē incruce. uel amortuis resurrex ostendit; circa horā quippe nonā. cū
inclinata iā esset ad uespera dies. & tepe factus ameridiano feruore rad
ius solis. mysterū uictoriosissime passionis ēsumauit. euidenter se insinuans
, ppt auferenda sedera. quib; adiuina luce & dilectione inbuus noctē pere
grinationis incidim. crucis subisse patibulū. Surrexit mane prima sab
bati que nunc dies dominica uocat. manifeste docens se nos amorte ani

PAL. LAT.
429
10

Vat. Pal. Lat. 4 29, f. 14v

bantur ei subici· quē communi secū mortalitate cognouerant in dutum· Contempnebant eius uirtutē imiraculis intellegere diuinā cui infirmitatē inpassionib; inesse cernebant humanā· Propt̄ qd benigne mediator ipse di & hominū & iam hominib; interra notū fieri uolens quia data sit ei omnis potestas incelo & interra· quatinus & ipsi cū angelis incelo unā possent habere perennē· Mi sit doctores qui cunctis porbē nationib; uerbū unc̄ pdicarent· Euntes inquid docete omēs gentes baptizantes eos innomine patris· & filii· & sps sci· docentes eos seruare oma· quecūq; mandaui uobis· Rectissimus autē ordo pdicandi· & moderatus quoq; pdicatorib; ecclesiē diligentissime sectandus· ut primo quidē doceat auditor· deinde fidei sacramus imbuat· deinde seruandis dni mandatis extempore liberius instruat· quia neq; indoctus quisq; & ignarus xpianē fidei potest causdē fidei sacramus ablui· neq; lauacro baptismi apeccatis emundare sufficit· sinonpotest baptisma studeat quisq; bonis operibus insistere· Prius ergo docere gentes id est scientia ueritatis instruere ac sic baptizare pcepit· quia sine & fide inpossibile ē placere do· & nisi quisrenatus fuerit exaqua & spū sco non potest introire in regnum di· Adextremū u sub iungit· docentes eos seruare oma· quecumq; mandaui uobis· Quia sicut corpus sine spū mortuū ē· ita & fides

PAL. LAT.
629
14 v

Vigil apl̄or petri ⁊ paul. s. ioh.

IN illo tempore dicit symoni petro ihs

Simon iohannis diligis me plus his? Dicit ei. Etiam dñe. quia tu scis amo te. Dicit ei. Pasce agnos meos. Et reliqua. Omī uener bede ptri.

irtutem nobis pfectę dilectionis presens sci euangelii lectio commendat. Perfecta et enim dilectio est. qua dm̄ ex toto corde tota anima tota uirtute. proximum aūt tamquā nos ipsos diligere iubemur. Et neutra harū dilectio. sine altera ualet ee pfecta. quia nec dm̄ uere sine proximo. nec sine dō uere potest pximus amari. Vnde dns totiens interrogato petro an se diligeret. et illo respondente quod eum ipso teste diligeret. adiungebat psingula. ita concludens. Pasce oues me as. siue pasce agnos meos. ac si apte diceret. hęc sola et uera est pbatio integri in dnm amoris. si erga fres studueris curam solliciti exercere laboris. Nam qui cumq; fratri opus pietatis quod ualet impendere neglegit. minus iusto se conditorem diligere ostendit. cuius mandatum in sustentanda pximi necessitate contempnit. Quę pfecto caritas. quo sine diuine grę inspiratione minime possit haberi. tacite quodammodo dns insinuat. qui petrū de illa interrogans. symonē eum iohannis quod numquā alias cognominat. Symon inquit iohannis diligis me plus his. ubi quātus simplicit mentio facta.

Vat. Pal. Lat. 429 f. 72.

PAL. LAT.
529
72R

Vat. Pal. Lat. 429, f. 94v

suis· adorans & petens aliquid abeo· Et reliqua·

Oat VENER BEDE prbi d' t.

ns conditor & redemptor nr uulnera supbię nrę sanare de
signans· & ipse cum in forma di esset· forma hominis accepta·
humiliauit semetipsum· factus obediens usq; ad mortē; Et nos
quoq; si culmen uere sublimitatis conscendere uolumus·
nter humilitatis arripere pmonuit· nos si uiam uidere uitam cupimus· & ad
uersa quęq; scti scti prędentis· & ipsam quoq; mortem patienter ferre p
cepit; Promisit nobis dona głę· sed pmisit certamina pugnę; Dixit pmit
tens; merces ura erit multa· & eritis filii altissimi; Sed predixit iubens; Di
ligite inimicos uros· benefacite· & mutuum date· nibil inde sperantes· Ita
igitur premia pollicetur electis· ut & digna pmiis merita pmonstret; Sic
uitam donet ęternam· ut pangustam portam & artam uiam· ad hanc pue
niendum esse decernat; unde ait; Contendite intrare pangustam portā;
Contentione & enim non parua opus est· si quis ad alta uelit ascendere;
Nam cum tanto sudore uertices montium subeamus· quantum necesse est
conari· ut conuersationem incęptis habere· & in monte scō dni de quo ca
nit psalmista mereamur quiescere· Unde & iam in hodierna sci euangeli

PAL. LAT.
429
94 v

Vigil apl̄or petri ⁊ paul. s. ioh.

IN illo tempore dicit symoni petro ihs

Simon iohannis diligis me plus his? Dicit ei. Etiam dñe. quia tu scis amo te. Dicit ei. Pasce agnos meos. Et reliqua. Omī uener bede ptri.

irtutem nobis pfectę dilectionis presens sci euangelii lectio commendat. Perfecta et enim dilectio est. qua dm̄ ex toto corde tota anima tota uirtute. proximum aūt tamquā nos ipsos diligere iubemur. Et neutra harū dilectio. sine altera ualet ee pfecta. quia nec dm̄ uere sine proximo. nec sine dō uere potest pximus amari. Vnde dns totiens interrogato petro an se diligeret. et illo respondente quod eum ipso teste diligeret. adiungebat psingula. ita concludens. Pasce oues me as. siue pasce agnos meos. ac si apte diceret. hęc sola et uera est pbatio integri in dnm amoris. si erga fres studueris curam solliciti exercere laboris. Nam qui cumq; fratri opus pietatis quod ualet impendere neglegit. minus iusto se conditorem diligere ostendit. cuius mandatum in sustentanda pximi necessitate contempnit. Quę pfecto caritas. quo sine diuine grę inspiratione minime possit haberi. tacite quodammodo dns insinuat. qui petrū de illa interrogans. symonē eum iohannis quod numquā alias cognominat. Symon inquit iohannis diligis me plus his. ubi quātus simplicit mentio facta.

Vat. Pal. Lat. 429 f. 72.

PAL. LAT.
529
72R

Vat. Pal. Lat. 429, f. 94v

suis· adorans & petens aliquid abeo· Et reliqua·

Oat VENER BEDE prbi d' t.

ns conditor & redemptor nr uulnera supbię nrę sanare de
signans· & ipse cum in forma di esset· forma hominis accepta·
humiliauit semetipsum· factus obediens usq; ad mortē; Et nos
quoq; si culmen uere sublimitatis conscendere uolumus·
nter humilitatis arripere pmonuit· nos si uiam uidere uitam cupimus· & ad
uersa quęq; scti scti prędentis· & ipsam quoq; mortem patienter ferre p
cepit; Promisit nobis dona głę· sed pmisit certamina pugnę; Dixit pmit
tens; merces ura erit multa· & eritis filii altissimi; Sed predixit iubens; Di
ligite inimicos uros· benefacite· & mutuum date· nibil inde sperantes· Ita
igitur premia pollicetur electis· ut & digna pmiis merita pmonstret; Sic
uitam donet ęternam· ut pangustam portam & artam uiam· ad hanc pue
niendum esse decernat; unde ait; Contendite intrare pangustam portā;
Contentione & enim non parua opus est· si quis ad alta uelit ascendere;
Nam cum tanto sudore uertices montium subeamus· quantum necesse est
conari· ut conuersationem incęptis habere· & in monte scō dni de quo ca
nit psalmista mereamur quiescere· Unde & iam in hodierna sci euangeli

PAL. LAT.
429
94 v

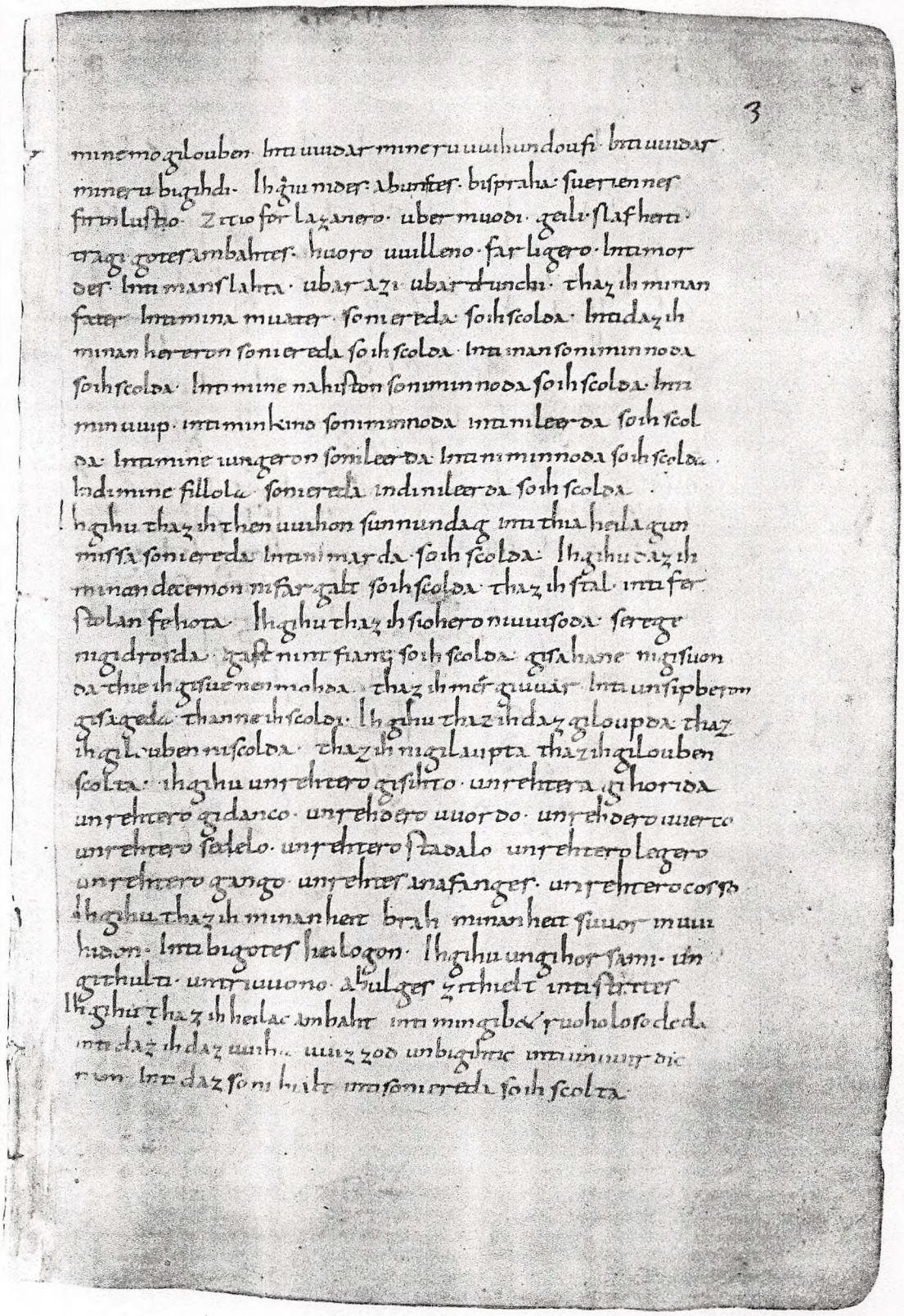

3

minemo gilouben · bru uuidar mineru uuihundoufi · bru uuidar
mineru bigihdi · Ihgumoder · abunter · bispraha · fuerienner
firnluſtio · Zeuio for lazanero · uber muodi · gali · ſlafhera ·
dragi · gotes · anbahtes · huoro · uuilleno · far ligero · bramor
der · bru manſlahta · ubar azi · ubar drunchi · thaz ih minan
fater · bra mina muater · forlerda · forh ſcolda · bra daz ih
minan hereron · forlerda · forh ſcolda · bra man ſoniminnoda
forh ſcolda · bru mine nahiſton · ſoniminnoda · forh ſcolda · bru
minuuip · bra minkind · ſoniminnoda · bra manleerda · forh ſcol
da · bra mine uuigeron · forleerda · bra niminnoda · forh ſcolda ·
Indi mine fillola · forlerda · indi nileerda · forh ſcolda ·
Ihgihu thaz ih then uuihon ſunnundag · bra tha heilagun
miſſa · forlerda · bra nimarda · forh ſcolda · Ihgihu daz ih
minan decemon miſſar · galt · forh ſcolda · thaz ih ſtal · bra ſe
ſolan · fehota · Ihgihu thaz ih ſioheron uuuſoda · ſeregr
nigidroſida · gaſt nim fiam · forh ſcolda · gilahane · nigiſuon
da · the ih giſuenen mohta · thaz ih mer · giuuar · bra unſipbeom
gilegeda · thanne ih ſcolda · Ihgihu thaz ih daz gilouba · thaz
ih gilouben ſcolda · thaz ih nigilaupta · thaz ih gilouben
ſcolta · Ihgihu unrehtero giſihto · unrehtera gihorida ·
unrehtero gidanco · unrehtero uuordo · unrehtero uuerco
unrehtero ſtadalo · unrehtero ſtadalo · unrehtero legero
unrehtero gango · unrehter anafanger · unrehtero corſo
Ihgihu thaz ih minan hert brah · minan hert ſuuor · muu
huaon · bra bigotes healogon · Ihgihu ungihor ſam · un
githult · unrauuono · abulger · githuht · bra ſtarker
Ihgihu thaz ih heilac anbalt · bra mingibe · ruoholoſe deda ·
bra daz ih daz unh... uuiz got unbigihte · bra minun dic
ron · bra daz ſo ni hilte · bra ſo nirreda · forh ſcolta ·

Lorscher Beichte *Biblioteca Apostolica Vaticana Rom* Cod. pal. lat. 485, Bl. 3r

Hammerich, Schlüssel zum ahd. Lesebuch (1966)

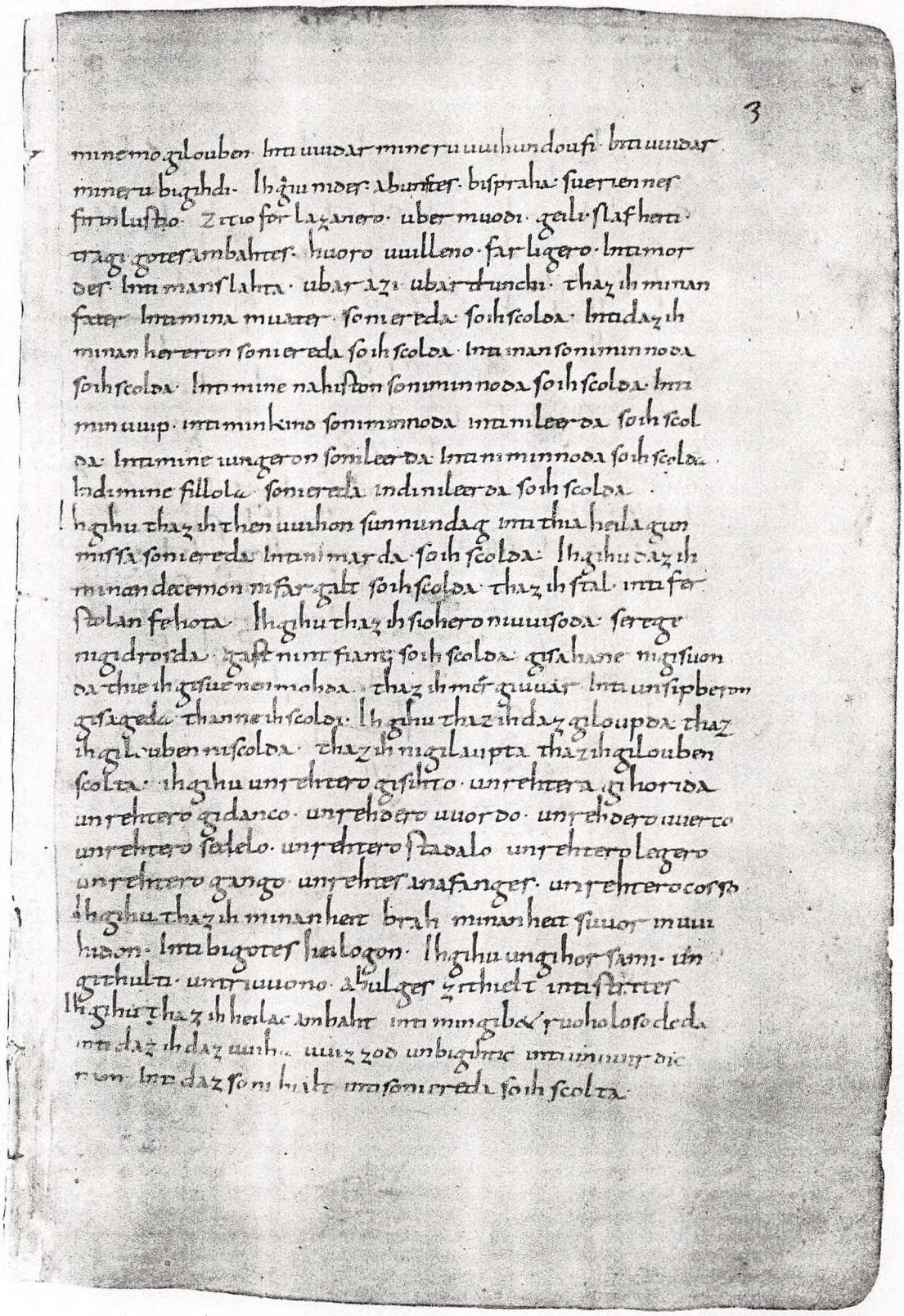

3

minemo gilouben · bru uuidar mineru uuihundoufi · bru uuidar
mineru bigihdi · Ihgumoder · abunter · bispraha · fuerienner
firnluſtio · Zeuio for lazanero · uber muodi · gali · ſlafhera ·
dragi · gotes · anbahtes · huoro · uuilleno · far ligero · bramor
der · bru manſlahta · ubar azi · ubar drunchi · thaz ih minan
fater · bra mina muater · forlerda · forh ſcolda · bra daz ih
minan hereron · forlerda · forh ſcolda · bra man ſoniminnoda
forh ſcolda · bru mine nahiſton · ſoniminnoda · forh ſcolda · bru
minuuip · bra minkind · ſoniminnoda · bra manleerda · forh ſcol
da · bra mine uuigeron · forleerda · bra niminnoda · forh ſcolda ·
Indi mine fillola · forlerda · indi nileerda · forh ſcolda ·
Ihgihu thaz ih then uuihon ſunnundag · bra tha heilagun
miſſa · forlerda · bra nimarda · forh ſcolda · Ihgihu daz ih
minan decemon miſſar · galt · forh ſcolda · thaz ih ſtal · bra ſe
ſolan · fehota · Ihgihu thaz ih ſioheron uuuſoda · ſeregr
nigidroſida · gaſt nim fiam · forh ſcolda · gilahane · nigiſuon
da · the ih giſuenen mohta · thaz ih mer · giuuar · bra unſipbeom
gilegeda · thanne ih ſcolda · Ihgihu thaz ih daz gilouba · thaz
ih gilouben ſcolda · thaz ih nigilaupta · thaz ih gilouben
ſcolta · Ihgihu unrehtero giſihto · unrehtera gihorida ·
unrehtero gidanco · unrehtero uuordo · unrehtero uuerco
unrehtero ſtadalo · unrehtero ſtadalo · unrehtero legero
unrehtero gango · unrehter anafanger · unrehtero corſo
Ihgihu thaz ih minan hert brah · minan hert ſuuor · muu
huaon · bra bigotes healogon · Ihgihu ungihor ſam · un
githult · unrauuono · abulger · githuht · bra ſtarker
Ihgihu thaz ih heilac anbalt · bra mingibe · ruoholoſe deda ·
bra daz ih daz unh... uuiz got unbigihte · bra minun dic
ron · bra daz ſo ni hilte · bra ſo nirreda · forh ſcolta ·

Lorscher Beichte *Biblioteca Apostolica Vaticana Rom* Cod. pal. lat. 485, Bl. 3r

Hammerich, Schlüssel zum ahd. Lesebuch (1966)

& habitabit in nobis;
Et uidimus gloriam eius
gloriam quasi unigeniti a
patre;
Plenū gr̄a & v̄itat̄ę

IDIENS IHS
turbas ascen
dit in monte;
Et cum sedis
set accesserunt ad eū discipuli
eius & aperiens os suū docebat
eos dicens; Beati pauperes spū
quō ipsorum est regnū celoꝝ

Vat. Pal. lat. 494

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio Segreto
PAL. LAT. 494
GR
RIPRODUZIONE VIETATA

& habitabit in nobis;
Et uidimus gloriam eius
gloriam quasi unigeniti a
patre;
Plenū gr̄a & v̄itat̄ę

IDIENS IHS
turbas ascen
dit in monte;
Et cum sedis
set accesserunt ad eū discipuli
eius & aperiens os suū docebat
eos dicens; Beati pauperes spū
quō ipsorum est regnū celoꝝ

Vat. Pal. lat. 494

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio Segreto
PAL. LAT. 494
GR
RIPRODUZIONE VIETATA

s' gr̃m̃ tuī

Cordibus nostris qs dn̄e benignus in
funde. ut sicut abesis corporalibus ab
stinemus. ita sensus quoq; nostros ano xi
is retrahamus excessibus. p̄d OBLA.
Munus quod tibi dn̄e nostrae seruitu
tis offerimus. tu salutare nobis per
fice sacramentum. p̄d ADCOM
Praesta qs omps ds. ut quae ore contin
gimus. puramente capiamus. p ALIA
Sub ueniat nobis dn̄e misericordia
tua. ut ab imminentibus peccatorum
nr̄orum periculis. te mereamur pro
tegente saluari. p̄d ITIANAM.
FER III AD SCAM POTEN
Exaudi nos omps & misericors ds. &
continentiae salutaris propitius nobis

Vat. Pal. lat. 495, f. 25v

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio Fotografico
PAL. LAT. 495
25v

s' gr̃m̃ tuī

Cordibus nostris qs dn̄e benignus in
funde. ut sicut abesis corporalibus ab
stinemus. ita sensus quoq; nostros ano xi
is retrahamus excessibus. p̄d OBLA.
Munus quod tibi dn̄e nostrae seruitu
tis offerimus. tu salutare nobis per
fice sacramentum. p̄d ADCOM
Praesta qs omps ds. ut quae ore contin
gimus. puramente capiamus. p ALIA
Sub ueniat nobis dn̄e misericordia
tua. ut ab imminentibus peccatorum
nr̄orum periculis. te mereamur pro
tegente saluari. p̄d ITIANAM.
FER III AD SCAM POTEN
Exaudi nos omps & misericors ds. &
continentiae salutaris propitius nobis

Vat. Pal. lat. 495, f. 25v

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio Fotografico
PAL. LAT. 495
25v

VICESIMUS QUARTUS CIRCULUS DION. Ind. v. ord. prio.
AN dni. Ind. epac. conc. cic tu. xiiii lun. dies dom. lun ips.

	dcccclxxviii	xii	Nulla	iiii	xvii	iii ld ap xx
Hatto archi epſ obiit	dcccclxxx	xiii	xi	v	xviii	vi k ap xvi
	dcccclxxxi	xiiii	xxii	vi	xviiii	xvii k m xvii
Gerbodo abb obiit. & Salamanus ei in regimen succeſſit.	B dcccclxxxii	xv	iii	i	i	vii id ap xviii
	dcccclxxxiii	i	xiiii	ii	ii	x k ap xv
	dcccclxxxiiii	ii	xxv	iii	iii	ii ld ap xvi
	dcccclxxxv	iii	vi	iiii	iiii	ii N ap xviiii
	B dcccclxxxvi	iiii	xvii	vi	v	viii k m xviii OGB.
	dcccclxxxvii	v	xxviii	vii	vi	vi ld ap xv
VI. NON. IVL. in ipso crepuſculo diei terre motus;	dcccclxxxviii	vi	viiii	i	vii	ii k ap xviii
	dcccclxxxviii	vii	xx	ii	viii	xii k m xviiii
	B dcccclxxxx	viii	i	iiii	viiii	iii ld ap xxi
	dcccclxxxxi	viiii	xii	v	x	vi k ap xvii
	dcccclxxxxii	x	xxiii	vi	xi	xvi k m xviii
	dcccclxxxxiii	xi	iiii	vii	xii	vi ld ap xxi
	B dcccclxxxxiiii	xii	xv	ii	xiii	x k ap xvi
	dcccclxxxxv	xiii	xxvi	iii	xiiii	ii ld ap xvii
	dcccclxxxxvi	xiiii	viii	iiii	xv	ii N ap xx
	dcccclxxxxvii	xv	xviii	v	xvi	viii k m xx FNO.

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio Fotografico
PAL. LAT. 495
280v

RIPRODUZIONE VIETATA
SENZA AUTORIZZAZIONE

Città del Vaticano

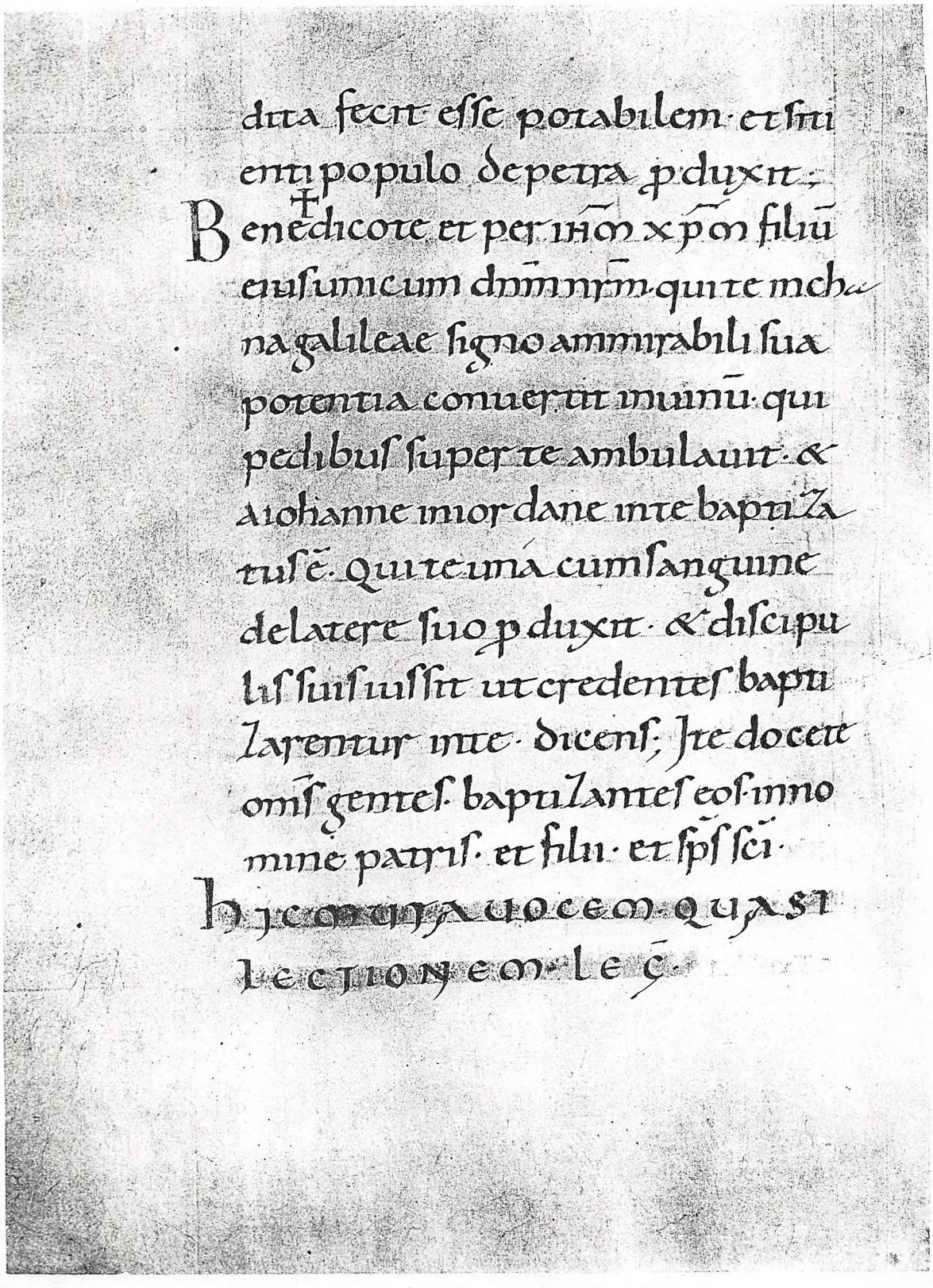

dita fecit esse potabilem · et fili
entu populo de petra p duxit ;
Benedicote et per ihm xp̄m filiū
eius unicum dn̄m nr̄m · qui te mcha
na galileae signo ammirabili sua
potentia conuertit inuinū · qui
pedibus super te ambulauit · &
a iohanne in iordane inte baptiza
tus ē · qui te imá cum sanguine
de latere suo p duxit · & discipu
los suos iussit ut credentes bapti
zarentur inte · dicens ; Ite docete
oms̄ gentes · baptizantes eos in no
mine patris · et filii · et sp̄s sc̄i ·
hjc omnia uocem quasi
lectionem le ç ·

Sacramentarium. Carolina. Inter an. 978 et 993.

Vat. Pal. lat. 495, f. 55v

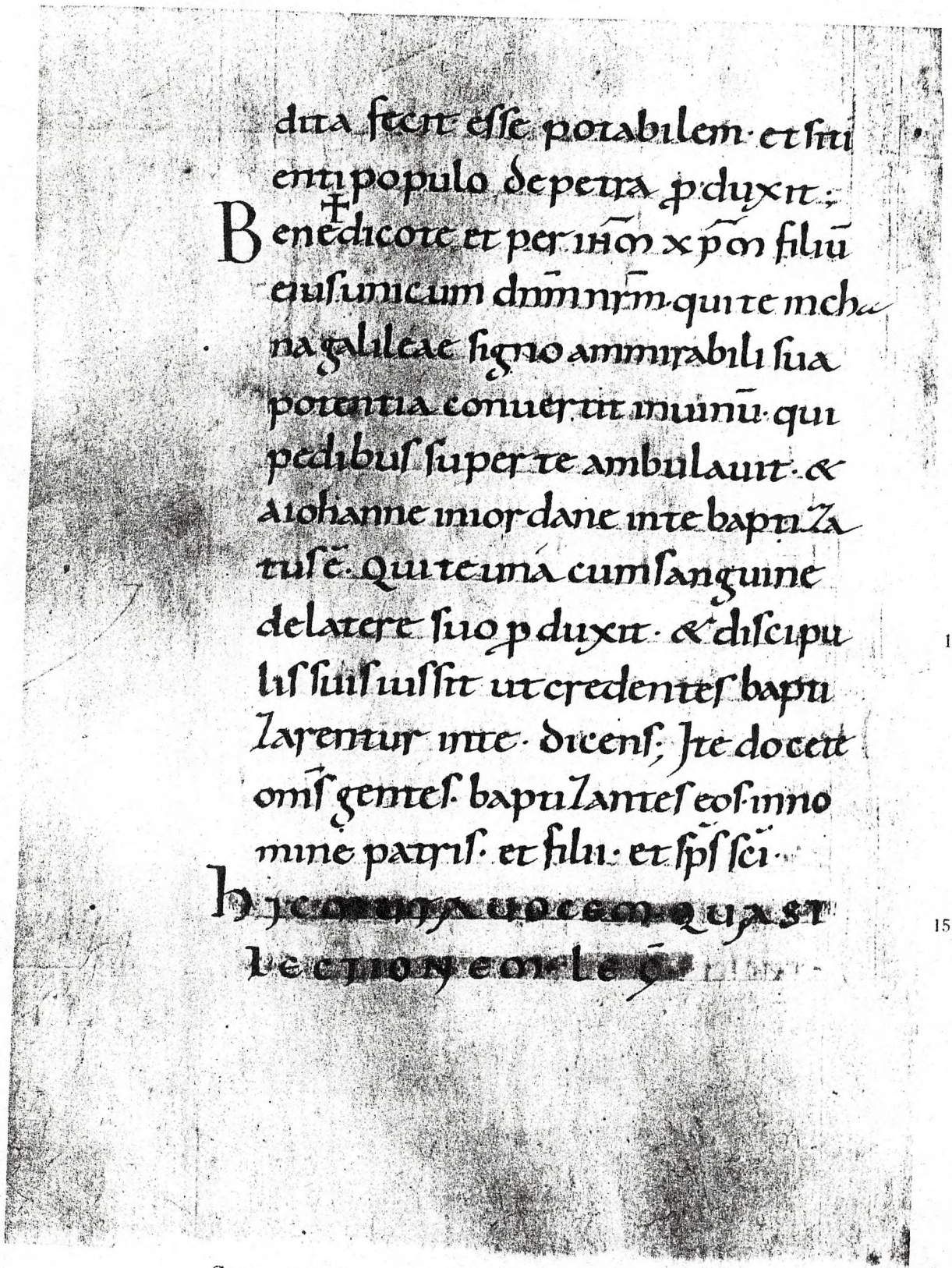

ditta fecit esse potabilem · et sitienti populo de petra p̄ duxit ·

Benedicote et per ih̄m xp̄m filiū eius unicum dn̄m nr̄m · qui te mcha na galileae signo ammirabili sua potentia conuertit in uinū · qui pedibus super te ambulauit · & a iohanne in iordane inte baptiza tus est̄ · Qui te ima cum sanguine delatere suo p̄ duxit · & discipu lis suis iussit ut credentes bapti zarentur inte · dicens · Ite docete omnes gentes · baptizantes eos in nomine patris · et filii · et sp̄s sci ·

H[illegible]

lectionem [illegible]

Sacramentarium. Carolina. Inter an. 978 et 993.

Vat. Pal. lat. 495, ff. 55v

Muhlert Lehaert, Specimina codd. lat.

VICESIMUS QUARTUS CIRCULUS DION. Ind. v. ord. prio.
AN dni. Ind. epac. conc. cic tu. xiiii lun. dies dom. lun ips.

	dcccclxxviii	xii	Nulla	iiii	xvii	iii ld ap xx
Hatto archi epſ obiit	dcccclxxx	xiii	xi	v	xviii	vi k ap xvi
	dcccclxxxi	xiiii	xxii	vi	xviiii	xvii k m xvii
Gerbodo abb obiit. & Salamanus ei in regimen succeſſit.	B dcccclxxxii	xv	iii	i	i	vii id ap xviii
	dcccclxxxiii	i	xiiii	ii	ii	x k ap xv
	dcccclxxxiiii	ii	xxv	iii	iii	ii ld ap xvi
	dcccclxxxv	iii	vi	iiii	iiii	ii N ap xviiii
	B dcccclxxxvi	iiii	xvii	vi	v	viii k m xviii OGB.
	dcccclxxxvii	v	xxviii	vii	vi	vi ld ap xv
VI. NON. IVL. in ipso crepuſculo diei terre motus;	dcccclxxxviii	vi	viiii	i	vii	ii k ap xviii
	dcccclxxxviii	vii	xx	ii	viii	xii k m xviiii
	B dcccclxxxx	viii	i	iiii	viiii	iii ld ap xxi
	dcccclxxxxi	viiii	xii	v	x	vi k ap xvii
	dcccclxxxxii	x	xxiii	vi	xi	xvi k m xviii
	dcccclxxxxiii	xi	iiii	vii	xii	vi ld ap xxi
	B dcccclxxxxiiii	xii	xv	ii	xiii	x k ap xvi
	dcccclxxxxv	xiii	xxvi	iii	xiiii	ii ld ap xvii
	dcccclxxxxvi	xiiii	viii	iiii	xv	ii N ap xx
	dcccclxxxxvii	xv	xviii	v	xvi	viii k m xx FNO.

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio Fotografico
PAL. LAT. 495
280v

RIPRODUZIONE VIETATA
SENZA AUTORIZZAZIONE

Città del Vaticano

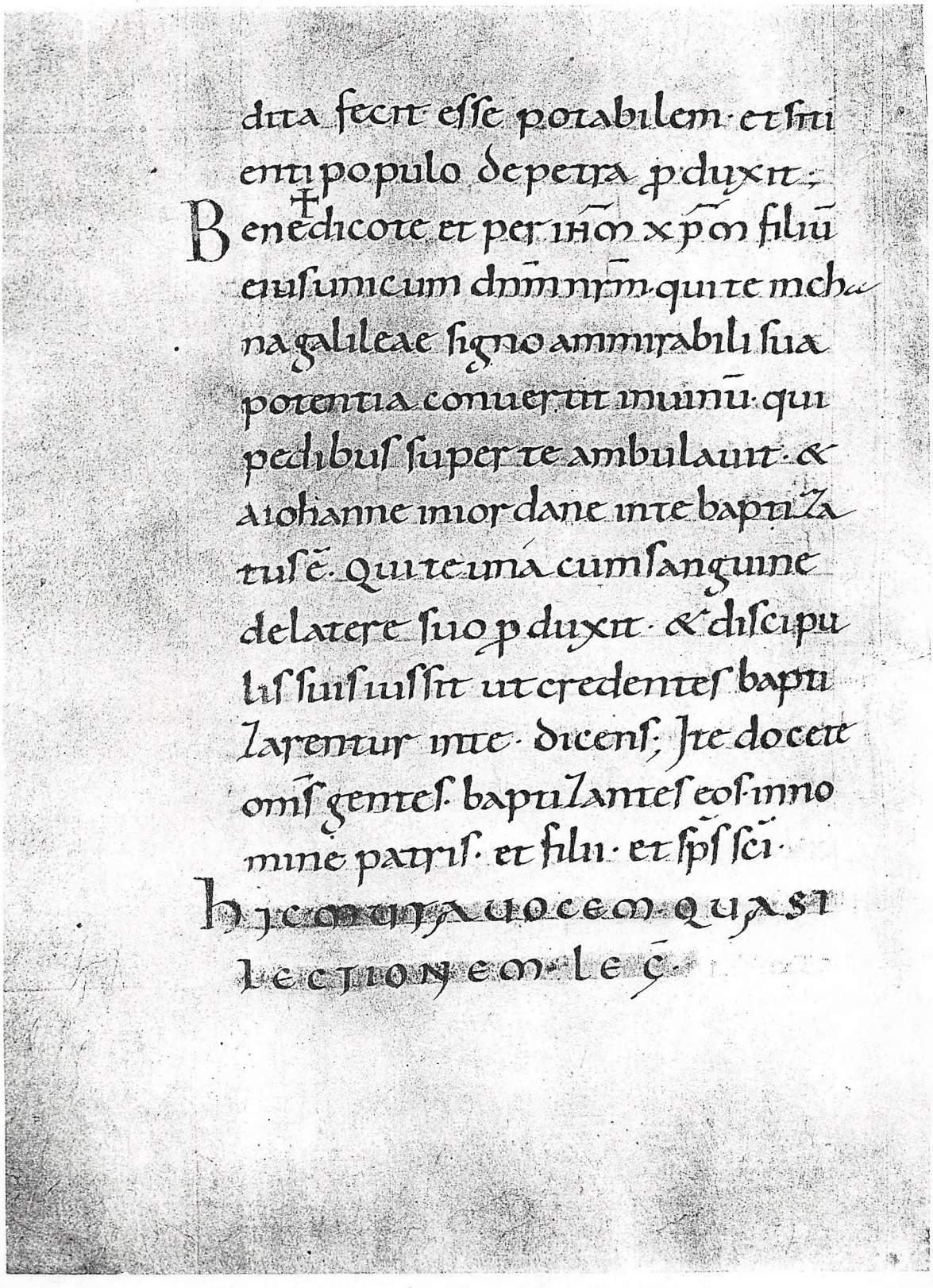

dita fecit esse potabilem · et fili
entu populo de petra p duxit ;
Benedicote et per ihm xp̄m filiū
eius unicum dn̄m nr̄m · qui te mcha
na galileae signo ammirabili sua
potentia conuertit inuinū · qui
pedibus super te ambulauit · &
a iohanne in iordane inte baptiza
tus ē · qui te imá cum sanguine
de latere suo p duxit · & discipu
los suos iussit ut credentes bapti
zarentur inte · dicens ; Ite docete
oms̄ gentes · baptizantes eos in no
mine patris · et filii · et sp̄s sc̄i ·
hjc omnia uocem quasi
lectionem le ç ·

Sacramentarium. Carolina. Inter an. 978 et 993.

Vat. Pal. lat. 495, f. 55v

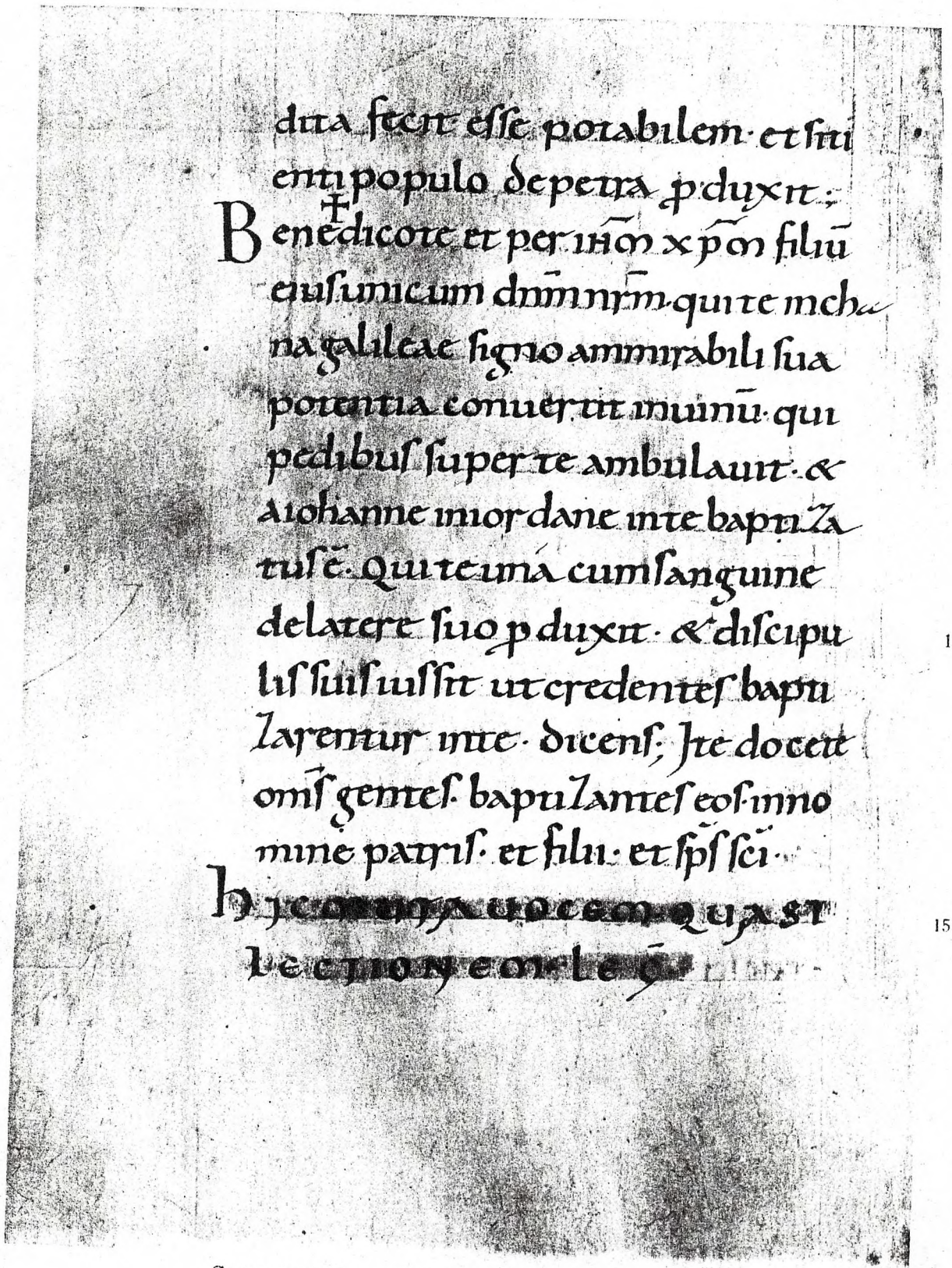

ditta fecit esse potabilem · et sitienti populo de petra p̄ duxit ·

Benedicote et per ih̄m xp̄m filiū eius unicum dn̄m nr̄m · qui te mcha na galileae signo ammirabili sua potentia conuertit in uinū · qui pedibus super te ambulauit · & a iohanne in iordane inte baptiza tus est̄ · Qui te ima cum sanguine delatere suo p̄ duxit · & discipu lis suis iussit ut credentes bapti zarentur inte · dicens · Ite docete omnes gentes · baptizantes eos in nomine patris · et filii · et sp̄s sci ·

H[illegible]

lectionem [illegible]

Sacramentarium. Carolina. Inter an. 978 et 993.

Vat. Pal. lat. 495, ff. 55v

Muhlert Lehaert, Specimina codd. lat.

Vat. Pal. lat. 499

KL DIES XXXI · I · NOX XXX

A IAN Circumcisio dni Jani p̄ma dies ⁊ sepama fine tumet.

B III N O cc̄ sc̄i stephani. ℣ Fugit. in uelue.

C II N O cc̄ sc̄i Iohannis · Heremanni fr. O. ⁊ subdiacon. Wolbo. l. m. u. solidos de cmob.

D I N O cc̄ sc̄oꝝ innocentiū.

E NON Symconis conf.

F VIII ıб Epiphania dni . O. Herwin fr ⁊ pbr

G VII ıб Isidori epi .

A VI ıб Iuliani mr.

B V ıб Saturnini & uxoris. O. Hadewic laica. uxor Erlewini.

C IIII ıб Pauli p̄mi her.

D III ıб Aluini mr.

E II ıб Archadii mr.

F PRID O cc̄ epiphaniae hilarii epi . O. Ida laica. m. unc̄ de manso ꝯ obtulit qui uendid̄ e.

G XVIII k F Felicis pr ⁊ mr.

A XVII k M Auri abb.

B XVI k Marcelli pp & mr. O. Wecel. l. pq ⁊ filio ei Widego wo. ⁊ uxore ei Romuda data.

C XV k S cōx gemmorum.

D XIIII k P Pauli v ⁊ mr.

E XIII k M Arii & marbę. audifax ⁊ abacuc.

F XII k F Fabiani & Sebastiani mr. O. Reza laica. m. u. sol. de ostiophuun.

G XI k A Agnetis v ⁊ mr.

A X k V Vincentii mr.

B IX k E Marcelli ang v.

C VIII k B Abillę epi cc̄ mr.

D VII k C Conuersio s. Pauli. ℣ mulhoue.

E VI k P Policarpi epi cc̄ mr. O. Constantini pbr. Quercwar. l. m. u. sol. de domo uxta

F V k I Iohannis crisostomi.

G IIII k O cc̄ s. agnetis. O. Zazol fr ⁊ diac.

A III k V Aleri epi . O. Rudolfus comes. m. xxx. sol. de Nordenstat.

B II k A Ildegundę v.

C I k M Cerani mr.

Vat. Pal. lat. 499

KL Kalendis februarii quarta est pedum uicia finem.

FEB. DIES .xxviii. ☾ .xxviii.

D Brigide v. O. Karo fr̃i & pb̃r.

E nn N Purificatio s. mariae.

F iii N Blasii epi & mr̃. O. Fregeo fr̃i & pb̃ri m. u. sol. de manso adbercheim.

G ii N Silee epi & mr̃.

A non N. Agathe v. & mr̃.

B viii id̃ Vedasti epi & cf̃.

C vii id̃ Augusti epi. O. Wolfram & r. m. u. sol. de manso adbercheim.

D vi id̃ Pauli epi.

E v id̃ Alexandri mr̃i & Apollonie V.

F iiii id̃ Scolasticę v.

G iii id̃ Desiderii epi & mr̃.

A ii id̃ Damiani mr̃.

B idus S Policucti mr̃.

C xvi k MAR. Valentini mr̃.

D xv k Faustini & Iouitę

E xiiii k Iulianę v. & mr̃. O. Sigefrid archiep̃s.

F xiii k Polichronii epi & mr̃. O. Wezil fr̃i & pb̃r.

G xii k Symeonis epi & mr̃. Embechelheim.

A xi k Maximillę v. O. Bar̃ward & r. m. u. sol. de n. uugil in langenwunda anno uncti

B x k Gai epi.

C viii k Fercoli mr̃. O. Richmund fr̃i & diac̃

D viii k Cathedra scī Petri.

E vii k Vigilia s. mathiae

F vi k Mathiae apli.

G v k Nestoris mr̃.

A iiii k Alexandri mr̃.

B iii k Iuliani mr̃. O. Bezecha m. v sol. multa castelo.

C ii k Claudii mr̃. O. anno fr̃i & pb̃ri & postea archi. O. & Gerhard̃ succedẽs.

Vat. Pal. lat. 499

KL Q̄ uotus p̄manecat cui subaspide q̄ tacet.
DIES · XXXI · ℔ XXX · ꝫ augent inde unc̄.

D M. Albini ep̄i ꝫ m̄r. ℣. Anselm̄ diac̄ un̄ v. sol ℣. Regenbodo de stipendio suo.
E VI N̄ Simplicii pp̄.
F V N̄ Emerii et celidonii m̄r̄
G IIII N̄ Iulii ep̄i.
A III N̄ Eusebii ep̄i.
B II N̄ Victorini m̄r̄
C NON N̄ Perpetuae et felicit̄.
D VIII ıb̄ Cipriani ep̄i et m̄r̄.
E VII ıb̄ Quirionis m̄r̄. ℣. Yaelcha un̄ v. sol. ad winchelum.
F VI ıb̄ Agape v̄. ℣. unca uxor Regenboni un. sol. domo equm. ℣ Borchard monach euerbacensis. ꝫ n̄r canonic q̄ habuit eccl̄ie duo talenta argenti ꝫ duas casulas purpureas ꝫ cāpam.
G V ıb̄ Gregorii ep̄i. ℣. Bardo puer un̄ sol. domo uxoris ecclam s̄ gingolfi.
A IIII ıb̄ Gregorii papae. ℣. Gerhelm un sol.
B III ıb̄ Macedonii pr̄i.
C II ıb̄ Quadrag vii m̄r̄
D IDVS Longini m̄r̄.
E XVII k Ap̄. Ciriaci m̄r̄.
F XVI k Gertrudę v̄.
G XV k Alexandri ep̄i et m̄r̄.
A XIIII k Iohannis conf̄.
B XIII k Guthberti abb̄. ℣. Ydelrici fr̄i ꝫ sposi.
C XII k Benedicti abb̄. ℣. Sigebodo fr̄i ꝫ custod. bone memorie digni.
D XI k Pauli ep̄i.
E X k Victoriani m̄r̄.
F VIII k Pigmenii pr̄i.
G VII k Annunciatio s̄ Mariae.
A VII k Castuli m̄r̄.
B VI k Resurrectio dn̄i n̄ri ih̄u xp̄i.
C V k Sixti pp̄.
D IIII k Sancti m̄r̄.
E III k Tiburcii diac̄.
F II k Balbinę v̄.

Vat. Tal. lat. 499

KL aprili decimā undena a fine manatur.
DIES · XXXV · NOX · XXVIIII ·

G AP · Vincentii mr̄.
A III N̄ Niceti epi.
B III N̄ Eugenii epi. Sanctorum.
C II N̄ Ambrosii epi. ✠. Adelbert. m̄. u. sol. decurialla
D NO N̄ Didimi pr̄i.
E VIII Id̄ Quiriaci epi.
F VII Id̄ Celestini papę.
G VI Id̄ Serpeau epi. ✠. Regenolt. fr̄ y pb̄r. ✠. Adelwib. m̄. u. sol.
A V Id̄ Septem uirḡ. ✠. Fromuth laica y soror. mat̄ Wdegonis.
B IIII Id̄ Hechehid, pph̄. ✠. Willeburc.
C III Id̄ Leonis pp̄.
D II Id̄ Iulii epi. ✠. Burchard fr̄. y basiliensis epc̄. mm.
E IDVS Eufemiae v̄. ✠. Cunrad epc̄s y fr̄.
F XVIIII k Tiburtii. ualer. maximi. ✠. Dieza. v. sol.
G XVII k Maximi mr̄.
A XVI k Niceti pp̄ y mr̄.
B XV k Petri diaconi.
C XIIII k Lantberti pr̄i. ✠. Vdo fr̄. m̄. u. sol. y Friderun. u. sol. Lauca m̄. uu. sol.
D XIII k Expedita mr̄.
E XII k Sulpicii conf̄.
F XI k Symeonis epi.
G X k Gai papę.
A VIII k Georgii mr̄ & Adalbti.
B VII k Alexandri mr̄. Sm̄ v. unc̄ inselehofium.
C VII k Marci euanḡ epi y mr̄. LETANIA MAIOR. ✠. Albic acolu? y fr̄.
D VI k Cleti pp̄ & mr̄.
E V k Anastasii pp̄. ✠. Henric fr̄ y pb̄r. m̄. X. sol. de mansо in Wienheim.
F IIII k Vitalis mr̄.
G III k Antonini v̄
A II k Iacobi diac̄. ✠. Hartwin? t. m̄. uu. unc̄ in hubdeshem.

Vat. Tal. lat. 499

KL Tercia inmatu lupe & septima anguste.
MAI. DIES .XXXI. L. .X.V.

B Philippi et Iacobi.
C VI N Athanasii epi. O. Werah pbr. O. Egilolf fr & decan.
D V N Inuenc. s. crucis. Alexandri & soc. ei. ¶ dedomo an monastiu.
E IIII N Floriani mr. O. Harwin fr & pbr. & decan. O. Constantin. L. un. uu. unc.
F III N Ascensio dni. n. i. x.
G II N Iohannis apli & eu. O. Sigefrid comes. Liedric acolu. O.
A NO N Omnium ss.
B VIII ID Victoris mr. O. Harwin. L. th. u. sol.
C VII ID Gregorii theologi.
D VI ID Gordiani & epimachi.
E V ID Amatu epi.
F IIII ID Nerei achillei & panchratii.
G III ID Gingolfi mr.
A II ID Victoris & coronę.
B IO V S Isitii epi. O. Hizela soror. xxx. d. de summis ten.
C XVII K IVN. Maximę v.
D XVI K Torpetis mr.
E XV K Dioscori mr. O. Gebehalt & Wolftam & Guntram.
F XIIII K Potentianę v
G XIII K Basillę v & mr.
A XII K Valerii epi & mr.
B XI K Vincula mr
C X K Desiderii epi & mr.
D VIII K Donatiani mr.
E VIII K Vrbani pp & mr.
F VII K Iacobi epi.
G VI K. Iulii mr. O. engelmann. L. v. sol.
A V K Iohannis pp & mr.
B IIII K Maximini epi. O. Walbe pbr. in. uu. sol. dedomo in cum & iohannis
C III K Felicis pp & mr.
D II K Parondlę v.

Vat. Pal. lat. 499

KL Iuni indecim̃ quindenũ assine la ſ lunar
D I E S · X X X · I · X X V I I I ·

E IVN C laudii epi.
F iii N M arcellini et petri.
G iii N H erasmi epi & mr: ℣. Harrewin fr̃ ysubd.
A ii N Q uirini epi & mr:
B Nō ñ B onifatii epi et mr: ℣. Guda t. in xxx d.
C viii ıō P hilippi diac· ℣. Walbr fr̃ diac cantor.
D vii ıō L uciani mr:
E vi ıō M edardi epi.
F v ıō P rimi & feliciani.
G iiii ıō B asilidis & soc ei ℣. Bardo archiep̃s.
A iii ıō B arnabę disc.
B ii ıō S cor NAZARII, Basilidis Cyrini et Naboris
C ıō V S F elicule v & mr:
D xviii K I V N I V alerii & rufini ℣. Egil luc in. u sol.
E xvii k V ita modesti et crescentiae.
F xvi k A urea et iustini.
G xv k A uiti mon̄.
A xiiii k M arci & marcelliani. ℣. Ceizolf fr̃ cdē maioris ecclę.
B xiii k G erasii et pthasii. ℣. Arnold fr̃ ppositi.
C xii k S ilueri pp & mr: ℣. Wiger comes in marca
D xi k A lbini mr:
E x k P aulini epi & conf̃. Sembcho ppositi. ℣. Regenhard fr̃ diacon.
F viii k V ig̃ s. iohannis. ℣. Adelbr archiep̃s. Herman eps in aũ. unũ demanso in huddelhem.
G viii k I ohannis baptistę.
A vii k G allicani mr:
B vi k I ohannis & pauli.
C v k S imphorose cũ vii fil.
D iiii k I conis pp vig̃ aplor. ℣. Willeclin fr̃ diacon
E iii k P etri et pauli.
F ii k M arcialis mr. ℣. Hello fr̃ pbr.

Vat. Pal. lat. 499

KT Tredecim̃ milia x̃ mmuiu̇ añ kalen das.
D I E S · X X · V I · L · X X V ·

G ioh. Aaron fac̃.
A VI N Processi et martiniani.
B V N Transl. s. thome.
C IIII N Vdalrici epi. transl. s. martini.
D III N Domitii mr̃.
E II N Oct̃ apl̃oꝝ Goaris of.
F NON N Willibaldi conf̃.
G VIII ıð Kiliani & soc̃ ei.
A VII ıð Zenonis mr̃.
B VI ıð Septem frm̃.
C V ıð Transl. s. benedicti. Aduent̃ s. NAZARII in Laureshã.
D IIII ıð Cleti papę. ℣. Richard fr̃i decan.
E III ıð Margarete v̄.
F II ıð Focę epi.
G IOVS Iacobi epi.
A XVIII K Aug. Hilarini mr̃.
B XVI K S perani mr̃. ℣. Albelbr archiepi sedis.
C XV K Arnolfi epi et of. ℣. Wengr̃ward fr̃i ꝙbri.
D XIIII K Lampadii mr̃. ℣. hizela Luca. iii. sol.
E XIII K Sabini mr̃.
F XII K Praxedis v̄.
G XI K Mariae magdal. ℣. Rüdeger fr̃i ꝙbri
A X K Apollinaris epi ȝ mr̃.
B VIIII K X pine v̄. Vig. s. Iacobi.
C VIII K Iacobi apli. xpophori mr̃.
D VII K Hermagore epi & of.
E VI K Hermolai pr̃i.
F V K Pantaleemonis mr̃.
G IIII K Felicis. simplicii. fausti ȝ beatricis.
A III K Abdo et senne.
B II K Germani epi ℣. Erlewin laic̃ in. iii. nonis eydũ

Vat. Pal. lat. 499

KL augusti nepa ꝑma fugar define[n]s sedā.
DIES XXXI NOX XXVIII

C Vinc. ſ. pān. vii mach. ℞. folewin. ūn. ii. ſol.
D iiii N S tephani pp et mr.
E iii N Inuent stephani ꝓthomr.
F ii N Iuſti epi.
G NO N ℞ ſuualdi regis et mr.
A viii ıō S ixti felicissimi et agapiti.
B vii ıō Donati epi ȝ mr. Afre mr. ℞. Gerlieb fr ȝ diac. Heinr imp. Heinr. IV
C vi ıō Ciriaci mr ȝ soc ei.
D v ıō Vigil. ſ. Laurentii. ℞. Regenbold fr ȝ pbr.
E iiii ıō Laurentii mr.
F iii ıō Tiburtii mr.
G ii ıō Cupli diac ȝ mr. ℞. Gozbr pbr ȝ dcn. ℞. Godescalc.
A ıovs Yppolyti mr. ȝ sociox ei. ℞. adelbd fr ꝙ pbr.
B xviiik Sept. Eusebii pri. ℞. Gunz Luca.
C xviiik Assumpi scē mariae.
D xvii k Arnolfi epi ȝ cf.
E xvi k O cē. ſ. Laurentii. mámeal mr.
F xv k Agapiti mr. ℞. Regenuuib. mat comitis Wigeri.
G xiiik Magni mr.
A xiii k Filiberti abb.
B xii k Priuati epi & mr. ℞. henric fr ȝ pbr.
C xi k Timothei & simphoriani.
D x k Vig. ſ. bartholomei. ℞. brun wib ūn. ii. ſol.
E viii k Bartholomei apli. ℞. Wolfram. r. ūn. v. ſol. ℞ mendbach.
F viii k S [illegible]
G vii k Zepherini pp.
A vi k Rufi mr.
B v k Hermetis mr. Augustini epi.
C iiii k Decoll. ſ. iohannis. Sabine v.
D iii k Felicis & audacti.
E ii k Paulini epi.

Vat. Pal. lat. 499

KL Tercia septembris uulpis ferit apede decima.
SEPT. DIES XXX. ☾ XXV.

F Prisca mr. DEDICAT ECCLĒS. S. NAZARII. Egidii cf.
G IIII N Antonini mr.
A III N Saphiae v & mr
B II N Rufini mr.
C NO N Victorini mr.
D VIII ıb Magni conf.
E VII ıb Regine v & mr.
F VI ıb Natiuitas. s. mariae. Adriani mr. O. gdebrie fr & subd. uu. sol.
G V ıb Gorgonii mr.
A IIII ıb Hilarii papę.
B III ıb Prothi et iacinti.
C II ıb Euuenii epi. O. hart. uu fr & pbr.
D IOVS. Philippi epi & mr.
E XVIII k oct. Exalt. s. crucis. Cornel. & cipriani.
F XVII k Nicomedis mr.
G XVI k Eufemiae. Luciae & geminiani.
A XV k Lamberti epi et mr.
B XIIII k Ferreoli mr.
C XIII k Ianuarii epi & mr cū soc suis. O. briano ppositū. uu. unc.
D XII k Vig. s. matthei.
E XI k Matthei apli & euā.
F X k Mauritii et soc ei.
G VIII k Tecle v.
A VII k Andochii & thirsi mr.
B VI k Cleopę disc.
C V k Cipriani et iustine mr.
D V k Cosme et damiani. O. Ruthart. & mehtild.
E IIII k Venchlu mr. O. Berthold fr & diac.
F III k Michahelis archangeli. O. henrici fr.
G II k ieronimi pri.

Vat. Tal. Lat 499

K[alendas] Tertio octob gladiū decimo ordine nectit.

[illegible] xxx [illegible] xxviii.

A K[alendas] Remigii. germani. uedasti.

B vi N[onas] Ludgeri epi.

C v N[onas] Codagarii epi & mr.

D iiii N[onas] Crispi et gu mr.

E iii N[onas] Lucadi mr. ō. Curandi fr. ūn. u. sol. d stochulun

F ii N[onas] Castu et emilii. ō. Wigo fr & ppositi.

G Non[as] Marci pp. Sergii et bachi.

A viii id[us] Philippi epi. ō. Walbti. t. ūn. v. sol.

B vii id[us] Dionisii mr & soc ei.

C vi id[us] Gereonis et uictoris.

D v id[us] Hanna probi et andronici. Iuuenea in waldapho.

E iiii id[us] ō. Rugeri fr & pbr. ūn. u. sol. ō. Willeclini pbr & decani s pet. q dedit

F iii id[us] Theophili epi. ō. Bioderici. t. filii Regenzonis.

G ii id[us] Calisti pape. Burchardi epi.

A id[us] Forannan mr.

B xvii k[alendas] Nov[embres] Galli of. Lulli archi epi. ō. adelhun pbr & fr.

C xvi k Maxime v & mr.

D xv k Luce euang.

E xiiii k Januarii cū soc suis. ō. brūno fr. & spirensis epi. † 1123

F xiii k Caprasii mr.

G xii k Hilarionis mon.

A xi k Marci epi et mr.

B x k Theoderici pri.

C viiii k Vitalis mr.

D viii k Crispini et crispinian.

E vii k Amandi conf. Iuñ. u. sol.

F vi k Vigilia aplor. ō. Widego wo Luc. ūn dom illa uxta s qnti. ō. Ve Wm. t.

G v k Simonis et Jude. ō. Gerbti fr & subdiac.

A iiii k Narcissi epi

B iii k Marcelli mr.

C ii k Quirini mr. Vig.

Vat. Pal. lat 499

K L. Quinta nouemb ad ꝑcas mansit murna.

NOV. DIES XXX ☾ XVI.

D Cōmemor omniū fidelium.

E iiii N Victorini epi et mr. ℣. Berward. t. m. u. sol.

F iii N Firminii epi. ℣. Guda laica. m. v. sol.

G ii N Amatoris epi. ℣. Ebbo laic. m. uu. sol. 7 Gv da laica. m. u sol.

A No N Fidei sp et eusebii mr. Leonardi

B viii ıb Willibrordi conf.

C vii ıb Praeulani epi.

D vi ıb Quatuor coronatorum.

E v ıb Theodori mr.

F iiii ıb Martini papę 7 mr

G iii ıb Martini epi. Memę mr. ℣. Wernher. fr.

A ii ıb Paschasii mr.

B ıb vS Bricci epi.

C xviii k DEC. Serapionis mr.

D xvii k Fidei epi et mr.

E xvi k Othmari abb.

F xv k Dionisii epi et mr.

G xiiii k Romani mr. ℣. Wernher. fr. 7 pbr.

A xiii k Gelasii papę.

B xii k Fontiani pp et mr. ℣. Liebesta laica. m. xxx d.

C xi k Mauri mr.

D x k Ceciliae v et mr. ℣. Diedo epc̄s m. v. sol

E viii k Clementis pp et mr. Columbani abb. felicitatis.

F viii k Crisogoni mr.

G vii k Pauli epi et mr.

A vi k Lini papę et mr.

B v k Vitalis 7 agricolę mr.

C iiii k Trophimi epi.

D iii k Saturnini mr. Vig.

E ii k Andreae apli.

Vat Pal. lat 499

KL. dux duodena obscs·vu· inde decēq: decembris.

DEC· DIES ·XXXI· [illegible]

F Candide v̄.
G iiii N̄ Innocentii.
A iii N̄ Claudii mr̄.
B ii N̄ Barbare v̄.
C NON Cristine v̄
D viii ıb̄ Nicolai cp̄i. ℔. addbē fr̄i ypbr̄. in̄ curiā illā in stercergazun
E vii ıb̄ Agathonis mr̄.
F vi ıb̄ Euthicianī pp̄ ȝ mr̄. ℔. Richard fr̄i ysubdiac.
G v ıb̄ Lucchadiac v̄.
A iiii ıb̄ Eulaliae v̄.
B iii ıb̄ Damasi pp̄.
C ii ıb̄ Alexandri mr̄.
D IDVS Luciae v̄ & mr̄. ℔. hezel fr̄i ypbr̄ in̄ u sol.
E xviiik IAN. Dioscori mr̄.
F xviiik Valeriani cp̄i & mr̄.
G xvii k ℔. Behh helm laic in̄ u sol.
A xvi k Cahan & marthe. ℔. Rudolfus diacon.
B xv k Zosimi mr̄. ℔. Edelwin fr̄i in̄ v sol.
C xiiii k Nemesii mr̄. ℔. Hammecho fr̄i ypbr̄.
D xiii k Vigilia s. thome. ℔. heremann fr̄i diac.
E xii k Thome apli. ℔. Gengoz. l. in̄. xxxd.
F xi k Charemonis mr̄. ℔. Bernheim fr̄i.
G x k Victoriae v̄ ȝ mr̄.
A viii k Vig natalis dn̄i. ℔. hugo comes in̄ v sol.
B viii k Natalis dn̄i. n. i. x. Anastasiae v̄.
C vii k Stephani pthom̄.
D vi k Iohannis apli & evā. ℔. Regezo laic in̄ u sol d domo ubera pistū frm̄.
E v k Innocentium mr̄. ℔. Wezel fr̄i ypbr̄.
F iiii k Crescentis cp̄i.
G iii k Sabini cp̄i.
A ii k Silvestri papae. ℔. Berhdolfus fr̄i & cantor in̄ v sol d buchenbach.

KL Tercio inmaio lupi ẽ & septimo anguſ.

B
C VI N Athanaſii epi. ℣. Werinh pbr̃ ℣. Egilolf fr̃ & decan.
D V N ¶ dedomo añ monaſtiũ.
E IIII N Lorıani mr̃. ℣. harwin fr̃ & pbr̃. & decan. ℣. Conſtantin. t. in. iiii. unc̃
F III N Alexandri & eu. ℣. Sigefrid comes. Diedric acolt. ℣.
G II N Johannis apli & eu. ℣. Sigefrid comes. Diedric acolt. ℣.
A NO N Damiani ẽp̃i.
B VIII ıb̃ Victoris mr̃. ℣. harwin. t. iñ. u. ſol.
C VII ıb̃ Gregorii theologi.
D VI ıb̃ Gordiani & epimachi.
E V ıb̃ Amerti epi.
F IIII ıb̃ Nerei achillei & panchratii.
G III ıb̃ Ingolfi mr̃.
A II ıb̃ Victoris & coronę.
B PRIDIE S Sitii epi. ℣. Hizela ſoror. xxx. d. de ſummiſſen.
C XVII k Maximę ẽp̃i.
D XVI k Torpetis mr̃.
E XV k Dioſcori mr̃. ℣. Gebehalt. & Wolfham. & Guntham.
F XIIII k Potentianę ẽp̃i
G XIII k Baſillę ẽp̃i & mr̃.
A XII k Valerii epi & mr̃.
B XI k Venuſti mr̃.
C X k Deſiderii epi & mr̃.
D VIII k Donatiani mr̃.
E VIII k Vrbani pp̃ & mr̃.
F VII k Jacobi epi.
G VI k Julii mr̃. ℣. engelmann. t. v. ſol.
A V k Johannis pp̃ & mr̃.
B IIII k Maximini epi. ℣. walbe pbr̃. iñ. u. ſol. ¶ domo meum ſ. iohannis.
C III k Felicis pp̃ & mr̃.
D II k Perpetuę ẽp̃i.

Vat. Pal. lat. 499,

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
PAL. LAT. 1199
417

propitius ut huius adiuuemur· meritis·
cuius beatitudinis irradiamur· exemplis·

℣ PVRIFICAT SCAE·MARIAE·℟ CIR
ONE DS CREATOR CAELI ETTERRE REX
regū et dns dominantiū· exaudi nos indig
nos famulos tuos clamantes et orantes adte·
℣ precamur ergo te dne sce pater omps aetne
ds qui oma exnihilo creasti· et iussu tuo p
opera apum hunc liquorē adpfectionem
cere euenire fecisti· et qui hodierna die pe
titionē iusti symeonis implesti· te humilit
depcamur· ut has candelas aduius hominū
et adsanitatē corporū et animarū siue inter
ra siue inaquis· pinuocationē scissimi tui
nominis· et pintercessionē sce marie geni
tricis tue cuius hodie festa deuote pcolim·
p̄ pr̄cesq, omniū scōr tuorū benedicere et
sēificare digneris· ut hec plebs tua illas ho
norifice inmanib, portans cantando teq,
laudando· tu exaudies uoces illius decat
lo scō tuo et desede maiestatis tue· ppitius q,

Vat. Pal. lat. 499

PAL. LAT. 499

3018

KL Tercio inmaio lupi ẽ & septimo anguſ.

B
C VI N Athanaſii epi. ℣. Werinh pbr̃ ℣. Egilolf fr̃ & decan.
D V N ¶ dedomo añ monaſtiũ.
E IIII N Lorıani mr̃. ℣. harwin fr̃ & pbr̃. & decan. ℣. Conſtantin. t. in. iiii. unc̃
F III N Alexandri & eu. ℣. Sigefrid comes. Diedric acolt. ℣.
G II N Johannis apli & eu. ℣. Sigefrid comes. Diedric acolt. ℣.
A NO N Damiani ẽp̃i.
B VIII ıb̃ Victoris mr̃. ℣. harwin. t. iñ. u. ſol.
C VII ıb̃ Gregorii theologi.
D VI ıb̃ Gordiani & epimachi.
E V ıb̃ Amerti epi.
F IIII ıb̃ Nerei achillei & panchratii.
G III ıb̃ Ingolfi mr̃.
A II ıb̃ Victoris & coronę.
B PRIDIE S Sitii epi. ℣. Hizela ſoror. xxx. d. de ſummiſſen.
C XVII k Maximę ẽp̃i.
D XVI k Torpetis mr̃.
E XV k Dioſcori mr̃. ℣. Gebehalt. & Wolfham. & Guntham.
F XIIII k Potentianę ẽp̃i
G XIII k Baſillę ẽp̃i & mr̃.
A XII k Valerii epi & mr̃.
B XI k Venuſti mr̃.
C X k Deſiderii epi & mr̃.
D VIII k Donatiani mr̃.
E VIII k Vrbani pp̃ & mr̃.
F VII k Jacobi epi.
G VI k Julii mr̃. ℣. engelmann. t. v. ſol.
A V k Johannis pp̃ & mr̃.
B IIII k Maximini epi. ℣. walbe pbr̃. iñ. u. ſol. ¶ domo meum ſ. iohannis.
C III k Felicis pp̃ & mr̃.
D II k Perpetuę ẽp̃i.

Vat. Pal. lat. 499,

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
PAL. LAT. 1199
417

propitius ut huius adiuuemur· meritis·
cuius beatitudinis irradiamur· exemplis·

℣ PVRIFICAT SCAE·MARIAE·℟ CIR
ONE DS CREATOR CAELI ETTERRE REX
regū et dns dominantiū· exaudi nos indig
nos famulos tuos clamantes et orantes adte·
℣ precamur ergo te dne sce pater omps aetne
ds qui oma exnihilo creasti· et iussu tuo p
opera apum hunc liquorē adpfectionem
cere euenire fecisti· et qui hodierna die pe
titionē iusti symeonis implesti· te humilit
depcamur· ut has candelas aduius hominū
et adsanitatē corporū et animarū siue inter
ra siue inaquis· pinuocationē scissimi tui
nominis· et pintercessionē sce marie geni
tricis tue cuius hodie festa deuote pcolim·
p̄ pr̄cesq, omniū scōr tuorū benedicere et
sēificare digneris· ut hec plebs tua illas ho
norifice inmanib, portans cantando teq,
laudando· tu exaudies uoces illius decat
lo scō tuo et desede maiestatis tue· ppitius q,

Vat. Pal. lat. 499

PAL. LAT. 499

3018

AEQUUM ET SALUTARE NOS TIBI
semper & ubiq; grãs agere. D nẽ sẽe
patr omps æterne ds Per xpm dnm
nostrum. P er quem maiestatẽ tuã
laudant Angeli. Adorant dominatio
nes. Tremunt potestates. Cæli cælo
rumq; uirtutes ac beata seraphyn so
cia exultatione concelebrant. C um
quibus & nostras uoces ut admitti iu
beas deprecamur supplici confessione
dicentes.

Vat. Pal. lat. 499, f. 9v

BIBLIOTECA APOST. VATICANA
PAL. LAT. 499
9v

Proficiat dñe qs plebs tibi dicata pie deuotionis affectu. ut sacris actibus erudita. quanto maiestati tue fit gratior. tanto donis potioribꝫ augeat. ℔

De Sca Trinitate.

Omps sempr ds. qui dedisti famulis tuis in confessione uere fidei eterne trinitatis glam agnoscere & in potentia maiestatis adorare unitatem. qs ut eiusdem fidei firmitate. ab omnibꝫ semp muniam aduersis. ℔ Secr.

Sanctificetur qs dne ds p tui sci nominis inuocationem huius oblationis hostia. & p eam nosmetipsos tibi perfice munus eternum. ℔ Prefacio.

Vere dne ds. Qui cum unigenito filio tuo & spu sco unus es ds. unus es dns. non in unius singularitate psone. sed in unius trinitate substantie. Quod enim de tua gla reuelante te credimus. hoc de filio tuo hoc de spu sco sine differentia discretionis sentimus. ut in confessione uere sempiterneq; deitatis. & in psonis proprietas. & in essentia unitas. & in maiestate adoretur equalitas. Qua laudant angli.

Proficiat nobis ad salutem corporis & animę dne ds

Vat. Pal. lat. 499, f. 72v

PAL. LAT. 499
72v

AEQUUM ET SALUTARE NOS TIBI
semper & ubiq; grãs agere. D nẽ sẽe
patr omps æterne ds Per xpm dnm
nostrum. P er quem maiestatẽ tuã
laudant Angeli. Adorant dominatio
nes. Tremunt potestates. Cæli cælo
rumq; uirtutes ac beata seraphyn so
cia exultatione concelebrant. C um
quibus & nostras uoces ut admitti iu
beas deprecamur supplici confessione
dicentes.

Vat. Pal. lat. 499, f. 9v

BIBLIOTECA APOST. VATICANA
PAL. LAT. 499
9v

Proficiat dñe qs plebs tibi dicata pie deuotionis affectu. ut sacris actibus erudita. quanto maiestati tue fit gratior. tanto donis potioribꝫ augeat. ℔

De Sca Trinitate.

Omps sempr ds. qui dedisti famulis tuis in confessione uere fidei eterne trinitatis glam agnoscere & in potentia maiestatis adorare unitatem. qs ut eiusdem fidei firmitate. ab omnibꝫ semp muniam aduersis. ℔ Secr.

Sanctificetur qs dne ds p tui sci nominis inuocationem huius oblationis hostia. & p eam nosmetipsos tibi perfice munus eternum. ℔ Prefacio.

Vere dne ds. Qui cum unigenito filio tuo & spu sco unus es ds. unus es dns. non in unius singularitate psone. sed in unius trinitate substantie. Quod enim de tua gla reuelante te credimus. hoc de filio tuo hoc de spu sco sine differentia discretionis sentimus. ut in confessione uere sempiterneq; deitatis. & in psonis proprietas. & in essentia unitas. & in maiestate adoretur equalitas. Qua laudant angli.

Proficiat nobis ad salutem corporis & animę dne ds

Vat. Pal. lat. 499, f. 72v

PAL. LAT. 499
72v

SCRIPSIT MOYSES. ℟ Adtende celum. OR

DS̄ qui ecclesiam tuam semper gentium uo
catione multiplicas· concede ꝓpitius ut
quos aqua baptismatis abluis· continua pro
tectione tuearis· P̄.

℟ Sicut ceruus· OR

Concede qs̄ omnipotens dō· ut qui festa pas
chalia agimus· celestibus desideriis accensi
fontem ut utte sitiamus· Dn̄m nr̄m· OR

Omps semp dō· respice ꝓpitius addeuotionē
populi renascentis· qui sicut seruus aquarū
tuarum expetit fontem· & concede ut fidei
ipsius situs baptismatis mysterio· animam
corpusq; sanctificet· P̄· ℟ DMISSAM·

S QUI HANC SACRATISSIMAM
NOCTEM GLORIA DOMINICE RESUR
rectionis illustras· conserua in noua
familie tue pgenie adoptionis spm
quem dedisti· ut corpore & mente renouati
puram tibi exhibeant seruitutem· P̄.

Vat. Pal. lat. 499, f. 58v

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA

PAL. LAT. 499
58v

= Harley 2970
f 12

supernę uirtutis inpende · ut aduentus tui consola
tionibus subleuemur · qui in tua pietate confidunt · p.

Grata tibi sint dnē munera · quib' mysteria SECR
celebrantur nrę libertatis æ unę · p AD CO

Conseruent nos qs dnē munera tua · æ paduentum
unigenti tui tribuant nobis unā eternam · p.

Excita qs dnē potentiam tuam æueni · FR. VI.
ut hi qui in tua pietate confidunt · ab omi ctuus ad
uersitate liberemur · p. SECRETA.

Prā dnē qs ut dicato muneri · congruentem nrę de
uotionis offeramus effectum · p. AD COM A

Prosint nobis dnē sumpta mysteria · partterq nos æa
peccatis exuant · æ presidiis tuę ppiationis attollant · p.

Os qui conspicis quia ex nrā SAB. B. In XII.
prauitate afflgimur · concede propitius ut ex
tua uisitatione consolemur · Qui uiuis · ALIA

Concede qs omps ds · ut qui subpeccati iugo ex uetusta
seruitute deprimimur · expectata unigenti filii
tui noua natiuitate liberemur · p ALIA.

Indignos nos qs dnē famulos tuos quos actionis pprię
culpa contristat · unigenti filii tui aduentu lętifica · Q

Vat. Pal. lat. 499, f. 79v

PAL. LAT. 499
79v

Scor. Proti. 7 Iacinti.

BEATI pthi & iacinthi nos oñe fouc
at pciosa confessio· & pia iugiter
intercessio tueat· P.

Secr.

Pro scorū pthi & iacinthi commemoratio
ne munera tibi oñe que debem' exoluim'·
prs qs· ut remediū nobis ppetuę salutis
operemur· P.

Adco.

Vt pcepta nos oñe tua scā purificent· be
ati pthi & iacinthi qs implorę oratio· P.

Scor. Cornelii· 7 Cipriani·

INFIRMITATEM nrām qs oñe ppicius
respice· & mala omia que iuste meron
scor tuorū intercessione auerte· P.

Secr.

Adesto oñe supplicationib' nris· quas in
scor tuor commemoratione deferimus·
ut qui nre iusticę fiduciā ñ habemus·
eor qui tibi placuerunt meritis adiuem· P.

Qs oñe salutarib' repleta miste
riis· ut quor solemnia celebramus· ora
tionibus adiuuemur· P. oñm·

Vat. Pal. lat. 499

PAL. LAT. 1199
967

martyris commendet oratio. ℣. Ad cō

Purificent nos dne sacramenta que sūpsi
mus. et intercedente beato nicomede
martyre tuo acunctis efficiant utilis
absolutos. ℣. Scē Eufemiae.

Omps semp ds qui infirma mun
di eligis ut fortia quęq cōfundas.
concede propicius. ut qui beatę eu
femię martyris tuę solēpnia colimus.
eī apud te patrocinia sentiamus. ℣. Sic

Presta qs dne ds nr ut sicut intuo cōspec
tu mors est pciosa scōrū. ita eorū meri
ta uenerantiū accepta tibi reddat oblatio. ℣.

Scificet nos dne qs tui pceptio Ad cō.
sacramenti. & intercessio beatę martyris
tuę eufemię tibi reddat acceptos. ℣.

Ipso die. S. Lucae. 7 Geminiani.

Prs qs dne pcibus nris cū exultatio
ne prouectū. ut quorū diem passio
nis annua deuotione recolim. etiam
fidei constantiam subsequamur. ℣.

Vat. Pal. lat. 499, f. 97r

PAL. LAT. 1199

martyris commendet oratio. ℣. Ad
Purificent nos dñe sacramenta que sumpsi
mus. et intercedente beato nicomede
martyre tuo a cunctis efficiant nos reos
absolutos. ℣. Scī Eufimiae
Omps semp ds qui infirma mun
di eligis ut fortia quęq; cōfundas.
concede propicius. ut qui beatę eu
femię martyris tuę solēpnia colimus.
cī apud te patrocinia sentiamus. ℣. Sic
Presta qs dñe ds nr ut sicut in tuo cōspec
tu mors est pciosa scōrū. ita eorū meri
ta uenerantiū acceptā tibi reddat oblatio. ℣.
Scificet nos dñe qs tui pceptio Adco
sacramenti. & intercessio beatę martyris
tuę cu femię tibi reddat acceptos. ℣.
Ipso die. S. Lucae. 7 Geminiani
Prs qs dñe pcibus nris cū exultatio
ne proueccū. ut quorū diem passio
nis annua deuotione recolim. eoram
fidei constantiam subsequamur. ℣.

De Sca Trinitate.

OMPS SEMPITERNE DS QVI DEDIS
ta famulis tuis inconfessione uere fidei
eterne trinitatis gloriã agnoscere. et inpo
tentia maiestatis adorare unitatem. qs. ut
eius dẽ fidei firmitate ab omnibus semper mu
niamur aduersis. Pomia.

Secr.

Scãfica qs dne ds nr punigenita tui uirtute
hui oblationis hostiam. & cooperante spũ
scõ. pcam nosmetipsos pfice mun eternum. P.

Pref.

Vere eterne ds. Qui cũ unigenito filio
tuo & spũ scõ. unus es ds. unus es dns. non unius
us singularitate psone. sed in unius trinitate
substantie. Quod enim de tua gloria reuelan
te te credim. hoc de filio tuo. hoc de spũ scõ
sine differentia discretionis sentim. ut in con
fessione uere sempiterneq; ditatis. & in psonis
pprietas. & in essentia unitas. et in maiestate
adoretur equalitas. Quã laudant.

Ad cõ.

Proficiat nobis ad salutem corporis & animę
dne ds hui sacramti pceptio. et sempiternae

Vat. Pal. lat. 499

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio Fotografico
PAL. LAT. 1499
1107

D. Sca Trinitate

OMPS SEMPITERNE DS QVI DEDIS
ti famulis tuis in confessione uere fidei
eternę trinitatis gloriam agnoscere. et in po
tentia maiestatis adorare unitatem. qs. ut
ausde fidei firmitate ab omnibus semper mu
niamur aduersis. Per omia. Sec.

Sanctifica qs dne ds nr per unigeniti tui uirtute
hui oblationis hostiam. & cooperante spu
sco. per eam nosmetipsos perfice munus eternum. Per.

Vere eterne ds. Qui cum unigenito filio
tuo & spu sco. unus es ds. unus es dns. non in uni
us singularitate psone. sed in unius trinitate
substantię. Quod enim de tua gloria reuelan
te te credimus. hoc de filio tuo. hoc de spu sco
sine differentia discretionis sentimus. ut in con
fessione uere sempiterneq; deitatis. & in personis
proprietas. & in essentia unitas. et in maiestate
adoretur equalitas. Qua laudant. Ad co.

Proficiat nobis ad salutem corporis & animę
dne ds hui sacramenti perceptio. et sempiternae

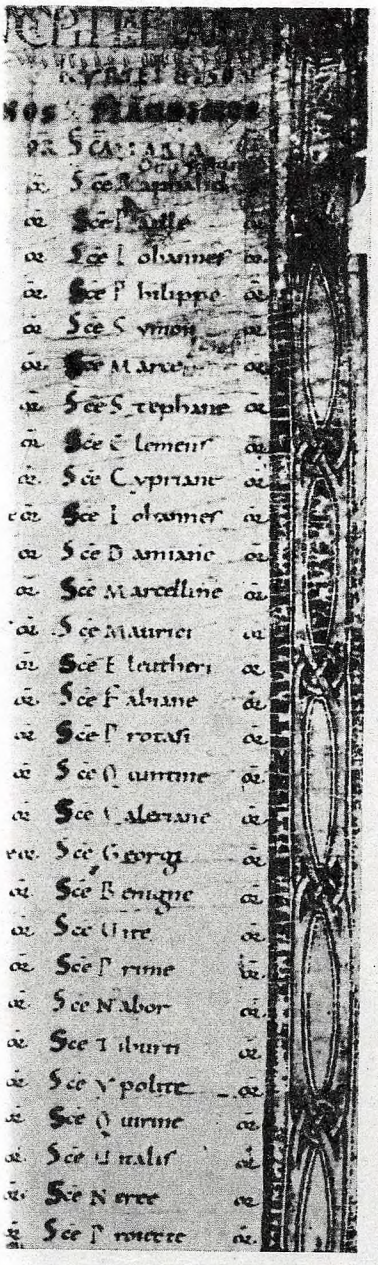

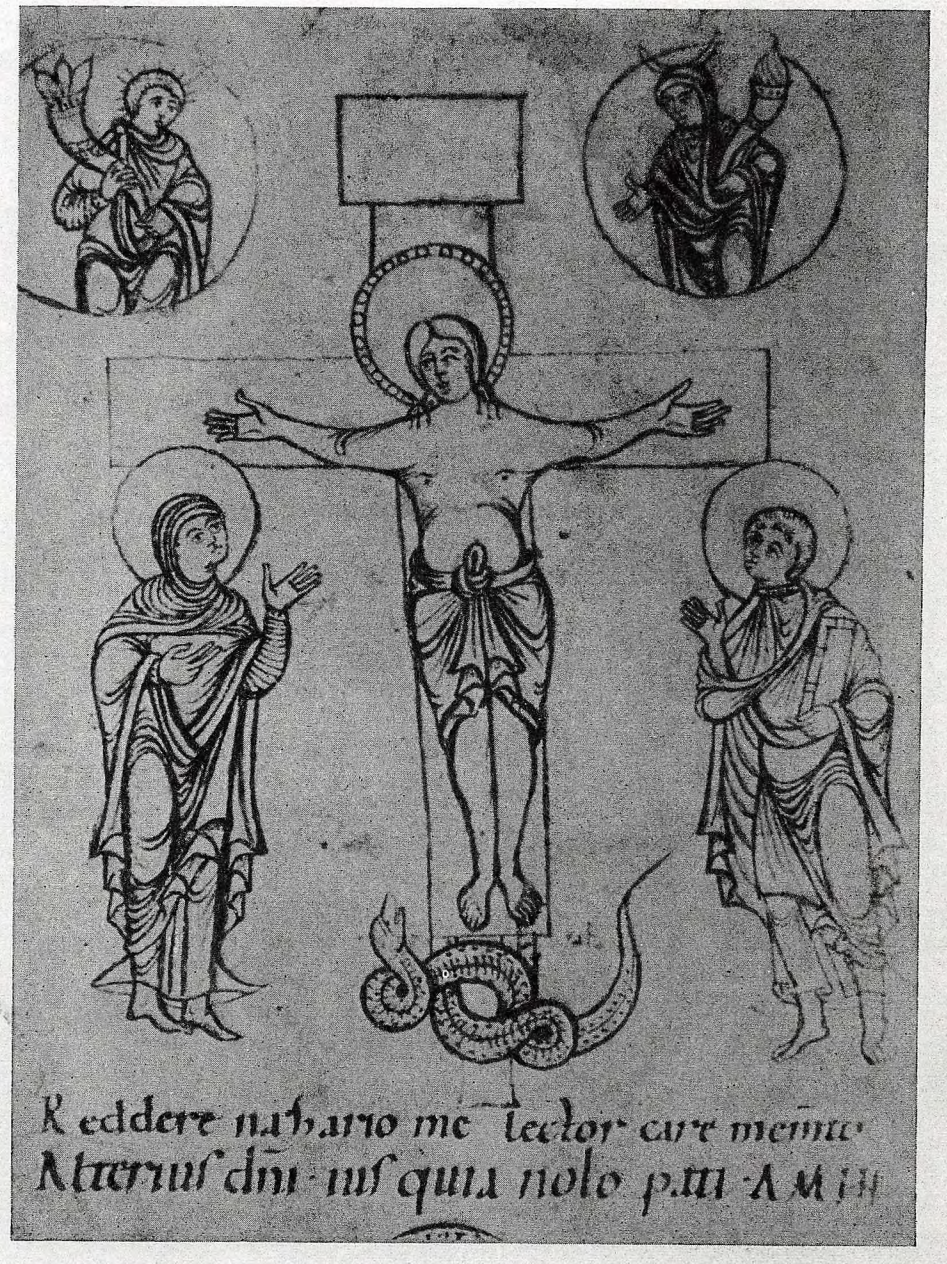

Tafel 7

Vat. Pal. lat. 834, fol. 1r

Paul Schnitzer, Handschriften aus dem Kloster Lorsch (Kat. Lorsch 1964) 17 (KD 27006)

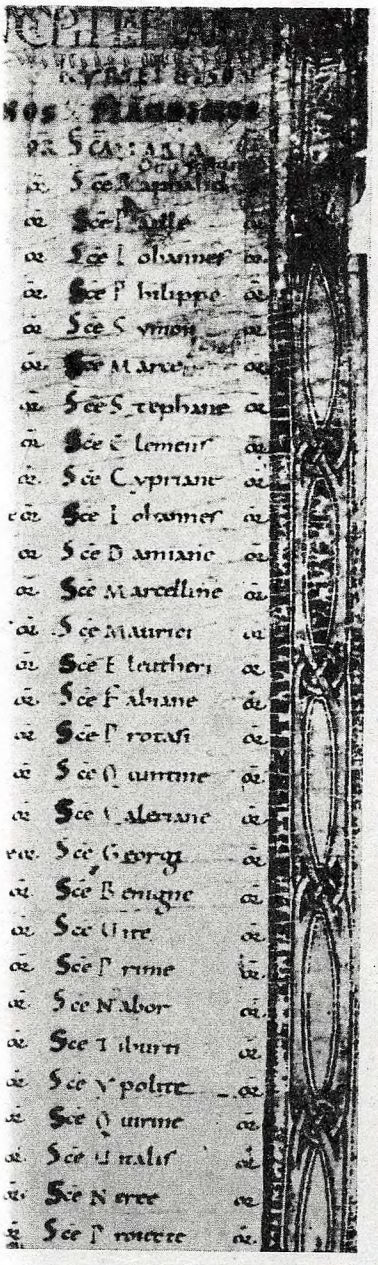

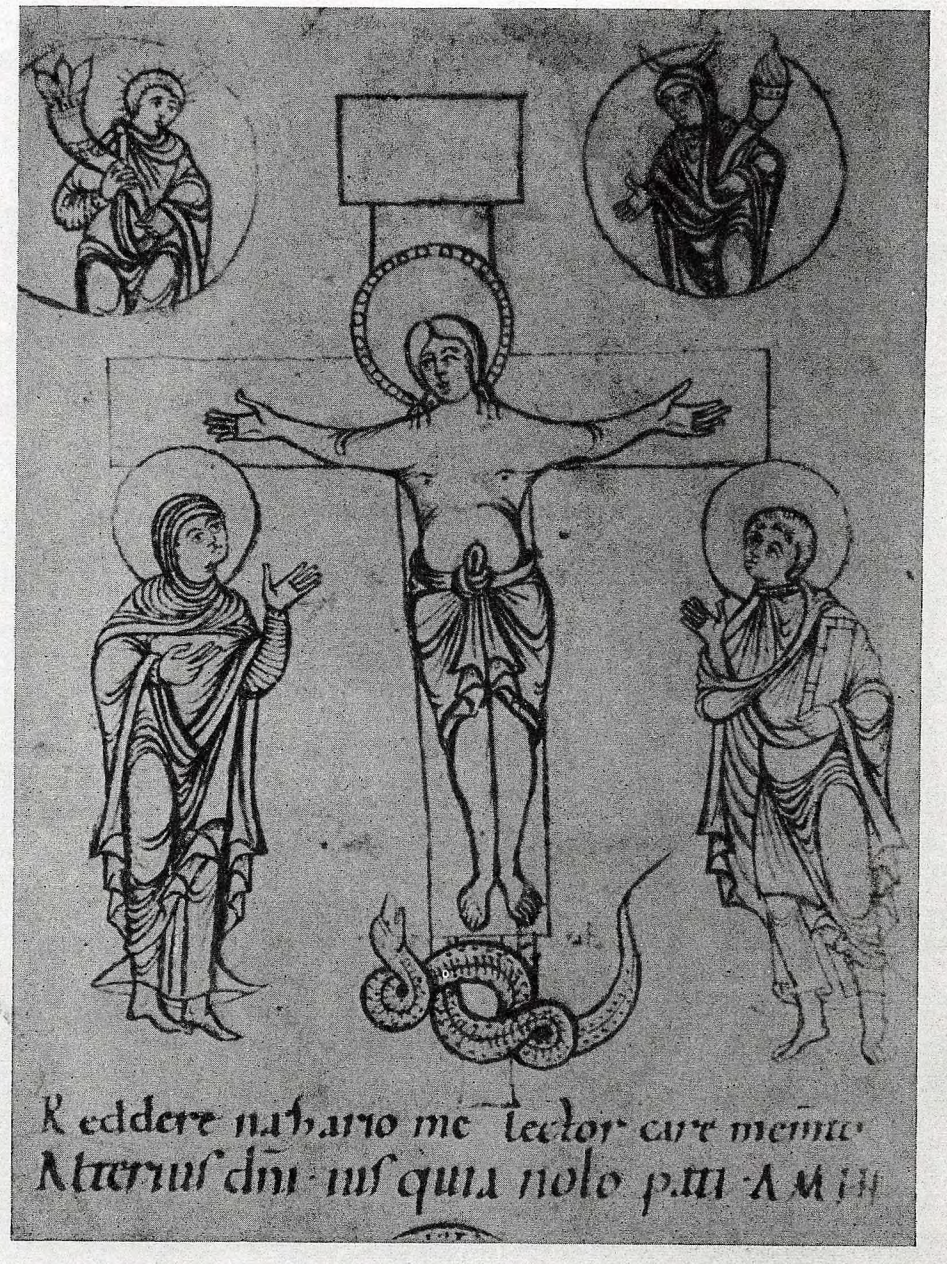

Tafel 7

Vat. Pal. lat. 834, fol. 1r

Paul Schnitzer, Handschriften aus dem Kloster Lorsch (Kat. Lorsch 1964) 17 (KD 27006)

Vat. Pal. lat. 930, f. 1ra

Epistole

Epistole.

Professionis monastice partibus et sibi thesaurizet suoq; merita secundum
quod hactenus inuenerit patrissare benedictis filiorum suorum commensurare
Ne finem pleniorem se salutis mercede communicet patre. Deq; nobis
primeuis nra semper salubre aliquid nobis dignetur cohortationis aedificationis vo
luendine reserare. Cum in abbatem ordinare opere premeditum cui p
cepto et sine scripto illa remandam. Magistra omnib; regula sequi. Beatebene
dicti patris in ea nihil obscurum nec prauum aliena nouaq; consuetudine nolum
mus inferri. Cum de re alium aliquando adverse doctrine
norim et pegrinis ordine alienos et prodire malo loco. Sicut sancti hanc
ne nobis prequ angelis sanctis anathema sit. et re. Sed nolumus scanda
ri fratres. ne offendantur. Q; si g monachus nostris presentibus et
regule patris integre et recte mandata minime custodire uidet
cuiuscunq; ordinis fuerit sue doctrine rudis et occasio bene salubre papa
Gregorius ei ministrandi scribendo ne dicere desperet. Sepissime monachum
regula disertum prudenti sermone breuiam. Laudamusq; sanctam
monachum nobilem audire. sic enim ut instituta regule nostre
et. Salubre sit ut apud nos ordinis nostri quandoq; fama possit
regule consuetudines curiosa indiscretione exercere
Alia est charitatem mandatum alia scire. Alia fruitio. Alia adire excelsa qui
te prestat habere. Spiritum. Similiter excelsa parte alia stat in pectoralem
Alia anthiocenum Alia alexandrinum Alia illi excelsa. Omnium bene fra
trum est. Unde nunquam mihi cur aliquis prudentia superbie fastu inflatus re
nuerit. Puna si bonum aliis animi bonum est forsitan melius deberi
re. Hanc. De qua tam pretiosa speculum nobis scripsistis de nostra salute
et habeam clarescere. Breuiter respondere possum. qa nec nobis placere
aliqua irregulariter uiuere. nec placenda fraudem et omnium re
gulas. Sicut de nostrum obedientiam pretiosi nostri quod scripsi
re fecerat. Nunq; nobis placuit. et quod communis dei et nobis quoq; et omni
dabimus salus. Doctrinam. Sequentes nobis abducere ordinem instituta
rum. Quarum regule assertionem. Regula illa mentem sanctorum
ad normam formandi cuiusque. Unde prudentia. Si de ipsis formam
detinendi. Si quis nobis ostenderit. Et quod ostendere nolumus. Si carnem
uirginis negare quidem hoc ab ecclesiam sanctam studium

930-Pal.

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio Fotografico
PAL. LAT. 930
12
RIPRODUZIONE VIETATA
SENZA AUTORIZZAZIONE

rumes pelupt suauitate unguenta. Et uere. Ita sicut
apud medicos musce que moriuntur in unguento. et
p dum suauitas. sic p culdubio mundi & detrahen
tes corrumpunt amicicie firmitate. A dulumni ue
in nra reconciliatione uteru & ueru repeta de di
lectione. dilagamus nos sine rumore. sine fuco t falla
cia. Diliga uos. ppt dm & ppt ura amabile uirtu
te. uos inde dilagite me. ppt dm non ppter ur
uite que nulla in me e. ppt utrum si tam umbra
& opinione.

Dono apostolico. V. uero dni nazarco. candidiori nue
dr
nitiori lacte. eboris antiq rubicundiori. saphiro pul
chriori. ffs afflicti cumulatib; & ppt imminentes lacrimas
denigrati sup carbones. seruicia & oratio nes tes. i pa
uenerande sup flumina babilonia flemes sedeam.
de uro tam honore & gla. qua ds omips e uertit uul
tu suu aduos. n modice letam. vobedo agim gras actu
e sedm opem ura. nobcu iuxta merita nra. utrisq; pretri
butione debita reddita s bona & mala. Ecce in dilectissimi
seniores nri obtu inebriant nos absinthio dns. & multis
replent nos amaritudinib; p tta mentu factu e cor nrm.
ideo tenebrati sunt oculi nri. & nhabemi pt dnm consolatore. &
pt eos siq ppt euis nob adee dignant amore. Qua ppt aduos
o gema sacerdotu. uno animo respicim. oportere scientes.
& capute mbm dolentia expectare consolationes. Recordet que
sum uri mus dta pcessores uri in eligendo pastore. q cognos
re oues
rel:
& oues pastore plura nob
quer pulegia. q simul
cubis ura nec firmare
dignet excellentia. Pro
ficia
onam nre petitioni uos sum
mu inr pellasse pastore. q uro consilio & sapientia inmi
sedia nob comouatis imperatore. ut aliquo esrib; nms

bdellu ut plinus scribit e arbor arbor aromatica. colore nigra. magnitudine
oliue & folio roboris. fructu capparis. ipsius nata que gumi. Caut lacrimae
lucida. sub albida lateus. pinguis. eqlis cerea. & que facile molliat gustu
amara. odoris boni. s amno pfusa. odoratior. Cui & lib numero memnit
trat ingens mas. qsi sem coriandri.

Vat. Pal. lat. 930, f. 45v

PAL. LAT. 930
45v

sapientia ætate p̄ dctū· quē palatini c̄siliatores n̄
facile possint reicere· sup nos c̄cedat principari· & ne
extraneū quē tā facie quā moribꝫ ignotam· nobis faciat
dominari;

× Sc̄i meritu uiro· dōno suo· R ep̄o· V· diuina miseratio
ne quicqd ē· fidelē in xp̄o ihu seruum· Quāmsp̄
sanus ubi c̄sulens pater uenerande· noueris qd rectū· qd
utile· qd honestū sit· aut n̄· monitā tam ego· ea q̄m ubi
exiure debeo dilectione· silere neq̄quā audeo qd sentio·
alio q̄n· dissimulator potius q̄m amic̄· & uiderer & essem·
Cooperatrix di sapientia· quę tibi domū c̄dignis undiq·
collatis instrumentis edificauit· hoc ornamento· hoc tuū xp̄i
amicitiis firmamento n̄ puauit· q̄n scire & discernere habeas·
qd pax· qd pacifici· in domo di operent· quę hinc expectent·
Beati inq̄t auctor pacis· beati pacifici q̄m filii di uocabunt·
Vide q̄ pat̄ scissime· q̄ nomib; apte sēp uigilas· ne in hac
doctrina· ne in hac salubri missione obdormiscas·
ne p dere uidearis· q̄n merito filius di uocari merearis·
Illud in q̄m iude· cautę q leuans alū oculis c̄templare· q̄m
periculosū· q̄m do inacceptabile sit sacrificiū· & ut
altius ingemiscā· q̄m c̄trarium sit nr̄e consuetudini ora
tioni· do uicamā offerre· & tam cū frē nr̄o in aliq̄
dissentire· Lege & inueni· si offers munus tuū ante altare
& cet̄r· Qd cū diligenter exposueris· diligenter intel
lexeris· te ipsū credo redarguis· q̄ cū frē tuo reconciliari
neglegis· Reconciliare q̄ pat̄ carissime reconciliare
cū frē tuo· domno meo· L ep̄o· quē tu p̄ nō cau
te· n̄ iuste· n̄ digne offendisti· Certe & si ille p̄
offendisset· te tam cū illo reconciliari euenisset· Nunc
aut̄ ibi culpa· ubi fomes· Leue pat̄ uenerande· p&c ab
illo pace & induciis reconciliationis· donec sanior

Vat. Pal. lat. 930, f. 46r

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio Fotografico
PAL. LAT. 930
46R
RIPRODU... VIETATA
SENZA AU... ...NE
Città del Vaticano ...

se esse · uiresq; suas excedere · deposuit pondus.
& cum uenit ecca. lib discessit · nichil relinquens
doloris · quia insolutus corpore non erat mbrū
expressione · Tu uero artus teneris adstrict · fidei
reus in dm cui te obligaueras uoto · pposito · pro
fessione · scripto · qd ipse manib; tuis adsignasti
qd ipse inpsentia di sub testimonio fim rectasti
sup ipsum altare scī gorgonii instabilitatē
ciusdē loci · His q̄ singulis quib; q; admonitus ·
horumq; memor omiūm · immo alia quoque
conferens incorde tuo inter ipsū filiū kr̄me · dul
cedo uitę mee parit & gla · erige te contra te ·
resipisce · uince animum tuum · comprime mo
tus tuos · reuertere inte · exemplo illius euange
lici filii · qui lica abierit inregionē longinquā ·
ubi inse reuersus ē · surgam art & ibo adpatrē
meum · aquoquam benigne susceptē sit ipse nos
ter · idq; anob inter quoq; experiare lica · quam
cito reuersus; Et quidem poteris pre adee · tan
to maioris erit gr̄e · Sin autem · hic expectato
nr̄m legatum · pquē honeste reducaris admo
nasterium · V A L E

De decem plagis egipti

Prima plaga egipti liphas in sanguine
Altera ranarū creptū tabēq;
Tercia · mordaces culices depuluere
Quarta · dedit muscas ictu sontiuq;
Quinta & enī morte dāpnat animātia
Sexta putrescenti uesicas uulnere
Septim̄ fulmineū murmur cū grandine
Octāua frugi nocuas frondiq;
Hon parat piceas tactu pal pante
Vltima quę decim̄
plus p̄mordia truncat

Vat. Pal. lat. 930

PAL. LAT. 930

consilio dissipet· qd incautū actū uidet· Maxime
ob id p&e pacē & inducias· ut obstruat os dece loquen
tiū iniqua· Et uere ni peneris· aliquid inparimo ui
debis· unde postea heu sero penitebis· Ecce uncaritas
foris mittat timorē· cū id nolo r&icere qd uereor· Vat
Vtinā nē· ut olim· ut cumq; tam· dulcissimo frī & fi
lio· domno· W· fr̄· H· uenia· de cōmissis· Quo tandē
sermone te ō fili conueniā· quib; alloquar uerbis·
Immo q̄b; lacrimis p̄sequar· aut q̄ gemitu satis de
plangam dolorē· & murmur nob ate illatas· in in
p̄mis· q̄utq; gr̄a dī sū id qd sū· nullis meis meritis· s·
ipsius singulari munere quo q̄m illis conferendus· de
q̄b; ipse testat· quos audit· me audit· Et quos sper
nit· me spernit· Quē numirū inme nec audisti obedi
endo· s; sprenisti aufugiendo· eme p̄serum merore
grauissimo eficiendo· que cottidianis suspiriis pec
tē rubescere facis· O emmisse te etiā te oportet· quan
ta p̄turbatione & scandalo exagitaueris frēs nros· ui
ros omi reuerenda dignos· & te sūma cū caritate colen
tes & diligentes· euangelice asserionis sententiā me u
endo ipsius ueritatis sacramto adstricti· ubi quasi ad
uranis· amē amē dico uob inq̄t· Siquis scandalizauerit
unū exminimus meos· Vnū ipse· tuoms· exminimis
ait· tu scandalizasti etiā ipsos maiores tuos· po
res tuos· patres tuos· q̄rū p̄fecto auctoritate &
exemplo adnitis si maluisses· nūq mabruptum hui
usmodi tā p̄ceps deuenisses· Si satius erat illū illū imi
tari· hūbum dico apostolatam· concauē tuū·
tuū inquā· & nē reuera tuū· n forte satis faci
endo resipiscas· q̄d luce ipse nō fecerit· tam subsi
mili culpa inuenit longe dispar causa· Ille q̄
dē puida deliberatione subeundi oneris secū uer
sans molē pensansq; magnitudinē ubi uidit sup

Sic q̄ gen fruct̄ creuit magnus arborib; q̄ fuulgo buxos uocant· & nigra medulla int̄ habens· mellis sapore habē maxime· Aut sic
gen arbor inascēt inasia· cui fructū nupalma mari latitudine· crescit· deq̄ dr̄ meminaglio· stiq̄ q̄ sporeī manducabant· tamen
Locusta uero deq̄ bear ioh̄· hab ista manducabat· herbas sapore melli habens· Del similiter nascēt magris· & sēm habē· sic limilime
& inueterem semina magro semmat· dem crescit canna insimilitudine serule· & habē medulla dulcomelle q̄sicutum homines regio
illustrū· Xenodochiū· loc uenerabilis q̄ pegrinis scripsime· Ptocho trophiū q̄ pauper & infirmi homes pascunt· Nosocomiū inq̄ egrotantes cu
Orphanotrophiū inq̄ parentib; orbati pueri pascunt· Gerontocomiū q̄ senes pascunt· & p̄ senectute sua infirmi homes curant· Brephotrophiū
Loc uen inq̄ infantes alunt· Domus que uolumarie dant· Numeus que p alq̄ numere t mercede offerunt· Vectigal tributi dem pub̄ q̄ ad
uicā pare·

Vat. Pal. lat. 930. f. 47v

PAL. LAT. 930

uideatur procedere · Neq, non diuine hanc
uim solo quaternario contigit inesse · Oīe
enim quod uocamus principium · non nisi alicuī
rei potest esse principium · similiter et finis
alicuius rei est finis · Sed ubi principium et
finis · necessarium est et medium · ut a prin
cipio per mediū ueniatur ad finem · Igitur ut
totum aliquid sit · principio et medio et fine
constat · Vnum ergo · non tam numerus · quā
principium · fons et origo est omniū numerō ·
quod medio & fine caret · nisi forte, pfui per
fectione sicut principiū · ita & finis dīuocatur ·
Dualis uero numerus finē non habet · adquē
p medium perueniri debuit · cuī omino
expers existit · Super est autē ut ipse prin
cipium dicatur · ut hoc alterū principium ·
sit de illo primo · illud uero de nullo · Primū
illud principium · a quo numeri oriuntur
omnes · ‡ Hoc ů alterū · per quod omnes
numeri inueniuntur · ut si uni duo iuncta

Vat. Pal. 1344, f. 6v

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
PAL. LAT. 1344
6v

discernamus a sono. Inueniuntur & moduli ad uim cuiq;
toni inuestigandā antiquitus cōstituti utputa. NOANNOEANE. NDE AIS. NOE OE ANE. In quib; magis intel
legim' syllabas modulationi aptatas. quā significatiuas
rerū notas. quos una cū aliis uersiculis a modernis tam
ad antiphonas quā ad introitus & cōmunionēs reperus
in capite singulorū tonorū apposuimus. quatenus phēc
rudi cantori facilior pateat uia intellegendi. Cēterum
si quis cantus cōtra legē finaliū ortus incoeperit. uel aliē
cōtra regulā in processu se uariauerit. nec debito fini occur
rerit. ita ut ab uno tono ordiatur. & in alio terminetur.
hic talis magis nothus quā legitimus ē iudicandus.
Quapropē non solū hēc atq; alia huiusmodi uitia in
cantionib; sunt pcauenda. uerū etiam puigili obseruan
dum ē cura. ua adtendas in neumis ubi ratē sonorum
morulę breuiores. ubi ū sint mouendę pducriores. ne rap
tim & minime diu proferas. qd' diutius & pductius pā
nare statuit magisteriali auctoritas. Neq; audiendi sunt
q̄ dicunt sine ratione omnino cōsistere. qd' in cantu aptae
numerositatis morā nē uelociorē. nē ū facim' diutiorem.

Vat. Pal. lat. 1344

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio [illegible]
PAL. LAT. 1344
167

Form

ine Gelehrsam-
rige St. Blasien.
ctober 1983, t. 1

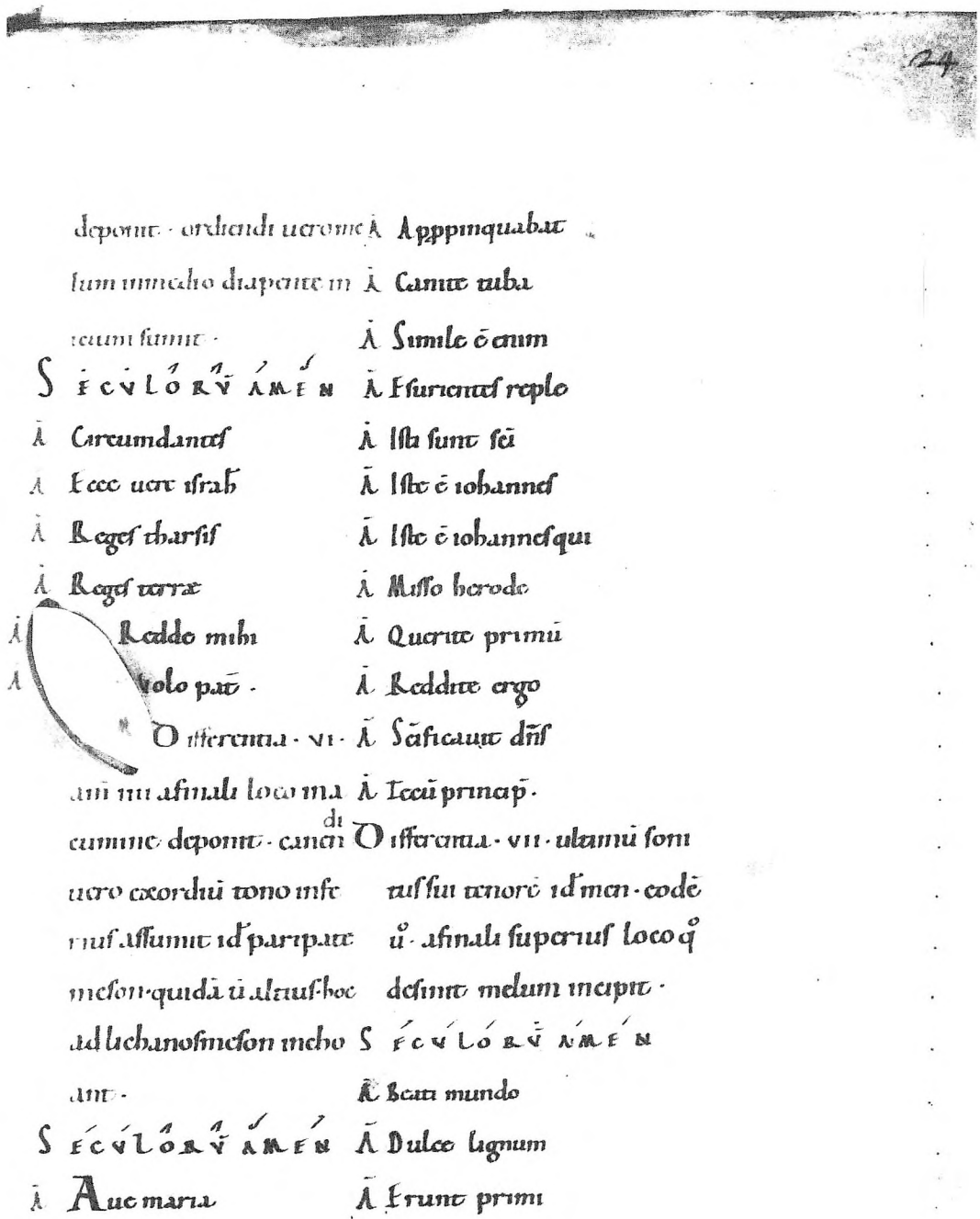

32. Vat. Pal. lat. 1344, fol. 24r: Sechste und siebte Differenz des ersten Tons im Offiziumstonar.

Hartmut Möller, ‚Fenchelhé' eines Fischtabbes? Membra disiecta eines Tonarius Bernouis (Vat. Pal. lat. 1344 + Sankt Paul/Kärnten Stiftsarchiv 110/6), in: W. Berschin, Misc. Bibliae Apost.ae Vaticanae S. Palatina-Studien (Studi e Testi 365, 1997) S. 129-155

Taf. XXVI

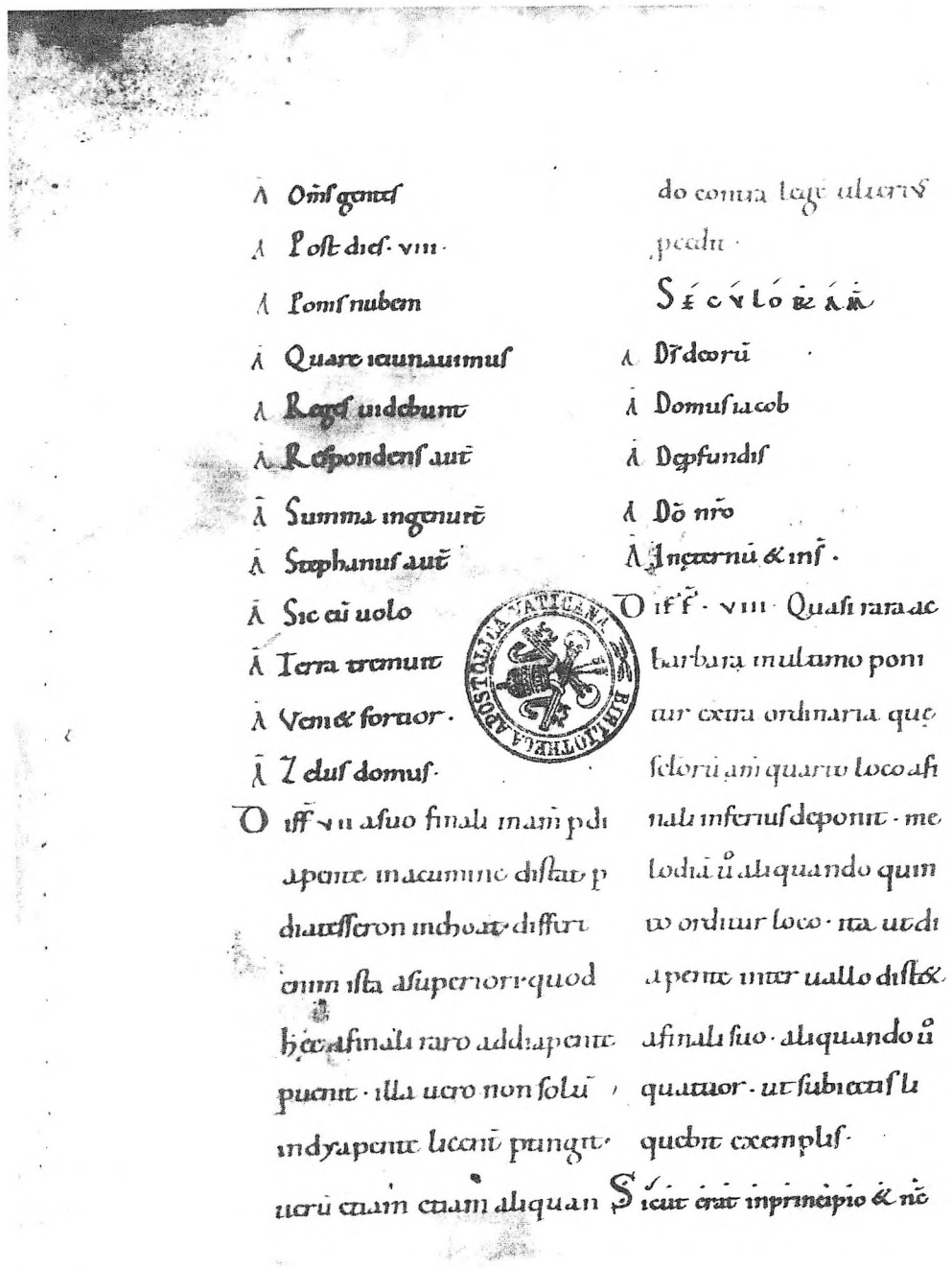

Ā Omſ gentſ
Ā Poſt dieſ· vm·
Ā Pomſ nubem
Ā Quare ſeuneauimuſ
Ā Regſ uidebunt
Ā Reſpondenſ aut̄
Ā Summa ingenuit̄
Ā Stephanuſ aut̄
Ā Sic eū uolo
Ā Terra tremuit
Ā Vem& foruor·
Ā Z duſ domuſ·
O iff̄ vu aſuo finali mam̄ pdi
apone macumine diſtat p
diuerſeron inchoat· differt
cum iſta ſuperiorr quod
hec afinali raro addiapenit
ponit· illa uero non ſolū
indyapenit ſicut̄ pungit·
uerū ceam ceam aliquan

do comia lege uiuenſ
peedit·
Sēcūlō ꝫ ām̄
Ā Dī deorū
Ā Domuſ iacob
Ā Depfundiſ
Ā Dō nr̄o
Ā Inçternū & inſ·
O iff̄· vm· Quaſi rara ac
barbara mutamo pon
tur extra ordinaria que
ſcloriam quarto loco afi
nali infernuſ deponit· me
lodiā ū aliquando quin
to ordiuntur loco· ita uidi
apenit inter uallo diſtā
afinali ſuo· aliquando ū
quatuor· ut ſubiecta ſi lu
quebit exemplſ·
Sicut erat inprincipio & nc̄

33. Der Tonarius Bernonis bricht in Vat. Pal. lat. 1344, fol. 33ᵛ ab...

34. ... u
fol. 1ʳ.

Taf. XXVIII

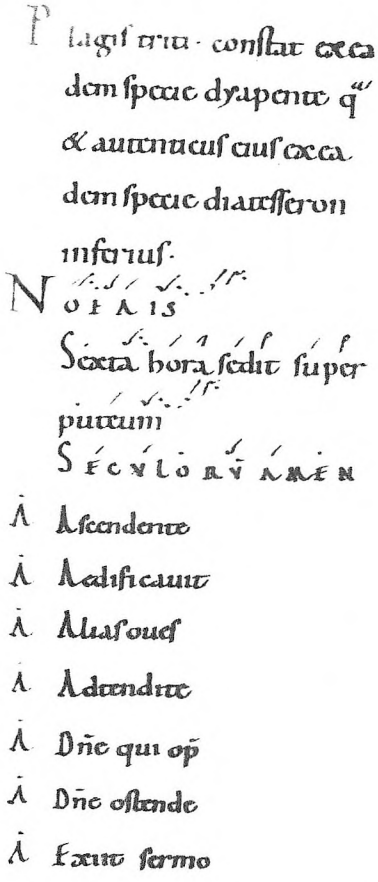

35. Vat. Pal. lat. 1344, fol. 30ᵛ (Ausschnitt): Beginn des *Plagis triti* im Offiziumstonar.

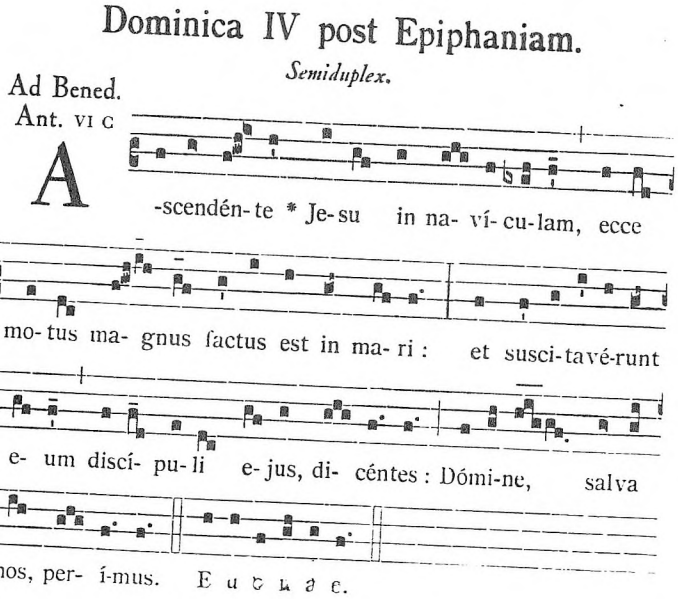

36. Die Antiphon *Ascendente Jesu* (aus *Antiphonale Monasticum*, Tournai 1934, p. 308).

1) Antif.:

A Metz, 8 fº 59

B Karlsr Aug. fº 3

C Lucca, C 603 fº 39

D Paris, B.N.lat. fº 52/

37. Die Antiphon tins en marche vers l *grégoriennes* 18, 1979,

Vat. Pal. Lat. 1646. f. 2r

§ Sepe tener nrīs ab ouilibus. 1. a. Inbuere est proprie incōare. & inituare. Nemo autem unam eandemq; rem sepe incō at. sed constat sepe pascua mutare pas tores. Sicut & iam in georgicis legimus. Et q; pecus longa longa indeserta sine ullis hospicis. tantum campi iacet. Unde ne cesse est pastores totes aras imbuere. quo tes mutauerunt pascua. Inuenimus & iā apud antiquiores imbuere esse non in choare. sed p fundere & madefacere. se cundum quod absolutus est sensus. ut sit. sepe p fundit. § Errare. pasci. ut. mille meæ siculis errant in. m. a. § Lu dere. scribere. ut. carmina quilusi pasto rum. horatius. poscimus si quid uacui sub umbra lusimus tecum. § Calamo a gresti. rustico stilo. sic supra. tenui auena, ne frequens interrogatio felicitatis alienæ ex inuidia uenire uideatur. dicit se am mirari potius quam inuidere. § Usq; adeo turbatur agris. turbamur sine ulla dis cretione culpæ & meriti. & inuidiose tem pora augusti carpit latenter. Sane uera lectio est turbatur. ut sit impsona le. quod ad omnes pariter pti& gene raliter. Nam mantuanorum fuerat communis expulsio. sienim turbamur legeris. uidetur ad paucos referri pti& nonnulli? longe a finib; unde est paulo

§ Conixa. proco quod est enixa. Nam hiatus causa mutant prapositionem. sicut secludite curas. p excludite. § Si mens non leua fuisset. stulta. contraria. et sensus hic est; perdituros nos quando q; agros res manifesta predicebat. sed nos mentis imprudentia nequiuimus inter legere. § Dexo tactas memini. p. q;, mi re compositum augurium. nam quercus in tutela iouis est. & huius arboris fruc tu olim homines pascebantur. hec ergo tacta. id est afflata et leuiter fulminata. ut cicero. tactus & iam ille qui hanc urbē condidit romulus. significabat motu impe ratoris posse agros eorum perire. apud quos fulminatae sunt arbores. Nam agri causa uictus sunt. sicut olim quercus. Quod autem dicit tactas. ostendit temporale fore damnum. quale pa tiuntur arbores leuiter fulminatæ. Et bene praedicere. quasi loqui. & praediuinare. cum tam manifestū esse constet augurium.

§ Da. die. sic econtra. accipe nunc danaum insidias. id est audi.

§ Urbem. quam dicunt romam. Que ritur cur decaesare interrogatus. urbem romam describebat. & aut sim plicitate utitur rustica. ut ordinem narrationis plenum non teneat.

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio Segreto
PAL. LAT. 1616
2 R
RIPRODUZIONE
SENZA
Città del Vaticano

Forme!

Incipit apologetica prefatio cuiusdam diedrici mo
nachi ad uenerabilem richardum amarbachensis
coenobii abbatem.

EXIGIS A ME MI PATER REVEREN
de richarde quatenus aliquo ubi compendiose com
moditatis stilo pmodulo cratiu mei palificare quantocius
non differā. quę nā causa existat illius festuitatis bea
tissimi patris monachorū benedicti. quę apud gallos nō
mediocrē sed p̄cipue celebrat in diebus dominica aduent.
inquibus orientales monachi uelut in quadragesima
hausteritus solent uuere. & sub maxima monastice in
stitutionis disciplina uigilantius natale dn̄i expectare.
Et ut reor aliqua suspicione conductus. putas me tam
sacro desiderio quo quomodo satisfacere posse. quippe
qui inquibus dā negotiis. hoc ipsū te asseris aliās expti
fore. Adhęc mitius. quinā inquā fieri potest. ut homo
agrestis. liberaliūq. elementorū quibus ratio totius
disputationis cónfici necesse ē fere expers. absque
multorum inuectissima reprehensione. ignota aliqua
uel peregrina pudore monachili post posito scribendi
grā temerare presumat. Presertim. cum plures ecclē
habeantur nrī ordinis nrīq. propositi frēs. qui p̄ ipsis
sui reuerentia non témere possint nonni uocitari.

Vat. Reg. lat. 586, f. 71r

COPYRIGHT
© BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
00120 CITTÀ DEL VATICANO - VATICAN CITY STATE
FAX: +39-06-69884795 - E-MAIL: rights@vatlib.it
Segnatura: REG. LAT. 586 71v

int ee possit. cu lectoribus aut ipsorum
domib; nadmittenda penit nec audienda.
nisi forte sic sanguinea soror sit tuetur. 7

Placuit. ut si quorucunq; clericoz uxores
peccauerint. ne forte licentia peccandi
plus habeant. accipiant maritu earu hanc
potestate. pt nre custodiendi ligandi mo
do sua. adhibeant ea salutaria nimoru fera
cogentes. ita ut minue sibi clerici pauperes
auxiliu ferat. si seruitia nhabeat. cu uxo
ribus aut ipsis que peccauit. necabusumur.
nisi forte adtimore dicta pnitentia reuer

Si quis p baptismu militauerit. & ſ tam
clamide susceperit. aut cingulu & ia si grauia
nadmiserit. si ad clerum admissus fuerit.
diaconus non accipiat dignitate. 7

Nulla professa. t uidua absente epo. t prbo.
in domo sua. antifonas cu cessore. t seruo
suo faciat. lucernaz uero nisi inuita nlegat ur.
Aut si legat nulla psente epo t prbo. t di
acono legatur. 7

Clericos si qd oblocutus. pquatione. t genere

scismate discedentes. & ad fide
catholica reuertentes; Si qui aut
de catholicis discesserit. & comunum
one eoru. t pala tocculta: quit
excomunicati sunt. t pse sententia
ia notati fuerint inuenti. ha
beant illoz ad quos iret uoluerit
& ia in damnatione consortiu;

Orbis qui intrant in ecclam & de
phendunt ur nuquam comunicare.
admonentes. ut si nicomunicent ad pe
nitentia accedant. si comunicant.
non se pabstinentes q si non fecerit;

Si quis aut accepta a sacerdote eucha
ristia. nsuscepit. uelut sacrilegus
propellatur;

Quisquis laicus abstinet. addomu et.
clericoru. t religiosoz nullus acce
dat; simlit & clericus si abstinet.
a clericis deuitetur; si qs cu illo col
loqui aut comunicare fuerit de
phensus. & ia ipse abstinat; Sed

Vat. Pal. lat. 575, fol. 42r

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio
PAL. LAT. 575
SENZ
Città del

Hand A

fisfernando rege: id ẽstituit scm ẽctm. ut omis
ingenui clerici: pfficio religionis: abomi: publi: Lm
ca indictione: atq: labore habeant̃ inmunes.
Ut liberi do seruiant. nullaq: pdicta necessitate: ab
ecl̃iasticis officiis retrahantur ;

xxvii Eos quos œconomos greci uocant hoc̃ quice epi
res ecl̃asticas tractant. Sic scã sinod calcidonensis
instituit. Omis epos: depprio clero: adregendas: ecl̃as
habere oportẽ; Qui aut de incepss ctẽ serui obnoxi: Lm
usu eide magnꝰ octꝰ erit. ;

xxviii Monachu aut pena deuotio: aut ppria ẽfessio
facit. Quicqd hoc fuerit adlegatũ tenebit. Unde
his: admundũ reuerti. int̃cludim: aditũ. &omis
adsclm int̃ dicim: regressus;

l. Clerici q monachoꝝ ppositũ appetunt. quia me
liorẽ uitã seqũpiunt. liberos: eis: abepo: inmonaste
rus largiri oportẽ. ingressus. nec int̃ dici ppositũ eoꝝ
qd ctẽ placionis desiderii. transire ntuntur ;

li. Nunciatũ ẽ pseuti ẽcto eo qd monach: episcopali impe
rio: seruili opere mancipent̃. & iura monasteriorũ
extra ẽstituta canonũ inlicita psũtione usurpentur.

Religiosi ppriꝫ religionis. q nec int̃ clericos
nec int̃ monachos habent̃. Siue hi q pdiu sa
loca fuagi ferunt̃. abepis inquoꝝ ẽuentu
cõmanere noscunt̃. licentia eoꝝ coerceat̃
indero. aut in monasterio deputati: pr eos
qabepo suo aut ppr etatẽ aut ppr languo
rẽ fuerint absoluti. ; deputent

Hi qui diuersis crimine ẽstituti pẽnitentiã acci
piunt. nulla manifesta scelera ẽfuentes:
si tantũ peccatores se ee pdicantes: huiusmodi
si; reualuerint. possẽtia pnoꝝ. pbrate ad
gradus ecl̃asticos puenire; quinuero ta
pẽnitentiã accipiunt. ut aliqd mortale pec
catũ ppetrasse publice fateant̃ addere
t honores ecl̃asticos puenire nullatenꝰ pa
tent̃. qua se ẽfessione ppria notauerint ;

Quicũq: exsecularib: accipientes pẽnitentiã.
se totonderint. & rursus puaricantes laici
effecti sunt. Coprehensi abepo suo adpẽnitentiã
exqua receserint̃ reuocent̃; Qd si aliq ppo

Vat. Pal. Lat. 575

BIBLIOTECA VATICANA
PAL. LAT. 575
2012

ad obtinendū eorū pfidiā continere
noscunt ab omnibus sacerdotibus
cunctisq; iudiciariā curā habentib;
studiosius meis nihilominus com
pleantur. & ea quę nunc nobis
instituunt uotis seruentioribꝫ;
conseruentur. ita nempe ut quiq;
eorū ad xpm plena mentis inten
tione conuertetur. & fidē catho
licā absq; aliquo infidelitatis fuco
seruauerint. ab omī fornicatione
quā sacratissimo fisco persoluere
consueti sunt. cum his quę habe
re poterint securi exorresq;
psistant. eandēq; impensionē hiqui
in infidelitate sua pstiterint publi
cis utilitatibus in integritate psol
uant. Ipsi uero qui ab errore suo
conuersi exstiterint suis tantū uti
litatibus intendant ceteri igenuiuacent. & ne
gotia sua agentes quicqd ppublicis dic
tionibus a principe eis fuerit impe
ratū. ut uere xpicolę expediant;
Nam id aequitatis ordo deposcit. utq
fide xpi decorant coram homi
nibus nobiles atq; honorabiles habe
ant; Legem sane ipsam
quę de pfatis capitulis obeorundē
prędā duriciam a domino dō

& cū dns precipiat non facies tibi
sculptile neq; omnē similitudinem
quę est in cęlo desup. & quę in terra
deorsū & reliqua; & terū. non
facietis idolū & sculptile. nec titulos
erigetis. nec insignē lapidē ponetis
in terra ūra ut adoretis eum. rursūq;;
dnm dm tuū ad orabis & illi soli
seruies; Illi diuersis suadellis decepti
cultores idolorū efficiuntur. uenera
tores lapidū. accensores sacularē
excolentes sacra fontiū t arborum;
augiratores quoq; seu precunctatores
multaq; aliaquę p longum & enarrare;
Et quia ille nec conditor eorū est.
nec dns ac redemptor. sūmo p erecto
ribus ęclesiarū dī conuenit studere;
Ut quos maligna p suasione p diuersa
sacrilegia sibi hortas idem subiecerit.
deeius iuretollentes suo eos restituant
creatori; de quibus uidelic & sacrilegis
extirpandis quō multimoda scā
patrū in diuersis conciliis clarente
dicta euigilaci sensuū indagatione
p lustrauimus. ac discreto grauitatis
pondere hąc instituta p pendimus;
Et quia debite ritionis plenitudine
nitent. cū consensu ac feruentissimo
iussu religiosissimi dnī dīnī egicam

Vat. Pal. Lat. 575, f. 75v

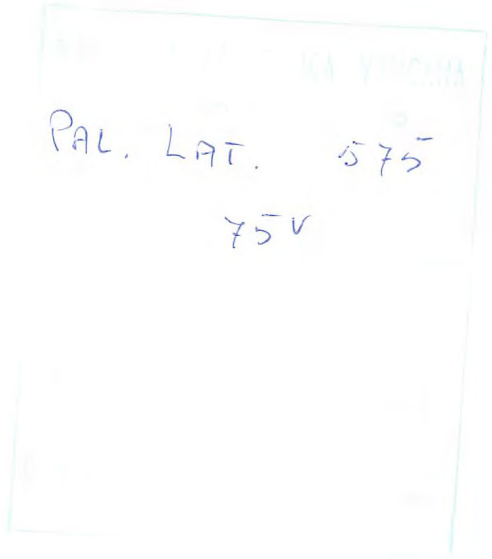
PAL. LAT. 575
75v

innectimus. & oms in commune ipsis
uerbis. quib; ut diximus hoc depmpsit
antiquitas ꝓclamamus dicentes.
quicunq; igitur anobis ut totius aecte
populis qualib& conuiratione ut studio
sacramentum fidei suae. quod patriae
gentisq; gotorū statū ut ꝓ conserua
tione regię salutis pollicitus est.
temerauerit. aut gloriosū principē
nrm egicanē ut subsequentes principes
necare attentare uoluerint. aut pote
state regni exuere tentrauerit. aut
psumptione tyrannica regni fastigiū
usurpare delegerit anathema sit
in conspectu dī & patris & ange
lorum. atq; ab ecta catholica quā
puro ꝓfanauerit. efficiatur
extraneus & ab omi cetu xpianorū
alienus. cū omnib; impietatib; suę
socius. quia oportet ut una poena
teneat obnoxios quos similis erroꝛ
inuenerit implicatos. quod iterum
sedo replicam dicentes. quicunq;
amodo ex nob ut cunctis hispaniae
pplis quolib& tractatu ut studio
sacramentum fidei suę quod pro
patrię. gentisq; gotoꝝ statu ut
conseruatione regię salutis pollici
tus ē uiolauerit. aut p dictum
principē nrm ut subsequentes princi

ut qui talibus sociantur. ipsi &ia dāna
tionis eorum participatione obnoxii
teneantur. hoc &ia tertio clamamus
dicentes. Quicunq; amodo exnobis ut
cunctis hispanię pplis. qlib& meditatione
ut studio sacramentū fidei suę quod
ꝓ patriae salute gentisq; gotorum
statu ut incolomitate & regię pote
statis pollicitus ē uiolauerit. aut
tentans dictū principē nrm ut sub
sequentes principes nece attentare
uoluerit aut potestate regni exue
re temptauerit. aut psumptione
tyrannica regni fastigium usurpare
delegerit. anathema sit in cspectu
spūs scī. & maturū xpī. atq; ab aecta
catholica quā puro ꝓfanauerit.
efficiatur extraneus. & ab omī
cōmunione xpianorum alienus.
neq; partē ustorum habeat. sed cum
diabolo. & angelis eius ętern⁹ subiacens
condemnetur. una cū eis qui eadem
coniuratione nituntur. ut par pena
constringat. quos in pnitie prana
societas copulat. Et ideo si placet
omnibus qui adestis hęc tio pretexta
sententia. usę uocis eā consensu
firmate. ab uniuersis dī sacerdotib;.
palatii senioribus. clero. ut omi populo
dictum ē. qui contra hanc uram

Vat. Pal. lat. 575, f. 79v

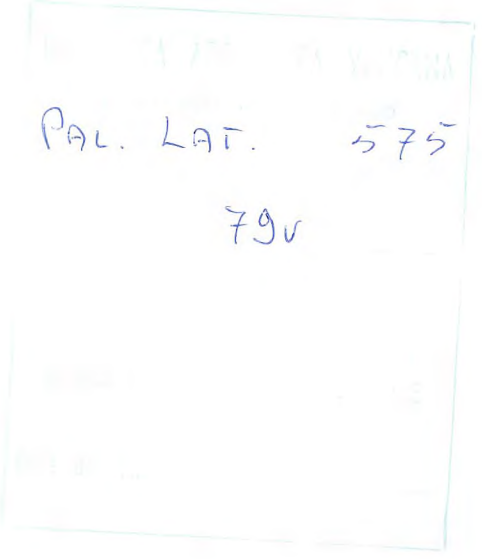

Hand H

Vat. pal. lat. 575

trinitati. In effabilium gratiarū
iura dependimus laudū uota psoluim
actota mentis intentione ętę eius
insignia predicamus. p eo quodnos eius
dispositione mirabili non solū ad
hunc scę congregationis cętum merui
mus adunari. atq. alternę uisionis
intuitu confoueri. sed senobis r
dicere contulit. et inse dicta cōpleuit
obnoxius. eius inprecantes clementiā
ut sicut nos alterutrę pacis osculo
dulcifluos reddidit. et definitionum
nrārum primordia limauit. accon
summatione sublimi p ficiendo conclusit.
lta serenissimum acpiissimum dnm
nrm egicanem regē. cuius iussu atq.
hortatu isthic adonati sum' saluti
fere defensionis clipeo pregat. uexillo
fideimuniat. atq. cū gente & patria
sibi credita p unā uoluntatis suę
deducati. quatenus ptelatis p̄sentis
eui curriculis felicter polleat.
et post huius utę excursus numerosi
tate pie actionis opimus. cū his quibus
nunc principatur. adxp̄m pueniat
laureandus.

A Decretū Iudicū abuniuersis edmū;
ctum apostolum pbrtas scris
& ueneranda narrat historia.
rubrogato pfectionu debito corpus
nrm reddatur. sicut pmathian
p fectus numerus nosc̄tur fuisse
cōpletus. & quia idē legationē
supni numinis fungentes. apti
sumt p̄festati dicentes. xp̄i bonus
odor sumus deo. inhis quisalui fiunt
et inhis qui pereunt. alius quidē odor
mortis inmortē. alius autē odor
utę inuitā. illis uidelicet odor utę
inuitā. qui preceptis eorū exhibere
parientiam curauerunt. Illis uero
odor mortis inmortē. qui eorum
nihilominus monita contēpserunt;
Proinde quia predicatus sisibertus
toletanę sedis epūs eorum salutarib;
monitis ne quaquam malum exhu
militate dependere obseq;llan quo etiam
dī ordine debito regeret. humilitate
instrueret. & exemplis salutarib;
adregna sidereā p uocaret. sedbicipiti
se precellens mucrone supbie uidelicet
atq. per uirtutū gtosū dnm nrm egicanē
regē. nonsolum regno uoluit
priuare. sed & mortis inpensione
perimere. adeo non congruit nos prius
concilia incoare nisi illum prius
canonica aclegali censura multatū.
inloco eius alius fuerit subrogatus

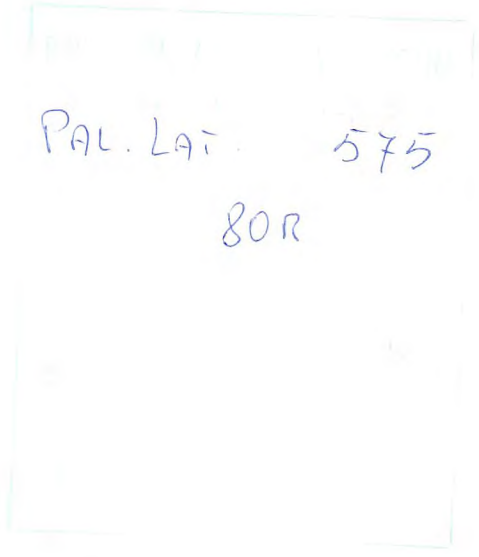

Hand I

& inconfuſe confitemur naturas:
id? diuinā & humanā. ita
& duas naturales uoluntates
& duas naturales operationes
eum omnes habere predicemuſ;
Secundū qualitates ꝙ proprietates
ineq; concurrentium naturarum.
quia ſic eum unum xp̄m unāq;
perſonā ſcæ trinitatis eſſe credim?.
ut & diuinam & humanam
naturā ꝙ proprietates inconfuſe.
indiuiſe. & indeminute eū
habere predicemuſ. Uerū
piiſſimus imperator gr̄ās ſcī ſp̄s
animatus. & laborem ꝙ xp̄iane
fidei puritates ſponte ꝙpeſſus.
eccleſiā dī catholicā aberroris
hereticī macula. ſummis niſibus
purificare molitus ē. & quicqd
offenſionem xp̄ianis populis po
terat generare. demedio eccl̄æ dī
fecit auferri; Omiſq; hereticæ
aſſertionis auctores uene
randa docenſente concilio ē dē
nati. decatholicæ eccl̄æ ad
nunciationē ꝙiecturſum.
Jdē theodorus. faſantianus
epſ; Cirus. alexandrinus.
ſergius. paulus. pirrus. & petrus.
quondā conſtantinopolitani
preſules. & una oū eis honorius
romanus quum maculatā apo
ſtolicæ traditionis. regulā.
quā ap̄ceſſoribus ſuis acceperit
maculari conſenſit. ſed & maci
rium antiocenū cū ſtephano
eius diſcipulo. immo hereticæ
prauitatis magiſtro; & polli
cronio quoq; inſano ſene nouo
ſimone q ꝙ hereticæ predicati
onis fiducia. polliciebatur
implere nec rurſus adiuuam
uere confeſſionis ſaltē confuſus
conuerti. æterna condēnatione
multa maculatus ē; & oms hic cū
arrio. apollinario. neſtorio
eutice. ſeuero. theodoſio.
themeſtio. Indeitate atq; huma
nitate dñi nri ihu xp̄i unā
uoluntatem unāq; operaci
onē p̄dicantes doctrinam
hereticam impudent̄ defendere
conabantur. neq; enī ut ſa
cerdotes dī oportuerat ſcārū
ſcripturarū. & patrum teſti
monius hoc demonſtrabant.
ſed mundanis ſophiſmatibus
euangeliū xp̄i callide machina
bantur ꝙuertere quoſ oms
cū ſuis erroribus; diuina cenſu
ra deſcā ſua ꝙiecit eccleſia.
& nunc ſuperno fauente p̄ſidio
in unā uere fidei conſonantiā
oms dī eccl̄æ p̄ſules ubiq;
concordi mente & factū eſt unū
os. & labiū unū. unuſq;
grex & unus paſtor. xp̄c filius
dī qui unanimiter acunctis
eius ſacerdotib; unaq; ſincerit
p̄dicat?; Idcirco & uri xp̄iani
regni faſtigiū. ſtudium
pietatis aſſumat. quatenus
hæc omnib; dei eccleſiis preſulib;
ſacerdotib; clericis. & populis.
ad laudē dī puri qq regni
ſtabilitate atq; ſaluate omniū
predicetur. ut dſ om̄ps
abom̄b; populus unanimiter
glorificetur. accollaudetur.
Definitionē proinde ſcī concilii
& adclamationē reueren
tiſſimorū epiſcoporum.

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
PAL. LAT. 575
1343
f. 134 r

Hand H

qui fuit papa antiquę romę;
& circum. qui alexandrię tenuit
episcopatum. Macharium quoq;
qui fuit nup antiochię
presul. & stephanum eius
discipulum. non quieuit
per eos plenitudini ecclę erroris
scandala excitare. unius
uoluntatis. & unius operati
onis induabus naturis. unius
desca trinitate xpi ueri dñi nri
ortodoxę plebi consonanter
dissemnando heresim consen
taneam. Insanę acmaliciosę
sectę impiorum. Apollinarii.
seueri. atq; temesii. quę cona
tae est extinguere perfectionē
humanitatis unius eiusdēq;
dñi ihu xpi dñi nri per quandā
callidam adinuentionē. ex hoc
quod abq; uoluntate. & absq;
operatione intellectualiter
animatam eius carnem
blasphemandam intromisit. Ex
citauit igitur xpi dñi nr fidelis
simum imperatorē nouū dauid
uirum secundum cor suū inueni
entem qui non dedit iuxta quod
scriptū est. somnum oculis suis
& palpebris suis dormitationem

a beatissimo agatone papa
antiquę romę facta est suggestio
adpissimum atq; fidelissimum
nostrum imperatorem constanti
nū. quę nominatim refutat eos
quid docuerē & predicauerunt. sicut
superius dictum est unā uolūp
tatem. & unam operationem.
incarnationis dispensationem
xpi ueri dñi nri. Adhęc quoq;
amplexa est atq; missa est a sacro
concilio. quod subeode sciissimo
papa est. cxxv dō amabilium
episcoporum. Alteram synodalē
suggestionem. adeius adeo in
structam tranquillitatem. ut
pote consonantes. scō calcido
nensi concilio. & homo sacra
tissimi & beatissimi papę eiusdē
antiq; romę leonis. qui directus
est adsem flauianum. quem & ti
tulum rectę fidei huius modi si
nodus appellauit. Adhęc & synodi
cas epistolas quę scriptę sunt abe
ato cirillo aduersus impium
nestorium. & ad orientales epos;
Secuta uero scam quinq; uniuer
salia concilia. & scos atq; pbabi
les patres. consonanter q; confite

Vat. Pal. lat. 575, f. 129r

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
PAL. LAT. 575
129R

Hand R

Guntharius agrippinensis colonię Arduicus uesontiocensis Rotlandus
arelatensis Ido mediolanensis ecctarum archiepi eorumq coepiscopi
& pacem orant & optant Diuersis ecctam dī perturbationibus concuti
& percelli cotidie extemus cernimus & suspiramus Interius uero uexari
eam atq exuri in suorum dissensione membrorum rectorum uidentes nimium per
horrescimus & dolemus Neque enim nī dolere & lugere nonpossumus
quod scōs dī sacerdotes tm̄ earum uidelicet archiepōm religione & sapien
tia longe atq uulgatum & rothadum longeq uenerabilis conuer
satione scientiaq famosum · ita comperimus ab inuicem discordasse · ut
non uereretur metropolitanus idem suffraganeo eidem excommuni
cationis sententiam intorquere · & officia priuatum diuino custodiae
deputare Sed quem eduobus magis defleamus admirationem si
mul & stupore nullatenus nescimus rothadum scilicet ita auero exor
bitasse ut edigne talia infligerentur Aut hugmarum tam iustitię
& equitatis limitem transiliisse · ut aliquo amartitudinis aut am
bitionis zelo deuinctus seu deiectus scō utcredebatur & innoxo
epō talia inferre minime dubitaret · Ille & enim seiniuste dum
natum proclamet · quid & uim inter alia excussionum suarum
munimina · in appellatione romani pertubat pontificis · Iste
autem inter cętera inuectionum commenta · de contemptu & in
obedientia sui iuste eum ab officio sacerdotali remouisse denunta
at · Quod quanobis per omnia incertum est · quippe quineum
us causam pla cognouimus · rumoribus nec facile credere audemus ·

Vat. Pal. lat. 576

PAL. LAT. 576

Hand B

1217

consenior & testis xpi passionū · qui & eius quæ in futuro reuelanda est
gloriæ cōmunicator · pascite quæ in uobis gregē dei · prouidentes non coacti
sed spontanei secundū deū · neq; turpis lucri gratia sed uoluntarie · neq;
ut dominantes in cleris · sed forma facti gregis ex animo · & cū apparuerit
princeps pastorū · percipietis inmarcessibilē gloriæ coronā · Similiter adoles
centes subditi estote senioribus · omnes autē inuicē humilitatē insinuate · quia
deus superbis resistit · humilibus autē dat gratiā · Quappē necessarium mihi uidetur ·
ut omnes humiliemur nos sub potenti manu dei · quatenus ipse nos exaltet in
tempore uisitationis · & quisquis in maiori dignitate ex electione diuina
sepositus agnoscat · cōministros suos ac ministros omni honore dignos habeat et ·
& ex mutua dilectione locū eis probet proficiendi ac bene operandi · quia
uenient dies quando non honoris dignitates · sed bonorū operū a nobis
requirentur actiones · Filius enim dei ueniet ut sedeat in gloria patris sui cum
angelis suis · & tunc reddet unicuique secundū opera eius · Omnes enim sta
bimus ante tribunal xpi · ut referat unus quisque propria corporis prout gessit
siue bonū siue malū · Quia autē inferioris gradus sumus · non maiora & quæ
ad se non pertinent prelationē appetens semper & · sed contentus sit officio
quod sibi diuina ordinatio uoluit conferre · & exemplum credendo ac recte
docendo · bene q; operando cotidie in dei proficiat · ut ministerii sui
bonū praemiū consequatur · Qui enim bene ministrauerit · gradū sibi bonū
adquirit · Unde ipsa ueritas ait · Qui mihi ministrat · me sequatur ·
& ubi sum ego · illic & minister meus erit · Si quis mihi ministrauerit ·
honorificabit eum pater meus · Et alibi · Volo inquit pater · ut ubi sum ego

Vat. Pal. lat. 576, f. 24r

PAL. LAT. 576

2112

Hand A

ADIULIANAM NOBILEM ETUIDEM PAPAE SCRIPTA
EXHORTATORIA

xv
iiij

Singulare membrum ecclesiadiuae religionis amplitu
dinem existere. & anobis reuerentissime coli satis est
omnibus manifestum In ipso apice enim nobilitatis
multo nobiliorem ecclesiae deuotionem Inpendis
& magis Iḣc ex pī agnitione praeceptaseruis optemperas
& In fide potius exultans quam tam ageneris flore
lactaris. summa eurtatis est uia ad gloriam carnis
& in magna est xpī gratiae nobilitatem moribus supe
rasse domine filia merito Inlustris. certa lgratur & Is
tens dilectissima uita huius quaecumque sunt

W.M. Lindsay, Palaeographia Latina part IV (1925) Pl. I = Vat Pal. lat. 578 (an Hand 11)

propter hoc a regibus nostris datum fuit
& determinatum est, ut sua lege persolua
comitis aut missorum nostrorum,
ad pa[lat]ium uenire compellatur.
Statutum est, ut de
theloneis ubi pontes existunt domni pippini
consuetudo fuit theloneum dare. ibi etiam futurum decet. Nam ubi
nouiter inceptum est ulterius non agatur. & ubi necesse non est
fluuium alio ponte transmeare uel ubi nauis per mediam aquam
& sub ponte egerit & ad ripam non adpropinquauerit nec ibi
aliquid emptum uenundatum fuerit ulterius theloneum non
detur. & nemo cogat alium ad pontem ire. ubi iuxta pontem
aqua transmeare potest. & qui ulterius in talibus locis uel de
his quia ad palatium seu in hoste pergant theloneum exactare
non. cum sua lege ipsum theloneum reddat. & bannum prin
de lx sol componat. De rebus ecclesiae quae absque ull
repetitione ab eadem aecclesia per triginta annos possessae est
ne ulla testimonia super hanc deinceps possessionem re
cipiantur. Vt de rebus ecclesiarum quae abeis per triginta
annorum spatia sine ulla interpellatione possessae sunt testi
monia non recipiantur. sed eo modo contineantur sicut ad
fiscum nostrum pertinentes contineri solent.

Anno incarnationis dni. dccc. Lii. Indict. viiii. constitutu e
in francofurt a rege gloriosissimo ottone anno illius xv. consenti
entibus epis. comitibus. aliisq. fidelibus cõplurib[us]. canonu. scẽq. p
trum. auctoritate. necnon capitul. ẽiusdẽ p̃decessorũ regũ instructis co
ram positis. ne oppressio uirginũ. uiduarũ. & raptus a bullis homi
nibus fiat. & ut qui rapiunt eas sub nomine simul habitandi. coope

PAL. LAT. 583
AV

Vat. Pal. lat. 583, f. 64v

reconcilientur Abbacuta recesserint quamquā diuersitas peccatorum
de Abbbo capitulo habeatur · Illorum tamen nō sententia placuit quimulta
plices in numero huiusmodi humanus decreuerunt · Ut ecclesiarum memoria talium
in ecclesia cōmendet · & oblatio peccatorum dedicata spiritalibus accipiatur ·

CXXXI. DE PRESBITIS VEL DIACONIBVS GRAVIORA HOC A CONVICTIS ·

Item confirmatum est · ut si quando presbiter uel diaconus in aliqua grauiora culpa con
uictus fuerint qua eos a ministerio necesse sit removeri · non eis manū tanquā
penitentib: et tanquā fidelib: laicis imponat · nec: prohibendum · ut rebapti
zati ad clericatus gradum promoueantur · DE SAEHI LEHITIBVS QUI EX GRA
VIORIBVS LEVIORIBVS VE CŌMISSIS SAEHI LEHITAM GERUNT ·

CXXXII. Et penitentib: qui siue ex grauioribus cōmissis siue ex leuioribus penitentiam
gerunt · si nulla interueniat egritudo · quinta feria ante pascha a sacramen
tum romane ecclesie consuetudo demonstrat · Ceterum dependere
& celebrando dedicatorum sacerdotes iudicare · ut adtendat ad confessionē
penitentes · & ad fletus atq: lacrimas corrigentes · quantum iuberedimit
ti cum uiderit congruam satisfactionē · Si ne sit egritudine inclusus ·
ad: usq: desperationē deuenerit · ac · ante tempus pasche relaxandum
de seculo absq: communione discedat · ROLI MAGNI ·

CXXXIII. IN CONCIL APVD THEODONIS VILLA HABITO TEMPORE RE
In concil apud theodonis uillā ubi interfuerunt xxxv · epi · Hustul
fus mogontiensis archi epūs cū suis suffraganeis · Hadabaldus colonien
sis archi epūs cū suis suffrag · Hetta treuerensis archi epūs cū suis suffrag ·
Ebbo remensis archi epūs cū suis suffrag · Cum nuntius reliquorū eporum
galliē & germaniē · ob nimiā p̄sumptionē quorundā tyrannorū in sacer
dotes dei bahchanaliū · & ppter factū qd in uuasconia nouiter accidit de epo
iohanne inhoneste & maudiue mordridato decretū est · ut cōmuni
sensu · & humili deuotione supplicarent auribus principis · cui pietati
cōplacere & ut calumnia in xpi sacerdotes pacta · iuxta synodalica det

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio fotografico
PAL. LAT. 583
64v
RIPRODUZ... A
SENZA AUTORIZZAZ...
Città del Vaticano

& captus in exilium religetur. & ibi tamdiu custodiat & cōstringatur. donec co actus dō & scē ecclē satisfaciat. qd prius gratis facere noluerat. & si omib; uobis ista complacuerint. dicite. Et tercio ab omnibus conclamatū est placet. et imperatores. et pene omnes galliē principes. subscripserunt. singuli. singulas facientes cruces. et ecclesiastici ordo. dō & principib; laudes referentes. ymnum Te dēm laudamus. decantauerunt. et sic soluta est synodus. Explicit Affricano.

Pœnitentib; secdm differentiā peccatorū epi arbitrio penitentiē tempora decernant. & ut negligentes tardius recipiantur.

Vt Saehi Iehes hoh Secredahi Absolutos. Nisi f. mah in Sositione. clxi

Pœnitentes qui in infirmitate uita cum eucharistiae acceperint. non secredah absolutos. sine mani in positione si supuixerint. De Saehi Iehib: Quiahie Quā

Leges Saehi Iehiē Exsequahi. Si casu inuenire. Et inmari moriui fuerin. clxii

Pœnitentes qui antequā leges penitentiae exsequant. si casu inuenire. et inmari mortui fuerint. ubi ei sacerdos subuenire non potuerit. memoria eorum. & orationibus. & oblationib: cōmendetur.

De Loco Monasterio Rium ue Aedificiis Prouidendis. clxiii

Dignum & necessariū e. ut missi nri p quos q: loca directi simul cum epō suum uis cuiq: diocesis ps piciant loca monasteriorū canonicorū pariter et monachorum. similit q: puellarū si inapto et incongruo loco sint posita ubi commodum ac necessariū posset adquiri qd ualitate pacis monasteriorū sic in sca regula dicat. Monasterium autē ita debet constitui ut omā necessaria infra monasterii exerceant. ut non sit necessitas monachis. Et deinde uagandi foras. quo minus non impedit animab: eorū. Similit q: edificationes monasteriorum sup dictam missi & cū ei epō diuersa loca putent. si apte sint & congruent scē professioni cōpositē. Et sic daustru firmū habeant. In q saluari possint ani. & ne sic morantes sub disciplina canonica et regulari. Ubi aut alit inuenta fuerint. ho omnimodis epi loci ipsius faciat emendari. Et ita ut condignā pro

Vat. Pal. lat. 583, f. 66r

Archivio
PAL. LAT. 583
66R

SEXTVS INCIPIT LIBELLUS

INCIPIUNT NONNULLA CAP LEG DIVINE DE EFFUSIONE SANGUINIS

I Quicumq effuderit humanum sanguinem fundetur sanguis illius
QUOTHIQUINOMEN DNI INUANUM ADSUPSERINT GRAUITER FERIANTUR

II Non adsumes nomen dni dei tui in uanu nec habebit insontē dns eum
qui adsumpserit nom dni di sui frustra DE HONORANDO PATRE ET MATRE

III Honora patrē tuum et matrem tuam ut sis longeuus super terram
UT QUI UENDIDERIT FILIAM SUAM INFAMULA EGREDIA SICUT ANCILLA

IIII Si quis uenderit filiā suam in famulam non egredietur sicut ancille
exire consueuerunt si placuerit dno suo cui uendita ē dimittat eā
liberam et ad alium populum non licet ipsam uendere
UT QUI HOMINEM PERCUSSERIT MORTE MORIATUR

V Qui percusserit hominem uolens occidere morte moriatur
DE EO QUI PER INDUSTRIAM PROXIMUM UOLUERIT OCCIDERE

VI Si quis deinde ut soria occiderit pximum suū et per insidias abalienari
meo euelles eū ut moriatur DE EO QUI PERCUSSERIT PATRE AUT MATREM

VII Qui percusserit patrem suum aut matrem morte moriatur

VIII NON MALEDICENDO PATRI ET MATRI Qui maledixerit patri suo et
matri morte moriat DE EO QUI HOMINE FURATUS FUERIT ET UENDIDERIT

VIIII Qui furatus fuerit hominē et uenderit eū et cōmonstratus fuerit mor
te moriatur DE HIS QUI RIXATI INTER SE FUERINT ET PERCUSSERIT ALTERUM

X Si rixati fuerint uiri et percusserit alter pximum suū lapide et pugno
et ille mortuus non fuerit et iacuerit in lecto si surrexerit et am
bulauerit foris sup baculum suū innocens erit tamen ut ope
ras impensas eius medicis restauret DE EO QUI PERCUSSERIT SERUUM SUŪ
UEL ANCILLAM LAPIDE UEL UIRGA ET MORTUI FUERINT

XI Qui percusserit seruum suū ancillā lapide uirga et mortuus fuerit
in manibus eius reus erit Si autē uno die sup uixerit et duob; non subia

Vat. Pal. Lat. 583, f. 101r

PAL. LAT. 583
1017

triplo iuxta legum sanctionem eccl̃e cui facta ē componat̃. pobis
q̃ bannus ñr in triplo hoc ē ter lx solidi persoluant̃. Quod hi qui p̃
dia ecclesiastica diripiunt̃ t uastant sacrilegi sint exilioq; dānandi.

CXVII A bomnibus illius usurpationis contumelia depellendae. ne p̃dia sibi
cel̃etau sectorū dicata aquibusdam ñruentibus uexent̃ quod si
quis p̃sumpserit. post debitae ultionis sacrimonia quę ergā sacrilego
iure p̃mendae exilio p̃pet̃ue deportationis dampnetur. Ut epi et

CXVIII Consecratio epōs et reliquos reliq; sacerdotes abomnib; nexib; liberi
dñi sacerdotes. tam aseruilibus quā ex acceris adscriptas conditionib;
semp liberos facit. ideirco p̃cipimus. ut nullus abeis alia ni diuina
requirat seruitia. Ne iudeis adhereant t deseruiant xp̃iani.

CXVIIII Placuit. ne iudeis mancipia deseruiant. uel adhereant xp̃iana.
De sacrificiis p̃ singulas missas a sacrificantibus sumendis.

CXX Placuit utquotiens cumq; sacrificans corpus et sanguinem xp̃i ibūdñ
ñri in altario immolat. toties p̃ceptioni corporis ī sanguinis xp̃i
se participem p̃beat. De chor epis p̃ decenceps fiant.

CXXI Placuit ne chor epi a quibus quā decenceps fiant. quo actenus ancs
cientib; scōrum patrum et maxime apticorum decretis suisque qui
etibus ac delectationib; inherentes fa Ota sē. ideirco et olim p̃ sepe in nro
asca aptica sede tempore sē. phibita. et p̃ decenceps a quo quā tam
ordinante quā ordinari cupiente. talis p̃sumptio assummat̃ a cunc
tis ñri regni epis. est in sinodo canonice p̃hibitum. Ne iudeis super
xp̃ianos magisteri t minister ponantur. Ne iudei a ministratio
rio usu subordine ullicorū acq; actorum xp̃ianam familiā regere
audeant. neces hoc a quoquam fieri p̃ capiatur. Si quis uero contra hęc
agere p̃sumpserit. communione priuetur. et si persteuerauerint in
oboedientes anathemati tradantur. De clericis falsaris.

CXXIII Si presbiter t diaconus meā causa pecuniaria falsum dixerint. p̃ tres

si q̃s p̃sbr. uel diac fuerit. p̃ p̃ria sūm moueat̃ gradu. siū monach̃ aud aic fuerit.

Vat. Pal. lat. 583, f. 108v

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio Fotografico
PAL. LAT. 583
108v
RIPRODUZIONE VIETATA
SENZA AUTORIZZAZIONE

nitudinis habita moderatione episcopi arbitrio sunt constituenda. prout inspectorum animos uiderit ee deuotos. Parter etiam habentes aetatis senilis intuitum & periculorum quorumque aut egritudine respicientes necessitates XXIII. De malorū ordinatione uitanda ¶ Qui tales ordinant sacerdotes quales esse non debent. non est hoc consulere populis sed nocere. nec prestare regimen. sed augere discrimen XXIIII. De epis qui inutiles ordinauerint ¶ Qui inordinandis sacerdotibus scorum patrum statuta neglexerunt. & quos refutare debuerunt consecrarunt. unde siqui epi talem ordinauerint sacerdotem qualem esse n̄ liceat. etiam si aliquomodo damnum proprii honoris euaserint. ordinationis tamen uim ulterius non habebunt nec ei sacramento umquam intererunt. quod neglecto iudicio prestiterunt. XXIIII. De cauendis illicitis ordinationibus

Abinlicitis ordinationibus est abstinendum. et siquę facte sunt ordinationes illicitę remoueantur. Nec tantum putemus petitiones ualere populorum ut cum his parere cupimus contra uoluntatem dn̄i d̄in̄i quia nos peccare prohibet aliquid agamus XXV. De rebaptizatis non ordinandis

Non est permittendum ut rebaptizati ad clericatus gradum promoueantur XXVI. Utqui excommunicatis sine licentia cōmunicare debent ¶ Siquis excommunicatus fuerit prosuo neglectu et tempore excommunicationis ante audientiam communicare presumpserit. ipse inse damnationis iudicetur protulisse sententiam XXVII. De n̄uendendis rebus ecclesiae

Placuit ut presbiteri non uendant rem ecclę ubi sunt constituti nescientibus episcopis suis XXVIII. Ut absq; licentia epi ad uirgines et uiduas clerici n̄ accedat ¶ Clerici uel continentes

Vat. Pal. lat. 583, f. 148v

PAL. LAT. 583
148v

Aliter nobis commissos regere non possumus. nisi eos qui sunt perdito
res aut pdi zelo fidei dominice psequamur. et sanis membris ne
pestis haec latius deuulgetur seueritate qua possumus abscidamus.

Lu. De plebe aduersus sacrilegos custodienda

Ante tribunal dñi de reatu negligentiae se non poterit excusare.
qui plebem suam contra sacrilegae psuasionis auctores noluerit
custodire

Lui. De unitate gregis et pastoris.

Aliter unus grex et unus pastor non sumus. nisi quem admodū
aptis docet dicens. simus autem pfecti in eodem sensu et in eadem
sapientia

Lviii. De cepidis doctoribus

Interiorum ordinum culpæ ad nullos magis referende sunt quam
addelides negligentesque doctores. qui sepe multam nutriunt
pestilentiam dum necessariam dissimulant adhibere medicinā

Lviii. Quomodo dubia t obscura teneantur

In his quae t dubia t obscura fuerint id nouerim' sequendum qđ nec
preceptis euangelicis contrarium. Nec decretis inuenitur aduersum

Lviiii. De uxoribus et concubinis

Non omnis mulier uxor iuncta uiro uxor est uiri. neq. omnis filius heres est pa
tris. Itaq. aliud est uxor. et aliud concubina sic et aliud ancilla
aliud libera. et alibi. Non est dubium eam mulierem non
posse matrimonium in qua docetur nuptiale non fuisse
misterium

Lx. De concubinis relinquendis

Non est coniugii duplicatio quando ancilla relicta uxor assu
mitur. sed profectus ē honestatis

Lxi. De abstinendo a licitis

Oportet qui proficere uenia m poscit. Etiam multis licitis absti
nere

Lxii. Qđ penitentibus nulla lucra negotiationis exer
cere conueniat.

Nulla lucra negotiationis penitentibus exercere conuenit. quia difficile est intercidentes et

Vat. Pal. lat. 583, f. 150v

BIBLIOTECA APOST
Archivio F
PAL. LAT. 583
150v.
RIPRODUZ
SENZA AUT
Città del Vat

IC xcii Anno epſc cot ob IJ bccviii

heī g rex rlt pp ꝙueniente sc̄i mſę mr. ī langobardia rex app ſolutione bānī pp u sedē aplicā a rege acceptū.
Ꝙueniente sc̄i au suauī ſaxone ī unualp duce boarioꝝ epī. vir de saxonib⁹ ra. ī. vi. patauiensis sal sabgiensis
uuurzburgiensis. ur mtiensis. mgontiensis epī. ruxta bāberc dnica ii. xl ę. rodulfū ducē suæ uxoꝝ
sup se ostiq; unt. dnica medię xlę. mgontą ungunt ī regē. uasq; alpi mittit hēr̄ę mutuunt.
hęc cū cognou hēr̄ pagleā radisbonā post paſcha ꝙuenit. ra. dꝝ rodulfū ī suauiā ꝛt se cētare
Cuiꝰ rodulfꝰ fugit. hēr̄ suauiā pdauī. Ꝙueniente qq; circa renū ī mgontiā. ur mtiā mſe ag. pugnare
Ꝙuentione q q; ī eo dē loco facta. ikt nou. rodulfꝰ hēr̄ co ouiā ꝛuenit. hēr̄ę suauiā pdauī castella ap
IC i xciii Gregorī pp q; illi brandꝰ epſ ſeruoꝝ dī p totū ītalicū regnū ꝛteu ī bccix viii fre
tonco ꝛdebitā. s. petro obedientiā exhibeat ab. aplicā b dictione. Siq; ī s pbr̄ t diaꝰ t subd
iaceāt ic̄ip̄ mię fnicctiū ī tēdiem ei exparte oꝑtis dī rauctꝝ tat. s. ptis ī tū ęclę usq; du p
Siq; ī pecāt supſeuerāt mluerit nullꝰ ur m officiū eoꝝ ascultare ꝑsumat. qa b dicti hen
illi uertit ī mledictione. nisi ī pecatū testant dño pe. ꝑpheta; mledicā iqt benedicti omnib⁹ ur̄is.
Heī r̄ rex ī pentecosten mgontię deponit rlt pp̄ā. ra. uuigbertū rauennę epm ī ioh bapt
IC ii xciiii ꝙ eo facto papā. Rodulfū qq; regē saxonū occidit bello. ī bccx dcim
mersęburc ubi sepultꝰ. ldꝰ oct. mogontū cū muri kl dec tp emtu nta concta. ui ministri
uictori qsi dī me dī miluri ā mgontā. mr tuū tra sup fū cū ferret ꝛo prouerbiū. ꝓuerb.
IC iii xcv Hēr̄ rex apentecosten dieb⁹ xl. romā ꝛt illibrandū ppm exp ingr̄. n̄ ī bccxi re
Mogontī cui ura ꝛt octauā pentecosten ex pte more. ī ministriū epale à uā q; tra ministria regi con
ſu eui ī autūn cuonradi frēm henr̄m. hēr̄ę de lach fris flm. produlfo faciunt regē. ī nat dñi. ıcc
IC iiii xcvi Prim paschalis lunę. iiii. n aplis toto orbi appar̄unt. cū. ii. n aplis ee dē. ī bccxii (gt ī
Multa hominū dia ꝙ dationes ꝛt hēr̄ cū regē rlt papā ra. ū in octe pal mr̄ū multi ſt occisi.

IC v Roma capta ē ab henrico rege. ꝙ pestilentia magna facta est ✱ ī bccxiii
Cyclus Cyclus.

IC vi Henr̄ impator de ytalia reꝙuertit. & augusta ab eo obsidet & capit ī bccxiiii
Sigefrid archiepſ ob

IC vii Henricꝰ impator saxoniā uastat. Synod mogont ap̄ sc̄m albanū habet ī bccxv
Megnhardꝰ werzeb epſ ostituit. Obierunt. Gregorius pp. q; & hilibrant. Dietmar wasm epſ.
Hermanꝰ palatin com
IC viii Bellū ruxta bebefelt cōmittit. in qd avē. hermanꝰ nom regū deponit ī bccxvi
& ipſe mox ptr. Werzeb a saxonib⁹ capta ē. ꝙ mox ab impatore recepta

IC ix Bertha impatrix ob. ✱ Marcus exclusit. ī bccxvii

IC x Werzel mogontin archiepſ & Megnhardꝰ werzeb epſ obierunt. Buggo ſalber ī bccxviii
ſtadensis. Gozlarie occidit.

✱ Hucusque Meriana in impressis

Vat. Pal. lat. 830, f. 166ᵛ

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio Fotografico
PAL. LAT. 830
1661
RIPRODUZIONE VIETATA
SENZA AUTORIZZAZIONE

I unus undecimu · quindenum a fine salutat.

GRECORU oriens deseos SIGNU GEON NORVOR

VII
In kalendis iunii · RG magadaburg celebrat festiuitas. sce fausti epi · comp. sociorumq; ei abundu · gratiam · et sacerdotis. S a secundi mr. et iuuini conf.

FR		VI	IVN	EQVINOS	CEL OVIDETIRE LACONAS
LV		XII	MENS IVN	HAB DIES XXX · LVN	XXVIIII
		e	kl	IVN	Tele uir. & alior. xlvii mar
I		f	IIII	NO	
		g	III	NO	laurent. & alior. cccc. mar.
K		A	II	NO	
		B	NO	NO	Bonifacii epi. & socior. ei xii. mar
		c	VIII	to	M. Sa Vincentii epi.
L		d	VII	to	Nt medardi epi.
		e	VI	to	
M		f	V	to	Nt marci. & Kalixt. cccc.
		g	IIII	to	fortunati epi & mar.
N		A	III	to	Nt barnabe discipuli apost
		B	II	to	Scor nabor & germi. & nazari.
O		c	to	to	Scar felicule mar.
		d	XVIII	kl	IVL
A		e	XVII	kl	Nt uig.
		f	XVI	kl	SOL IN CANCRUM. Scor
B		g	XV	kl	
		A	XIIII	kl	Scor quatuor & marcelliani mar.
C		B	XIII	kl	Scor gerualis. & prothasii. mar.
D		c	XII	kl	SOL STITIUM
		d	XI	kl	PAS SCI ALBANI
E		e	X	kl	
		f	VIIII	kl	
F		g	VIII	kl	Nt sci ioh bapt. et concep
		A	VII	kl	Alexandrini & epi phri
G		B	VI	kl	Iohannis & pauli. mar.
		c	V	kl	pas. iui. germanor. inuen.
H		d	IIII	kl	por leo pap. obiit & M. s. fortunati epi.
		e	III	kl	Nt scor apostor. PETRI ET
I		f	II	kl	Sci marcialis epi & conf. PAVLI

NOX HORAS VI DIES XVIII

Vat. Pal. lat. 1447, f. 14v

Vat. Pal. lat. 1447, f. 32v

Aries.	xvkt apr.	IN XPI NOMINE INCIPIT VITA SCORU SIPTEM
Taurus.	xvkt mai.	DOR MIENTIUM QUI INTERFISO DORMIUNT
Geminū.	xvkt iun.	MAXIMIANUS · MULCHUS · MARTINIANUS
Cancer.	xvkt iul.	DIONISIUS · IOHANNIS · SARAPHION · ITCON
Leo.	xvkt aug.	STANTINUS · Primus enbolismi · iii · decb non
Virgo.	xvkt sept.	quando epacte sunt · xx · Scī est · iii · non · septb.
benedicti Libra	xvkt oct	quando epacte sunt · xvi · Tertius est · iii · non · mr.
Scorpio.	xvkt nov.	quando epacte sunt · xxviii · & ipse cogit lunam
Sagittarius.	xvkt dec.	inkt mai & ut · i · die minorat · Quare est · iii · non · decb.
Capricornus.	xvkt ian.	quando epacte sunt · xx · cogit lun inkt mār uno die
Aquarius.	xvikt febr.	minuari · Quinus est · iii · non · novb · quando epacte sunt · xxviii ·
Pisces	ximkt mar.	Sextus est · iii · non · aug · quando epacte sunt · xxv · Septimus est

iii non mr · quando epāc sunt · decē · et unus · & ipse cogit lūn · inkt mai · uno die minorat · & in ipso anno mr inkt

hoc est quando luna eiusdem
mensis anno xviii
sic quoque alias
habeat uno die inserius
anime filii amissi quoniam
inkt aug lun · iii · non reddit
ista regula non debuerit ;

OPINATIO PHILOSOPHICA DESPATIO TERRAS inuikt aug sale lune apte conferatur

A terra adlunam utpithagoras philosophus art. cxxvi. milia stadiorū colligunt. Inde adsolem duplum. Inde ad xii signa triplicatū. Dicat quiuelit quō miliarii in isdem stadiis a terra usque ad xii signa conficiantur. ; Nam octo stadia miliarium. lxxx. x miliarios occcc. c. miliarios reddunt. Ideoq; cxxvi milia stadiorū. xv. occl miliarios. Leuuas xo. Rastas. v. ccl. efficiunt. ; Duplum uero quod a luna usq; ad sōlem est. cclii. milia stadiorū. habens. xxxi. o miliarios Leuuas xxi. Rastas x. o. reddit. ; Triplicatū autem quod a sole ad xii signa dicitur. ccc lxxviii milia stadiorū continet. a xlvii. ccl. miliarios efficit. ; Leuuas uero. xxxi. o. Rastas uero xv. occl. ; Summa stadiorū. occlvi. miliariorū. xciiii. o. Leuuarū. lxiii. Rastas. xxxi. o. ;

Afar re euuan daga sorsgo endi pikeunit. uuelanwunsamas. sahabda thuo uualdand liuft for them erlon thar alma
gualda. sal dagi sagda mi them scal simlo gihuo. hu mi rikigihalon ef hert hebbun uuili. ef thio he scal re euuundaga afar
thar abon uuelonendi uuilleon sidon he thes uueroldagibit. End lobegiscapu endi suo kuimodi uuibit. scolos. scaled. sohemid
endi sin liadhanhier giuuerecot an thesaro uueroldi. All sō thar thuo midi s uuordun sagda. End alouualdo kuimi gonkeost in
endi se gan beorn grungaron sinum. Giuuerdat ok sō sā lig quadhe. thesiu sēla beadon liudi a far an thesum landscendi lect
sō de ac. hebbiat iu rehusa endi haramas. filo geuuurikeot an thesaro uueroldi. endi uuunt gisiunian. sō gaet eu sirin
ter. endi sundsceppi. Lagnos iuuua lera. duomu ledas. filo. haramas thuruh uuuanherran. thes lateres. uuaanhugi simlon
lif anlustun. huandeu. thalon stendit. angodas rikea. garo godo gihuilicas. mikil endi manag fald. thar siu remeda sa gebun
huand gihier er biueran arabad. tholodun. uuesa an thesaro uueroldi; Uuirsi scemodrum gibidig. grimmonthun
gehemthe hier. quad egun uuidana uuerold uuelan. Thea sar strat. ina uunniahier. gimadessia grimmagas. siulun et
gaero uuonathing. afar iro hinserdi. heldas tholian. thanne uuepanbar. uuan scepi. thealher er. anuuun nun. sind
libbiandi allun lustun. gimeilliat thes farlatan uuilit. men gihuilicco. thessia. anuun uad. spenit. lediaro. giliesta. than
uuselon kumit. Ubil arabad sam. thain sauf thana. endi stulun. sarogondes gihem. thanuun dir imser hugi

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio
PAL. LAT. 1447
32v
RIPRO
SENZA
Città del Vaticano

X·g Decorum mensis corpeos ; Signum uirginis

Reg·fer vii · Sidere uirgo tuo bachum septembe topiunt

Reg·lu xvi · mensis sept dies xxx · Lun xxx

vi b f **Kl. Septembris**

o	vii	l	G	iiii	No	
	i	k	A	iii	No	
A	ii	l	B	ii	No	
	iii	m	C	Nonas	Sep	
B	iiii	n	D	viii	to	
	v	o	E	vii	to	
c	vi	p	F	vi	to	Natiuitas Scę marię uirg̃.
	vii	q	G	v	to	
d	i	r	A	iiii	to	
	ii	s	B	iii	to	
e	iii	t	C	ii	to	
	iiii	u	D	tous	Sep̃	
F	v	A·e		xviii	kl	octobris Cornelu·z cipriani· Et exaltatio Scę Crucis·
	vi	B·f		xvii	kl	
g	vii	c·G		xvi	kl	
	i	d·A		xv	kl	Sol in libram
h	ii	e·B		xiiii	kl	
	iii	f·C		xiii	kl	
I	iiii	g·D		xii	kl	Vig̃ Mathię apti· &cetũ Aequinoctium est
	v	h·E		xi	kl	Hat̃ Mathię apti· &cetuungt·
k	vi	i·F		x	kl	
	vii	k·G		viiii	kl	
l	i	l·A		viii	kl	hic Indictiones incipiunt hicque finiuntur
	ii	m·B		vii	kl	
m	iii	n·C		vi	kl	
	iiii	o·D		v	kl	
N	v	p·E		iiii	kl	·ii Nec p męm Faoni
	vi	q·f		iii	kl	Dedicat̃ Basilicę Sci michaelis archangli·
o	vii	r·G		ii	kl	

Nox horas xii· Dies horas xii·

holom·
apti

Vat. Pal. lat. 1448

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA

PAL. LAT. 1448

681

quotasit luna per singulas kl̃as per decan et nunc ad

kl. ian̄ p.c. anne dñi mccxlvi. Nūc sepadoz noūdec̄

c	viiii	x	viiii	x	xi	xii	xiii	xiiii	xvi	xvii	xviii	xviii	I
d	xx	xxi	xx	xxi	xxii	xxiii	xxiiii	xxv	xxvii	xxvii	xxviii	xxviii	II
e	i	ii	i	ii	iii	iiii	v	vi	viii	viii	x	x	III
f	xii	xiii	xii	xiii	xiiii	xv	xvi	xvii	xviii	xviii	xxi	xxi	IIII
g	xxiii	xxiiii	xxiii	xxiiii	xxv	xxvi	xxvii	xxviii	xxx	xxx	ii	ii	V
a	iiii	v	iiii	v	vi	vii	viii	viiii	xi	xi	xiii	xiii	VI
b	xv	xvi	xv	xvi	xvii	xviii	xviiii	xx	xxii	xxii	xxiiii	xxiiii	VII
c	xxvi	xxvii	xxvi	xxvii	xxviii	xxviiii	xxx	i	iii	iii	v	v	VIII
d	vii	viii	vii	viii	viiii	x	xi	xii	xiiii	xiiii	xvi	xvi	VIIII
e	xviii	xviii	xviii	xviii	xx	xxi	xxii	xxiii	xxv	xxv	xxvii	xxvii	X
f	xxviii	xxx	xxviii	xxx	i	ii	iii	iiii	vi	vi	viii	viii	XI
g	x	xi	x	xi	xii	xiii	xiiii	xv	xvii	xvii	xviii	xviii	XII
a	xxi	xxii	xxi	xxii	xxiii	xxiiii	xxv	xxvi	xxviii	xxviii	xxx	xxx	XIII
b	ii	iii	ii	iii	iiii	v	vi	vii	viiii	viii	xi	xi	XIIII
c	xiii	xiiii	xiii	xiiii	xv	xvi	xvii	xviii	xx	xx	xxii	xxii	XV
d	xxiiii	xxv	xxiiii	xxv	xxvi	xxvii	xxviii	xxviii	i	i	iii	iii	XVI
e	v	vi	v	vi	vii	viii	viiii	x	xii	xii	xiiii	xiiii	XVII
f	xvi	xvii	xvi	xvii	xviii	xviiii	xx	xxi	xxiii	xxiii	xxv	xxv	XVIII
g	xxvii	xxviii	xxvii	xxviii	xxviiii	xxx	i	ii	iiii	iiii	vi	vi	XVIIII

Saltus lunae crescit singulis annis horam et decem momenta et dimidium momenti & quonam decimam partem dimidii momenti adcomplendum uero lunae saltum annuatim utdiximus horae & punctum & quona decima pars unius puncti adcrescit ponergo unis hirdemque ar̃culus temporum uel caeli climatibus lunae celebratur accensio sed aliquanto citius quam praecedente mense semper accendatur ut sit unde unus anno nono decimo transiliatur dies

Cyclus grece circulus latine octoas octo anni epidecas undecim anni · Computus est anatalednī usq; adnatalem id est lunae ciclus Item alius computus est a pascha usq; in pascha Vbi prima luna erit in lāp̄ anno praesenti ibi rursum secundo anno in eodem loco erit luna duodecima: Communis annus est qui xii lunares habet · Embolismus annus est qui xiii lunares habet Inannis communibus adrationem solaris anni xi dies lunae deesse cernuntur Inembolismis uero xviii diebus eundem solarem annum lunaris annus transcendit quia haec est embolismorum ratio ut incrementa suis communium annorum detrimenta suppleant. Decennouenalis exemplus corruptus compositum est & x & viii · & annalis

Vat. Pal. lat. 1448, fol. 70r

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
PAL. LAT. 1448
708

Marci Tullij Ciceronis. De finib ma
los 7 bonoꝝ ad brutū p̄m liber incipit.

Non eram nescius brute. cū quae
summis ingenijs exquisitaq; do
ctrina philosophi greco sermone
tractatta essent. ea latinis literis
mandarem? fore. ut hic nr̄ labor.
inuarias reprehensiones incurreret;
Nam quibusdā. et his quidē non
admodū indoctis. totū hoc displi
cet philosophari. Quidā aut nō
tā id reprehenderunt. si remissius
agatur. sed tantū studiū tāq; multā
operā ponendā in eo non arbitran
tur. Erunt etiā et hi quidē eruditi
grecis litteris. contemnentes latī
nas. qui se dicant in grecis legen
dis operā malle consumere. Postre
mo aliquos futuros suspicor. qui
me adalias litteras uocent. genus
hoc scribendi. si sit elegans. psonę
tam. dignitatis ee negent;
Contra quos omnes dicendū breuiter
existimo. quāquā philosophię
quidē uituperatoribus satis respon
sū e. eo libro quo a nobis philoso
phia defensa. et collaudata e. cū
esset accusata. et uituperata abhor
tensio. Qui liber cū et tibi pbatus
uideretur. et his quos ego pos
se iudicare arbitrarer. plura
suscepi. uereor ne mouere ho
minū studia uiderer. retinere nō
posse; Qui aut si maxime hoc
placeat. moderatius tamen id uolunt
fieri. difficile quandā temperantia
postulant. in eo quod semel iā mis
sum cohercere. reprimiq; non potest.
Vt ppe modū uitiorū utamur illis.
qui omnino uocent a philo
sophia. quam his qui rebus
infinitis modū constituant. In req;
eo meliore quo maior sit. medio
critate desiderent. Siue enim
ad sapientiā pueniri potest. Ni
paranda nobis solū ea. sed fruen
da etiā sapientia e. Siue hoc
difficile e. tamen nec modus est
ullus inuestigandi ueri. nisi in
ueneris. Et querendi defatigatio
turpis e. cū id quod queritur sit pul
cherrimum. Et enim si delectamur
cū scribimus. quis e tā inurbanus.
qui abeo nos abducat. Sin labo
ramus. quis e qui alienę modū
statuat industrię. Nā ut terentia
nus chremes nihil inhumanus. qui
nouū uicinū non uult fodere
aut arare. aut aliquid ferre de
mq. non enim illū ab industria.
sed ab illiberali labore deterret.
sic isti curiosi. quos offendit
noster minime nobis inocun
dus labor. Hic igitur est difficil 2

Vat. Pal. lat. 1513, f. 1v

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio
PAL. LAT. 1513
lv

Vat. Pal. lat. 1513

as aut etiã ut uestru sic senten
tiã habeas aliã domestica aliã fo
rense. ut in fronte ostentatio sit.
int uerus occultet. Vide queso
rectũne sit mihi qde hẽ uerẽ
uidẽt opiniones. que honeste. que
laudabiles. que gloriose. que inse
natu. que apud populũ. que nom
cetu ẽ cũ loco ẽ pfitende sint. Ne id
n̄ pudeat sentire. qd pudeat dice
re. Amicicie ũ loc ubi ẽ potẽ. aut
qui sam̃ ẽ cuiqua. quẽ n̄ ipsũ a
met ppt ipsũ. Quid aut ẽ amare.
Amicicia ab equo nom̃ ducũ amicicie ẽ. nisi
amore. uelle bonis aliquẽ affici quã max
imis. etiã si ad se ex his nihil redeat.
Ẽ pde inquit in eo ẽ animo. im
mo uide ne forte sit. Ẽ enĩ. nisi
erit n̄ potes. Qui aut ẽ pot esse
nisi te amor ipse ceperit. Qd n̄ sub
dubia utilitatis ratione effici solet.
Si ipsa ase orit. et sua sponte nascit.
Ac enĩ sequor utilitatẽ. Manebit
quãdiu. ḡ amicicia tãdiu sequet utilitas.
Si utilitas ẽstituet amicicia. tollẽ
cade. Sed qd agis tande. si utilitas
ab amicicia ut fit sepe defecerit.
relinquens. neq ista amicicia ẽ. re
tinebis. qui ẽuenit. Quid enĩ de
amicicia statues. utilitatis causa
ex pcenda. uides. ne inodiũ uenã.
Si amicũ destitues tuebit ipsũ
cui ista res digna odio ẽ. nisi qd ẽ tur
pis. qd sine tuo incõmodo afficiare
n̄ relinques amicũ. tam ne sine
fructu alligat his. ut moriat op
tab. Qd si n̄ in utilitate. et nullã
afferret. Diacture rei familiaris
ẽ faciende. Labor est suscipiendi.
ad eundẽ unde periculũ. Ne tum
qde te respicies. et cognabis. sibi
quẽq natũ ẽ. et suis uoluptatib.
Vade te admoret tyranno dabis
pamico. ut pitagoreus ille siculo
fecit tyranno. aut epiladem cũ sis.
dices te ẽ orestem ut moriare
pamico. aut si ẽs orestes. piladẽ
refelle res. te indicare. si id n̄
pbare. quomin ambo una nera
remini. n̄ pcarere. Facere tu qde
torquate hec oĩa. Nihil uarbi
tror ẽ magna laude dignũ. q
te pt missiũ. ẽ credã aut mortẽ
aut dolor is metu. Non quer tẽ
aut. qd naturę tuę ẽsentaneũ
sit. Diqd naturę discipline. Ra
tio ista quã defendis. pcepta que
dicis. ista. que pbas. fundit euer
tunt amicicia. quãuis ea epicur
ut fac incẽlũ efferat laudib. ac
colunt ipse amicicias. quis quasi
illũ negat. et bonũ uirũ. et come
et humanũ fuisse. de ingenio ei
in his disputationib. n̄ de moribꝫ

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio fotografico
PAL. LAT. 1513
272
RIPRODUZIONE
SENZA
Città del Vaticano

Vat. Pal. lat. 1513

ee beata uita. quod n possit nisi honeste
utq; ure etingere. ita fit ut honesta
uita, beata uita sit. Et qm is cui etin
git ut ure laudet. habet insigne qd
da addecus ad gtam. ut adea quę
tanta sint beatus dici ure possit. ide
deuta talis uiri rectissime dicet. ita
si beata uita honeste cernit. quod ho
nestu e id bonu solu habendu e. Q°d
u negari nullo° possit quequa stabi
li firmo magno animo. que for
te uiru dicimus effici posse nisi ctatu
tu sit n ee malu dolore. Vt enu q mor
te inmalis ponit. n pote ca n timere.
sic nemo ulla ure pote id qd malu ee
decreuerit n curare. idq; erepnere. Q°
posito omiu assensu appbato. illud
adsumit cu q magno sit animo ue
reforti infra se omia humana du
cens. si inqua que effiere uolum.
que querimus certe confidere sibi de
ber aesiq utq; acte esequenti. be
ne desese uidicare. statuens nihil posse
mali incidere sapienti. Exq intellegit
ide illud solu bonu ee qd honestu sit.
idq; ee beate uiuere. honeste ide cu
uirtute uiuere. Hec u ignoro uarias
philosophoru fuisse sententias. coru
dico q summu bonu quod ultimu ap
pollo in animo poneret. Quę quę
qua uitiose q da secuti sunt. tam n
m his trib q uirtute assumo bono se
gregauerunt. cu aut uoluptate. aut
uacuitate doloris aut prima nature in
sumis bonis ponerent. s cua alteris
trib q manca fore putauerunt si
ne aliqua accessione uirtutis. ob ea
q re truu earu reru quas supra dix
singulis singulas addiderunt. his tm
omib eos ante potui modi sunt q su
mu bonu in animo atq; inuirtute
posuerunt. s sunt tam pabsurdi
hn q cu scientia uiuere ultimu bonoy
q nulla reru differentia ee dixer.
atq; ita sapiente beatu fore nihil aliud
alii momento ullo ante ponente. ut q
da academici estimasse dicunt. exire
mu bonoru summu munus ee sapien
tis obsistere uisis. adsensisq; suos firme
sustinere. his singulis copiose respon
deri solet. q quę pspicua sunt longa ee
n debent. Q'd aute apius quasi selecto
nulla sit abhis reb quę ctra naturam
sunt. earu reru quę sint secm naturam.
tollat omis ea quę qrat laudeq; pru
dentia. Circu scriptas g his sententiis
quas posui. his siquę similes earu s.
relinqt ut summu bonu sit. uiuere
scientia adhibentem earu reru quę
natura eueniant. seligente q secm
natura. iquę ctra naturam sunt reicien
te ide eueniente egruentq; nature u
uere. s inceteris artib cu dicit arti
ficiose posteru qd ammodo ce sequens

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio
PAL. LAT. 1513
368
RIPRO
SENZA
Città del Vaticano

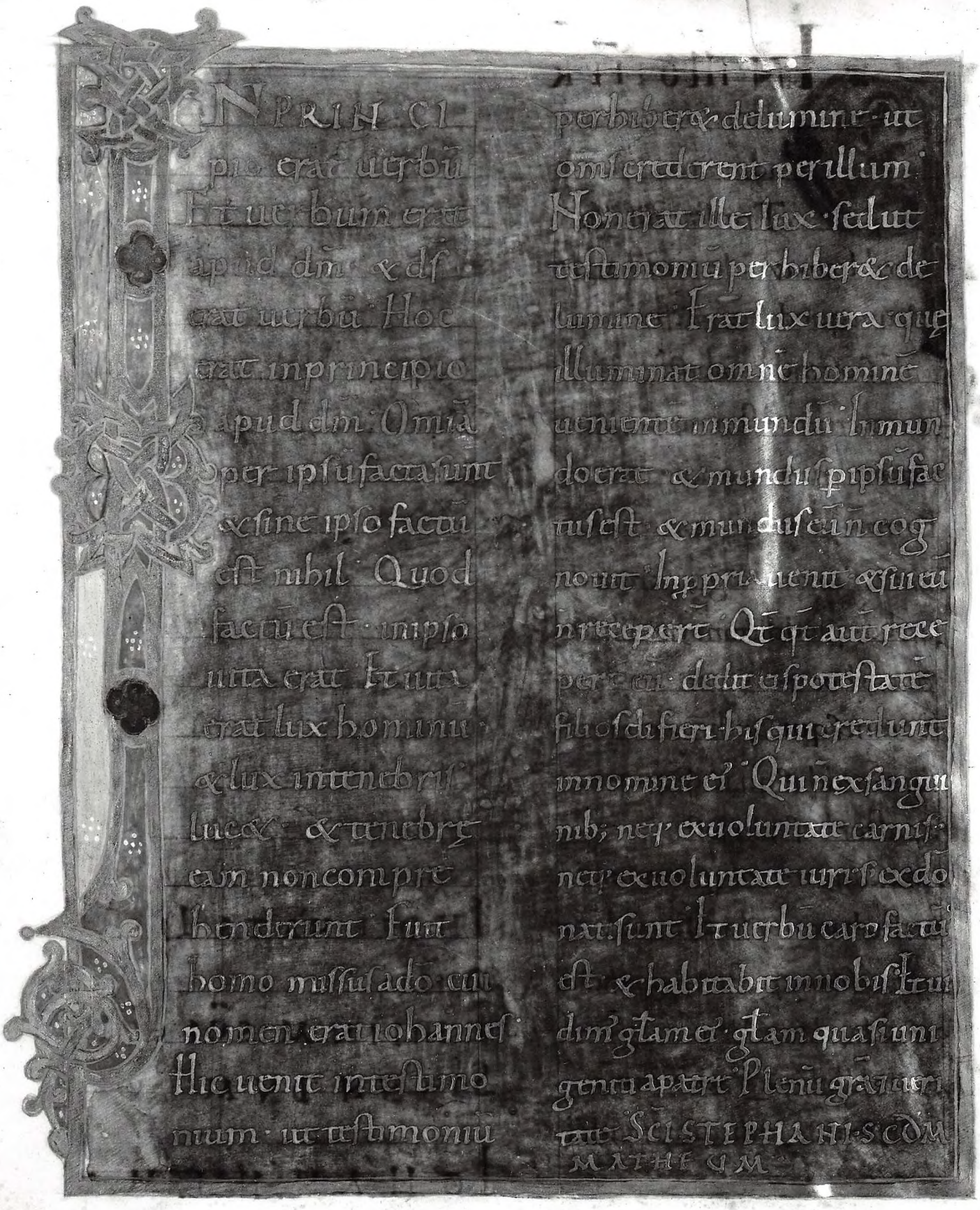

IN PRINCI
pio erat uerbū
Et uerbum erat
apud dm & dſ
erat uerbū Hoc
erat inprincipio
apud dm Omia
per ipſum facta ſunt
& ſine ipſo factū
eſt nihil Quod
factū eſt in ipſo
uita erat Et uita
erat lux hominū
& lux in tenebris
luceat & tenebre
eam non compre
henderunt Fuit
homo miſſus a deo cui
nomen erat iohannes
Hic uenit in teſtimo
nium ut teſtimoniū
perhiberet de lumine ut
omes crederent per illum
Non erat ille lux ſed ut
teſtimoniū perhiberet de
lumine Erat lux uera que
illuminat omne hominē
uenientē in mundū In mun
do erat & mundus per ipſum fac
tus eſt & mundus eū non cog
nouit In propria uenit & ſui eū
non receperūt Quotquot autē rece
perūt eum dedit eis potestatē
filios dei fieri his qui credunt
in nomine eius Qui non ex ſangui
nibus neq; ex uoluntate carnis
neq; ex uoluntate uiri ſed ex deo
nati ſunt Et uerbum caro factū
eſt & habitabit in nobis Et uidi
mus gloriam eius gloriam quaſi unigeniti
a patre Plenum gratie
tue SCI STEPHANI S COM
MATHEUM

cf. Pommersfelden 347

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio Fotografico
REG. LAT. 15
2v

APPROVATA
SENZA AUTORIZZAZIONE

Città del Vaticano

Dixit ihc discipulis suis. Cum audieritis predicari seditiones. Req innatat scorum. 133

INNATI. SCOR PRIMI ET FELICIANI. SCDM MATH.

IN ILLO TEMPORE.

Dixit ihc discipulis suis. Nolite arbitrare. quia. Req inn. scor 131

INNATI SCI MEDARDI EPI SCDM LUCAM.

IN ILLO TEMPR.

Dixit ihc discipulis suis. Simile illum regno celorum. Req innatat scorum 132

INNATALE SANCTORUM BASILIDIS. CIRINI. NABORIS. ET NAZARII. SECUNDUM LUCAM.

IN ILLO TEMPR.

Attendite a fermento pharisaeorum. quod est ypocrisis. Nihil autem opertum est quod non revelabitur. neq; absconditum quod non sciatur. Quo quae in tenebris dixistis. in lumine dicentur. Et quod in aurem locuti estis in cubilibus. praedicabitur in tectis. Dico autem vobis amicis meis. ne terreamini ab his qui occidunt corpus. et post haec non habent amplius quid faciant. Ostendam autem vobis. quem timeatis. Timete eum. qui postquam occiderit habet potestatem mittere in gehennam. Ita dico vobis. hunc timete.

Vat. Reg. lat. 15, f. 82v

REG. LAT. 15
82v

FER· ·uo ex disci
SCD ·c· pulis ibu·
INITT ·TPR ibant in
castellū·
quod
erat in spa
cio stadiorum
sexaginta ab hierusalem· no
mine emaus· Et ipsi loque
bantur adinuicem· de his om
nibus quae acciderant·
Et factum est dum fabularentur
et secum quererent· et ipse ihc
appropinquans ibat cum illis·
Oculi autem illorum tenebantur
ne eum agnoscerent· Et ait
ad illos· Qui sunt hi sermones
quos conferis adinuicem ambu
lantes et estis tristes·
Et respondens unus cui nomen
cleopas· dixit ei· Tu solus pe
regrinus es in hierusalem· et non
cognouisti quae facta sunt
in illa his diebus· Quibus ille
dixit· Quae· Et dixerunt·
De ihu nazareno· qui fuit uir
propheta potens in opere et ser
mone· coram deo et omni populo·
Et quomodo tradiderunt eum
summi sacerdotum et prin
cipes nri in dampnationem
mortis· et crucifixerunt eum·
Nos autem sperabamus· quia
ipse esset redempturus israhel·
Et nunc super haec omnia
tertia dies est hodie· quod
haec facta sunt· Sed et mu
lieres quaedam ex nris terruer
runt nos· quae ante lucem
fuerunt ad monumentum·
Et non inuento corpore eius·
uenerunt· dicentes· se etiam
uisionem angelorum uidis
se· qui dicunt eum uiuere·
Et abierunt quidam ex nris ad
monumentū· et ita inuenerūt

Vat. Reg. lat. 15

REG. LAI. 15
637

Vat. Reg. Lat. 15, f. 24v

tuam· & unus ad sinistram tuā·
in regno tuo· Respondes aut̄
ihc dixit· Nescitis quid petatis·
Potestis bibere calicem quem
ego bibiturus sum· Dicunt
ei possumus· Ait illis· Cali
cem quidem meum bibetis· se
dere autem ad dexteram meam
& sinistram· non meum dare
uobis· sed quibus paratum est
a patre meo· Et audientes decē·
indignati sunt de duobus fratri
bus· Ihc autem uocauit eos ad
se· & ait· Scitis quia principes
gentium dominantur eorum·
& qui maiores sunt potestatem
exercent in eos· Non ita erit in
ter uos· Sed quicumq; uolue
rit inter uos maior fieri· sit
uester minister· Et qui uolue
rit inter uos primus esse· erit
ūr seruus· Sicut filius homi
nis non uenit ministrari· sed
ministrare· Et dare animam
suam· redemptionē pro multis·

F E R · V ·
S E Q · S E N T · S C D I O H E
I N I L L T P R

Dixit ihc tur
bis iudeorū·
Non possū
ego a me
ipso facere
quicquam· sicut audio iudico·
& iudicium meum iustum est·
Quia non quero uoluntatē meā·
sed uoluntatem eius qui misit
me· Si ego testimoniū phibeo
de me· testimonium meū non
est uerum· Alius est qui testimo
nium phibet de me· & scio quia
uerum est testimonium qd̄ per
hibet de me· Vos misistis ad Io
hannem· & testimoniū phibuit
ueritati· Ego autem non ab ho
mine testimoniū non accipio·

BIBLIOTECA APOSTOLICA VATICANA
Archivio Fotografico
REG. LAT. 15
2 f. IV
RIPRODUZIONE VIETATA
SENZA AUTORIZZAZIONE
Città del Vaticano